

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49-50 (2908-2909) 2005 DECEMBER-GRUODIS 6 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Reikia taip - darau kitaip

Žmogus paprastai nori vis daugiau žinoti, patirti, ką nors išmokyti. Apie "žinių bagažus" kalbama mokslo institucijose, šeimose, ir tai vertinama kaip normalus kultūrinio gyvenimo poreikis.

GILIAU kasi - daugiau rasi. Tai sena lietuviška patarlė, tikriausiai per ilgą laiką gyvenimo bei patirties nukalta išmintis. Bet kur ta giluma, kur pabaiga? Sakoma, kad mokslui ir tyrimams galo nėra. Kaip toli pasaulis yra pažengęs šioje srityje, duomenų nėra. Noras sužinoti, lygiai kaip ir fizinis alkis, eina lygiagrečiai, nes žmogus abu vienu metu jaučia. Patenkinimas būtinas, nes tuo grindžiama žmogaus gyvybė ir amžinas dvasinių poreikių ilgesys. Nesibagliantys klausimai prasideda nuo kūdikystės ir juos tik mirtis teįstengia nutraukti. Civilizuotame pasaulyje mokymuisi galimybių yra įvairiausių - ir formalių institucijų, ir vadinamųjų "gyvenimo mokyklų", kur daug išmokstama ir patirama bendrą, bendrybą, bestebint ir besidomint, kas kur ir kodėl vyksta. O įvairių nurodymų ir pamokymų, kaip gyventi, ko siekti, kaip reikmes ir vertybes grupuoti, kokių būti - tiek daug, kad, rodos, nė pačiam žmogui nebereikėtų apie nieką galvoti, tik daryti, kas pasakyta ir būti laimingas. Deja, taip nėra. Žmogus yra galvojanti būtybė ir į viską žiūri savo akimis. Ir mato daug dalykų, kurie kerta su nurodymais, kasdien susiduria su įvairiausiomis priešingybėmis, su neišsprendžiamomis teorijomis ir praktikos problemomis. Žmogus dairosi, laukia ir klausia - kur tų visų gerųjų nurodymų vykdytojai? Ir mato, kad jų per mažai, kad galėtų pasaulį daryti geresnį. Ir nedrįsta net nuo savęs pradėti, nes jaučia, kad pradėjęs išties neklaužadų jūroje, ir gyvenimas eis kaip ežys. Kaip tą gyvenimą pasukti, kad jo keliai nušviestų, ne kiekvienas ryžtasi. O iš to kyla abejojimas ir nepasitikėjimas savo jėgomis. Išdidumas dažnam neleidžia šauktis pagalbos. Viskas pavirsta pasyvumu - tegu kiti daro, prisidėsiu, jei galėsiu...

NEŽIŪRĖK, ką darau, bet klausyk, ką sakau - jau niekaip nebepateisinamas siūlymas, kuris kažkada gal ką ir reikė. Šių laikų visuomenė dairosi gerų pavyzdžių, kurie toli pranoksta skelbiamus nurodymus. Vėlonis Šv. Tėvas Jonas Paulius II, Motina Teresė susilaukė ypatingo žmonijos dėmesio ir įvertinimo ne vien dėl to, ką jie skelbė, bet dėl to, ką jie darė ir kokie patys buvo. O kiek dar kitų daugiau ar mažiau žinomų, įskaitant ir mūsų tautos ryškias asmenybes kaip vyskopus kankinius Matulionį, Borisevičių, Reinį, kitus už tiesą mirti nebijočius laisvės kovotojus. Šių žmonių gyvenimai, palikti pavyzdžiai be knygų ir žodžių kalba visiems suprantama kalba. Ir čia smelkiasi mintis, jog kai kada labai menka nauda, kad daug žinai, kaip reikėtų gyventi, o gyveni ne pagal tą žinojimą. Tyčia ar netyčia - reikia taip, o darau kitaip. Ir šitiems prieštaravimams švelninti griebiamasi kompromisų. Pradedama ieškoti tokio gyvenimo būdo, kuris iš pažiūros atrodytų priimtinas, nekritikuotinas ar net geras. Prasideda dangstymasis, kad tik neišsiskirtų iš daugumos, kuriai suteikiama pirmenybė manant, kad tiesa yra ten, kur dauguma. Artėjant Kalėdoms, kiekvienam vertėtų giliau pamąstyti apie regimą tikrovę, ją atitinkamai įvertinti, pažiūrėti, kaip ir kuo patys galėtume prisidėti, kad tarpas tarp žinojimo ir vykdymo siaurėtų. Ir taipgi prisimintina, kad žinojimo panaudojimas blogam yra "šaltasis" terorizmas, kuriam karą paskelbti turėtų visų šalių vadovai. Jei taip įvyktų, pradėtume mažiau spaudoje skaityti apie pinigų išieškojimus, įvairius sukčiavimus, organizuotas, net valdžios viršūnes pasiekiančias mafijas, ardomas šeimas ir iškreiptą dviveidišką moralę. Č.S.

Vilnius žiemą

Ntr. A. Sutkauskas

Atžagareiviškos reformos Lietuvoje

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Jau šešiolikti metai mūsų valdžia reformomis tarsi siekia pagerinti žmonių sveikatą, mažinti nusikaltimus, formalų valstybės pilietį paversti tikru, įgyvendinti tikrą savivaldą - "brandžią demokratiją". Iš tikrųjų reformos kurpiamos ir vykdomos atžagariai, nes jos nukreiptos ne į blogų priežasčių, o į blogų pasekmių šalinimą. Vaizdžiai kalbant, telkiamos gaisrininkų pajėgos, gesinami gaisrai, o padėgėjai bei gaisrų užsakovai toliau laisvi savivalauja.

Sveikatos priežiūra ar biurokratizmo plėtra

Biologiškai aktyvių medžiagų instituto Vladivostoke vadovas I. Brechmanas savo knygoje *Čelovek i biologičeski aktivnye veščestva* (M.: Nauka, 1980) teigia, kad naminių gyvulių sveikatai bei jų mitybai skiriamas nepalyginamai didesnis dėmesys, nei žmonėms. Gyvulių pašaruose subalansuojami jų organizmui reikalingi mikroelementai, vitaminai, biologiškai aktyvios medžiagos, nes gyvuliai turi būti sveiki, produktyvūs, augintojams duoti pelną. Kalbant apie žmonių maistą, paprastai vertinami tik riebalai, baltymai, angliavandeniai, kalorijos. Maisto papildai, vitaminai palikti pačių piliečių ir reklamoms valiai. Todėl gyvuliai sveikesni už žmones, jiems nepalyginamai rečiau reikia veterinaro pagalbos, nereikia ligoninių.

Minimoje knygoje autorius žmones suskirsto į sveikus, ligonius ir nei sveikus, nei ligonius. Kas yra sveikas, kas ligonis, aiškinti nereikia. Nei sveiku, nei ligonių autorius laiko žmogų, kuris naudoja nekokybišką maistą, turi žalingų sveikatai įpročių. Toks žmogus jau yra potencialus kandidatas tapti ligoniu. Anot autoriaus, mūsų medicina rūpinasi tik ligoniais, o sveiki bei nei sveiki, nei ligoti žmonės palikti likimo valiai. Kad jie netaptų ligoniais niekas nesirūpina, todėl ir sergamumas didelis, lyginant su kitomis šalimis, amžius trumpesnis. Iš tikrųjų ne kokios privačios sveikatingumo mokyklos, o valstybė turėtų rūpintis sveikais bei nei sveikais, nei ligotais žmonėmis, kad jie netaptų ligoniais. Vaizdžiai valdžios "rūpestį" žmonių sveikata atspinti didelis sergamumas, profilaktinių priemonių stygius, maži medikų atlyginimai, maža mūsų žmonių gyvenimo trukmė.

Medicinos reformos Lietuvoje yra telkiamos blogoms pasekmėms, o ne jų priežastims naikinti, labiausiai pasireiškia formalizmo, popierizmo plėtra poliklinikose, ligoninėse, vaistinėse, o ne esmine sveikatos priežiūra. Švaistomos didžiulės lėšos reformų regimybė sudaryti, kai profilaktikai, sveikatingumui kelti trūksta ne tik lėšų, bet ir minimalaus dėmesio.

Visavertis ugdymas ar vien informacinės visuomenės formavimas?

Jau seniai mokyklose tarps-

ta svetimėjimas, įžeidinėjimai, apsistumdymai, prievarta tarp mokinių, konfliktai tarp mokinių ir mokytojų, tačiau viešai apie šiuos reiškinius prabilti, kai prievarta peržengė visas žmogiškumo ribas. Rengiami pasitarimai, steigiamos institucijos mokinių svetimėjimui šalinti, kitur jau tenka pasitelkti policiją. Po SSRS griūties nebetenkinio buvusi švietimo sistema, mokykloje buvo panaikintos pionierių ir komjaunimo organizacijos, kurios tam tikrą drausminimo funkciją atliko, panaikinti pionierių vadovų bei komjaunimo sekretorių etatai, jų vietos neužėmė jaunimo organizacijų atstovai. Pirmojoje Lietuvos respublikoje veikusių angelaičių, skautų, pavasarininkų, ateitininkų, jaunaliutuvų, jaunųjų ūkininkų organizacijų švietimo reforma atkurti nenumatė, todėl valstybės mastu organizuoto jaunimo ugdymo neliko. O paminėtose prieškarinio organizacijose jaunimas mokėsi pažinti tikrąsias vertybes, įgijo vertybinę mąstyseną, patyrė dorovinį ugdymą.

Vien informacija, žiniomis asmenybė neugdoma. Jei dorovė pašlijusi, žinios dažnai pasitarnauja rafinuotesniems, didesniems nusikaltimams. Žinoti, kas yra tauta, valstybė, tėvynė, maža, reikia pasijusti tautiečiu, tikru savo valstybės piliečiu patriotu, pamilti savo Tėvynę, kaip mylime savo motiną. Tai pasiekama organizuotu ugdymu, bendravimu jaunimo organizacijose. Nukelta į 3-ią psl.

Š i a m e . n u m e r y j e

- Atžagareiviškos reformos Lietuvoje - 1,3 psl.
- Karių savanorių suvažiavimas - 2 psl.
- Kiek eurų verta nepriklausomybė? - 3 psl.
- Lietuvių ir prūsų pėdsakai (tęsinys) - 4 psl.
- Seniausios organizacijos seimas - 6,7 psl.
- Kelionė po Lenkiją (tęsinys) - 8 psl.
- "Rudens mozaika" Toronte - 9 psl.
- Parama užsienio lietuvių katalikų sielovadai - 10 psl.
- Biržiškos išgarsino Vieksnius - 11 psl.
- Sportininko netektis - 12 psl.
- Moksleiviai domisi knygomis - 13 psl.
- Vyrui ir tėvui iškeliavus - 14 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rėmėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu už jūrus - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Kauno arkivyskupija 2005 m. išleido spalvotą leidinį, trumpai apibūdinantį arkivyskupijos istoriją ir sudėtį. Išvardintos Šiluvos, arkikatedros bazilikos, Prisikėlimo šventovės ir Pažaislio vienuolynas, taip pat Kauno seminarija ir kitos religinės institucijos, kartu su gražiai apipavidalintomis ir išdėstytomis nuotraukomis.

Tarptautinis kongresas apie "begalybę" vyko lapkričio 8 d. Romos Laterano universitete. Jame filosofai, teologai, astronomai ir matematikai aptarinėjo gamtamokslį, filosofiją ir technologijos žinias apie begalybę. Prieš kongresą Vatikano observatorijos direktorius jėzuitas P. George Coyne Romos dienraštyje *Avvenire* rašė, jog vis labiau besiplečiančios mūsų Visatos amžius esąs 14 milijardų (bln.) metų – pasaulis dar labai jaunas. Dabartiniai skaičiavimai rodo, kad pabaigos reikėtų tikėtis po "milijardų milijardų" metų. Vatikano observatorijos direktorius prieštaravo mąstymo pakraipoms, iš principo atmetančioms evoliucijos teoriją. Ji esanti labai gerai pagrįsta mokslinė teorija. Jis pabrėžė, jog evoliucijos tyrimai suderinami su Bažnyčios mokymu.

Stambule vykusiai tarp-religinei konferencijai Taika ir tolerancija – dialogas ir tarpusavio supratimas Pietryčių Europoje, Kaukaze ir Centrinėje Azijoje lapkričio 7-9 d.d. dalyvavo svarbūs krikščionybės, judaizmo bei islamo atstovai, ekumeninio patriarcho Bartolomėjaus kvietimu. Popiežius Benediktas XVI atsiuntė šiai konferencijai raštą, kuriame jis paragino krikščionis, žydus ir musulmonus siekti taikos bei puoselėti pakantumą. Kiekvienas tikintysis privalo prisidėti prie taikingos visuomenės statydinimo ir priešintis "agresyvių ir beprasmių konfrontacijų tarp skirtingų kultūrinių bei etninių grupių pagundai".

Kardinolas Klemens August von Galen (1878-1946), Miunsterio vyskupas buvo iškilingai paskelbtas palaimintuoju spalio 9 d. Romos Šv. Petro bazilikoje. Iškilmės vadovavo Šventųjų skelbimo kongregacijos prefektas kardinolas Jose Saraiva Martins.

Kardinolas Jose Saraiva Martins

Tūkstančiai vokiečių vyko į Romą švęsti "Miunsterio liūto" pakėlimo į palaimintuosius. Jo šventė nustatyta jo mirties dieną, kovo 22.

Mišių pabaigoje popiežius Benediktas XVI savo kalboje pabrėžė, jog palaimintasis iš tikėjimo sėmėsi išvalgos ir ryžto ginti Dievą, Bažnyčią ir žmonių teises, kurias nacionalsocialistinis režimas klaidingos neopagoniškos ideologijos vardan sistemingai pažeidinėjo. Jis globojo žydus ir silpniausiuosius visuomenės narius, kuriuos nacių režimas laikė vertais sunaikinimo. Palaimintasis mirė keletui savaičių praėjus po pakėlimo kardinolu.

Vatikano atstovas Joaquín Navarro-Valls pareiškė, kad Vatikanas esąs labai susirūpinęs dėl smurto aktų Šventojoje Žemėje, Šventasis Sostas ryžtingai smerkia teroro aktus Haderroje bei tolesnes represijas. Vatikanas spalio 28 d. paskelbtame pranešime griežtai kritikavo Irano prezidento Mahmudo Ahmandinedžado pareiškimus dėl būtinybės sunaikinti Izraelį. Šventasis Sostas nedviprasmiškai pripažįsta izraeliečių ir palestiniečių teisę taikiai ir saugiai gyventi savo suverenių valstybėse.

Popiežius Benediktas XVI kitų metų birželio mėnesį norėtų apsilankyti Lenkijoje. Spalio 16 d. pokalbyje Lenkijos televizijoje jis taip pat pareiškė savo pontifikato metu neketinąs paskelbti daug naujų dokumentų. Savo pirmutini užduotimi jis laiką įgyvendinti savo pirmtako 14 enciklikų ir kitus jo mokymo dokumentus. Pokalbyje jis apibūdino Joną Paulių II kaip visos krikščionybės kalbėtoją, mokėjusį uždegti jaunuolius domėtis Kristumi. Jis papasakojo apie savo asmeninius ryšius su juo ir apie savo paskutiniuosius susitikimus su Jonu Pauliumi II. Jis ir dabar palaikąs vidinį dialogą su savo pirmtaku.

Karių savanorių suvažiavimas

2005 m. rugpjūčio 2 d. Kaune Karininkų ramovėje įvyko Lietuvos Vietinės rinktinės savanorių metinis suvažiavimas iš visos Lietuvos. Gaila, dėl amžiaus dauguma negalėjo dalyvauti. Suvažiavo apie 40. Dauguma – kauniečiai. Atvyko vienas iš Anglijos ir du iš Kanados. Atrodo, kad tik tie 3 1944 m. išgyveno žiaurų užpuolimą, nuginklavimą, patyrė 6-to forto "globą" ir po to deportaciją į Vokietiją darbams.

Suvažiavimą pradėjo pirm. A. Paulavičius, visus pasveikino, pasidžiaugė dalyvaujančių skaičiumi ir apgailestavo, kad vis daugėja išeiliaujančių amžinybėn, priminė, kad gražiai draugiškai susitaikė su "Armija krajoja".

Praeito suvažiavimo protokolą perskaitė sekretorius Stasys Gvildys, ir buvo visų priimtas. Dar trumpai kalbėjo išdininkas, primindamas išdo sunkumus. Po jo kalbėjo buvęs pirmininkas B. Giedrainis.

Po pradinių kalbų paprašė žodžio ir F. Mockus. Jis priminė 1944 metus, kai 308 batalionas iš Ukmergės ir Utenos buvo išvežtas į Ašmenos apskrities miškus, kur siautėjo visokių banditų, tarp jų ir "Armija krajoja", užpildinėjusi lietuvių kilmės piliečius, mokytojus, policininkus ir kunigą. Užpildinėjo ir kaimus.

Dėl to buvo organizuojama generolo Plechavičiaus LVR, skirta kovoti ne su "Armija krajoja". Bet "Armija krajoja" užpuolė mūsų 308-tą ir 301-ą batalionus. Daug mūsų žuvo, daug buvo suimtų, nurengtų. Tą gaudų mūsų brolių savanorių vaizdą matėm ir išgyvenom tik mes 3, 2 iš Kanados ir 1 iš Anglijos, tame suvažiavime dalyvavusių. F. Mockus pabrėžė, kad gražu susitaisyti, bet pirmiausia turėjo atsipašyti "Armija krajoja" už mūsų užpuolimą ir visus kitus neteisėtus užpuolimus Vilniaus krašte.

Po to vyko savan. Leono Utkos pagerbimas ir apdovanojimas LVR medaliu, kurį prisegė pirm. A. Paulavičius. Visi plojo ir sveikino.

Antras pagerbimas buvo LVR sekretoriaus rašytojo Stasio Gvildžio, sulaukusio 80 metų amžiaus. Jam per dešinį petį tautinę juostą aprišo Lietuvos rašytojų sąjunga, o per kairį petį – Lietuvos žurnalistų sąjunga. Kitos grupės įteikė gražias gėlių puokštes ir Švietimo ministerio medali.

Visi jį sveikino ir linkėjo ilgiausių metų Tėvynės gynyboje, o pirm. A. Paulavičius pakvietė visus sugiedoti *Ilgiausių metų*. Dar gražų

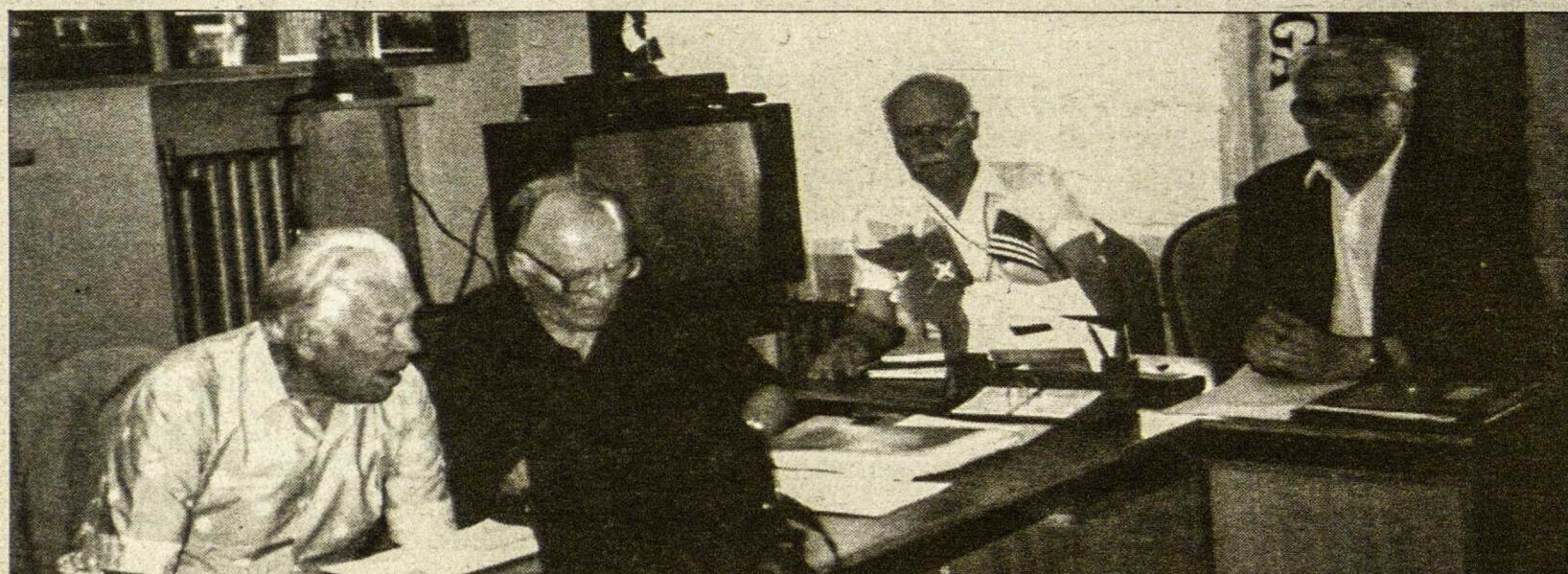

Savanoris Stasys Gvildys pagerbtas suvažiavime jo 80 metų amžiaus proga. Ntr. F. Mockaus eilėraščių padėklamavo XXI amžiaus laikraščio korespondentas K. Dobkevičius.

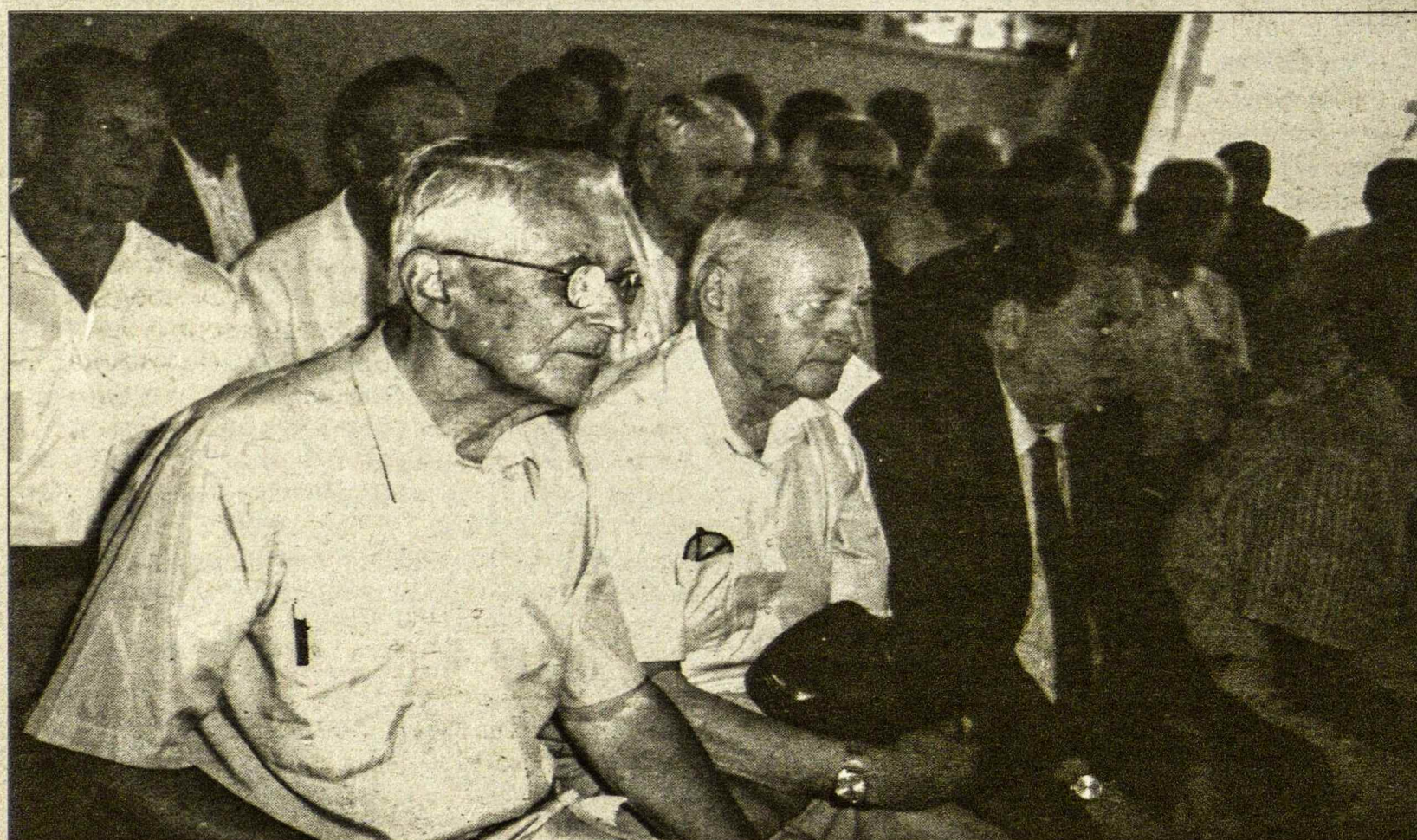
Po gražaus pagerbimo savan. J. Aukštaitis priminė Ašmenos kapinėse palaidotus 1944 m. mūsų brolius savanorius, žuvusius ir nepagarbiai apkastus. Būtų gera ir gražu, jei šiandien nutartume juos parvežti į laisvą Lietuvą ir gražiai palaidoti. Tuomet jų gimines ir mes visi laisvai juos su pagarba lankytume.

Bet dar nebaigus J. Aukštaičiui, kilo toks triukšmas, kad buvo baisu klausytis. Visi rėkė, kad tegu būna kaip yra. Pagaliau pirm. A. Paulavičius triukšmą apramino ir pakvietė visus prie vaišių stalo, kurį apsėdo 26 savanoriai ir pirminko pakviesti sudainavo *Tau, sesute, puikios gėlės...*

Po gražiai nuskambėjusios dainos dar buvo sveikinimų kalbų pagerbtiesiems. Suvažiavimas baigtas vaišėmis ir atsisveikinimu. F.M.

LVR suvažiavime Karininkų ramovėje Kaune 2005.IX.2 išrinkta vadovybė: I iš d. Stasys Gvildys, sekr., II – buvęs pirm., III – pirm. A. Paulavičius, IV – išdininkas. Ntr. F. Mockaus

Lietuvos Vietinės rinktinės suvažiavimo dalyviai 2005.IX.2 Kauno Karininkų ramovėje. Pirmas iš kairės – Jonas Aukštaitis iš Kanados. Iš Kanados dar dalyvavo Feliksas Mockus, iš Anglijos Leonas Utkas. Ntr. F. Mockaus

Kiek eurų verta nepriklausomybė?

VILIUS BRAŽENAS

Mūsų šalis ES autoritetus dažniausiai girdi me skaičiuojant, kiek eurų gausime pardavę Lietuvos nepriklausomybę. Dabar svarstoma dar vieno skubiai parduodamo nepriklausomybės simbolio lito kaina. Ką gi mes laimėjome, be pajuokos, skubiai patvirtindami sukiužusią ES konstituciją, kuri vis tebedega Paryžiaus priesmiesčiuose? Jos sumanytojams euroglobalistams buvo svarbu, kad ji būtų antikrikščioniška, o mūsų eurokratams buvo, atrodo, svarbu nepavėluoti iškisti laisvės kaklą į kuo stipresnę antisuvereninę kilpą federacinio regiono virvių krūvoje. Išėitų, kad dar nebaigę statyti Lietuvos valdovų rūmų, skubame atiduoti jų raktus susimokėliams Briuselio Kremliuje, kad už tai neva gautume keletą eurų pelno.

Pateikime paprastą prekybinį klausimą: kiek eurų verta Lietuvos nepriklausomybė ir jos vienas iš simbolių – litas?

Juk jau beveik pardavėme Lietuvos vėliavą, už kurios meilę kentėjo ir žuvo tiek mūsų tautiečiai. Kiek žinia, ji išnyks nuo automobilių ES registracijos plokščių, dingis nuo festivalių scenų. Valstybinė vėliava yra nustumama nuo centrinio vėliavų stiebo, užleidžiant vietą ES vėliavai. Ir kaip eis suvereniteto prekyba toliau? Juk priklausome dar ir NATO bei Jungtinių Tautų organizacijai. O į ES įtraukus Rusiją, atsiras Eurazijos vėliava. Dargi reikės iškelti UNESCO vėliavą, kurios biurokratai nutaria, kurios pilys ir kiti tautos lobiai turi būti mums brangesni už kitus. Jei rubliai, eurai ir doleriai turi kaboti ant Lietuvos vėliavų stiebo, nepamirškime gausybės institucijų, kurios reikalaus iškelti ir Soroso vėliavą.

Man teko gyventi po daugeliu vėliavų ir matyti ne vieną valiutos pakeitimą. Iš visų pasikeitimų laimėjo tik kokie nors makleriai, o pralaimėjo toliausiai nuo centrinių bankų ir nuo milijonierių seifų gyveną žmogeliai. Valiutos keitimo atvejais dažniausiai iš kišenės išslysta paskutinis „našlės skatikas“. Tad ko galima tikėtis šiandien, kai vis dar net už ilgos uodegos nepagaunama korupcijos žiurkė. Vien dėl to nevalia net kalbėti apie euro įvedimą, kol nebus iš šaknų išrauta korupcija.

Atžagareiviškos...

Atkelta iš 1-mo psl.

Mokslo ir švietimo institucijų aplaidumas, švietimo reformos vykdymas abejotomis kosmetinėmis priemonėmis po penkiolikos nepriklausomybės metų parodė, kad dabartinis jaunimas, pasižymintis neblogomis informacinėmis savybėmis, nei tautinių, nei pilietinių, nei patriotinių savybių neturi (arba turi menkus pradus), o dorovė yra smukusi iki tokio lygio, kad smurtauojama prieš bendraamžį, mokytoją ar bet ką.

Taigi galime neabejodami teikti, kad švietimo reforma nevyksta, jaunimo organizacijos nekuriamos arba susikūrusios paliktos merdėjimui, valdžia jų neskaitina, nes neorganizuotą jaunimą lengviau valdyti, mulkinti, jų balsus panaudoti isitvirtinimui valdžioje. Tačiau toliau taip elgtis pavojinga, nes rodosi ženklai, kad jaunimas gali padaryti „reformas“ savaip.

Pilietinė visuomenė ar „liaudis“

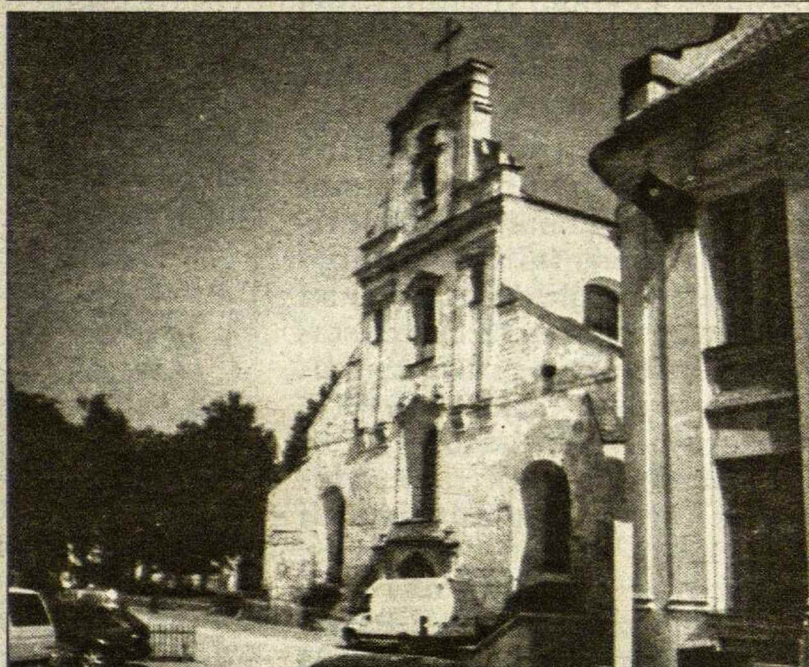
Sovietų Sąjungoje pilietinės visuomenės nebuvo; buvo vienos partijos, „demokratinio centralizmo“ būdu valdoma amorfinė masė – „tarybinė liaudis“. Todėl, kai Belovežo girioje susirinkę SSRS respublikų vadovai paskelbė, kad SSRS nebėra, liaudis nuolankiai pakluso, nėjo į gatves, griūčiai nesipriešino.

Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, tapus demokratine respublika, svarbiausiu procesu turėjo būti pilietinės visuomenės formavimas ir ugdymas. Tačiau, buvusiai partinei nomenklatūrai pasilikus valdžioje, pilietinės visuomenės susitelkimas valstybės reikalams tvarkyti (politikai) buvo nenaudingas, todėl minimas procesas ne tik nebuvo skatinamas, bet ir stabdomas. Iš tikrųjų demokratine valstybe sudaro ne jos valdžia, o jos pilietinė visuomenė, politizuota visuomenė. Politika yra valstybės institucijų, politinių bei visuomeninių organizacijų ir atskirų asmenų veiksmai ir siekiai, nukreipti į valstybės reikalų tvarkymą. Taigi kiekvienas tikras pilietis turi būti politikas, jo depolitizavimas prilygsta išpilietinimui. Pilietis ne tik dalyvauja rinkimuose, referendumuose, bet ir kitokiose pilietinėse akcijose, stebi ir kontroliuoja savo išrinktųjų atstovų veiklą. O kokias nuostatas nuo pat nepri-

Pagaliau nereikia habilituoto ekonomisto, kad nujauustum, kiek valstybei kainuotų eurinis pertvarkymas vien tik prekyviečių kasų ir kompiuterių visose Respublikos įstaigose. Tikrai nukentės ne Soros ar Uspaskich, o mažiausieji verslininkai, pirkėjai ir mokesčių mokėtojų dauguma. Vienintelis būdas „pelnyti“ ar sutaupyti visiškai atsiduodant eurokratų Briuselyje diktatui būtų paleisti LR seimą ir ministerių kabinetą. Nes pakaks tik keletą vertėjų į lietuvių kalbą, kad ES gubernatorius Lietuvoje žinotų, kokius Briuselio „ukazus“ ir „anordnungus“, kada ir kaip privalu vykdyti.

Mums sakoma, kad tam „esame įsipareigoję“ stodami į ES. Mes juk nestojome į tokią ES, kurioje neturėtume lygių teisių apsispręsti visiems ES nariams. Ar mes stojome į tokią ES, kurioje, vietoje Hitlerio-Stalino sandėrio, iškyla Šrioderio-Putino sandėris? Jau esame ES nariai, tad ir jauskimės tokiais. Naudokime narystę kurti tokią ES, kuri bus tautų lygiateisė bendrija, o ne tautų kratinys, valdomas iš Briuselio Kremliaus.

Svarbiausia – išlaikykime Lietuvą - nepriklausoma valstybe, o tautos vėliavą aukščiausiam ar centriniame stiebe, nepaisant kiek kokių vėliavų išsirikiuotų užimti jos vietą.

Pranciškonų šventovė Vilniuje. Šiuo metu vyksta remontas Ntr. Z. Bilevičiūtės

klausomybės skleidė tie valdžioje esantieji? Jie, neturėdami tam teisės, pasisavino politiką, visuomenei kalte kalė nuostata, kad politika yra partijų, seimo narių, diplomatų, ministerių reikalas. Skelbė ir tebeskelbia, kad mokykla, kariuomenė, Bažnyčia ir kitos institucijos yra depolitizuotos, kad jose politinė veikla draudžiama. Iš tikrųjų ten draudžiama siauroji politika – partinė veikla, gi politinė veikla turi būti skatinama, propaguojama. Taigi užuot formalus pilietis tapęs tikru piliečiu, buvo ir tebėra išpilietinamas. Pilietinės, tautiškai susipratusios visuomenės dalis Lietuvoje tesiekia keliolika nušimčių, o didžioji dalis kaip buvo, taip ir liko „liaudis“. O kol nebus išugdyta ir sutelkta savivaldos mechanizmas gebanti valdyti pilietinę visuomenę, liaudis pasiliks nors ir ne „tarybine“, tačiau ne mažiau skriaudžiama liaudis.

Savivalda ar savivalė

Po negerovių liūną šalyje kapstosi įvairios komisijos, prokuratūra, teismai, žiniasklaida, tačiau negerovių ir nusikalstamos veiklos nemažėja, valstybės vežimas klimpstą, savivalda prilįgsta savivalei, nes valstybės valdymo reforma iš tikrųjų nėra prasidėjusi (bandoma šalinti blogas pasekmes, nepašalinus jų priežasčių). Pats savivaldos mechanizmas kurpiamas ydingu būdu, nes dariniai, pavadinti partijomis, iš tikrųjų labai panašūs į uždaras akcines bendroves, sudaromi ne valstybės, o savo klanų ar šutvės reikalams tvarkyti. Antai dabartinę seimo daugumą sudaro net keturios partijos, kurių vadovai, išskyrus apskurę milijonierių rusą, yra buvusios sovietinės partinės nomenklatūros atstovai. Tas partijas jungia akivaizdus siekis: būti valdžioje, dalintis portfelius su valstybės lėšomis. Tikrą spektaklį „politikai“ visuomenei parodo, kai prieš dalybas derasi dėl pelningesnio portfelio, kai kurpia naujas valdymo struktūras ne dėl reikalo, o dėl naujo portfelio.

Neapsikentusi su esama padėtimi, su akiavaizdžiu išnaudojimu, liaudis prieš trejetą metų pradėjo burtis į vietos bendruomenes, į tikros savivaldos branduolius, į savotiškas pilietiško mokyklas. Valdžioje esantiems, žinoma, tai nepatinka, tačiau ir pasipriešinti negali, nes, kaip rodo patirtis, įsiutinta liaudis valdžias gali nušluoti, išsidalinti prisigrobtus turtus, nors ir jai pačiai pasekmės būtų liūdnos.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Prezidentas Bulgarijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lapkričio 21-22 d.d. oficialiu vizitu lankėsi Bulgarijoje. Sostinėje Sofijoje jis susitiko su Bulgarijos prezidentu Georgijumi Parvanovu, ministru pirmininku Sergejumi Staniševu bei seimo pirmininku Georgijumi Pirinskiu. Pokalbių metu buvo aptarti dvišalio bendradarbiavimo, Bulgarijos stojimo į Europos sąjungą klausimai. Vizito metu pasirašyta Lietuvos ir Bulgarijos vyriausybės sutartis dėl investicijų skatinimo ir apsaugos.

V. Adamkus pranešė, kad Lietuvoje jau pradėtas Bulgarijos įstojimo į ES sutarties ratifikavimo procesas. Jis išitikinė, kad sustiprės tarp šių valstybių ekonominiai ir prekybiniai ryšiai, su juo atvykusi didelė delegacija Lietuvos verslininkų, besidominčių atsiveriančia nauja rinka. Jis priminė, kad Lietuvą ir Bulgariją sieja istoriškai svarbūs prisiminimai, kuriuos simbolizuoja vieno svarbiausių Lietuvos nepriklausomybės veikėjų Jono Basanavičiaus veikla Bulgarijoje - jis gyveno Varėnos mieste 25 metus.

Susitiko Baltijos parlamentarai

Lapkričio 25-26 d.d. Taline posėdžiavo Baltijos seimas ir 11-oji Baltijos taryba. Sesijsioje kalbėjo visų trijų Baltijos valstybių seimų pirmininkai. Lenkijos seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas Pavelas Zalevskis pabrėžė Baltijos valstybių ir Lenkijos energetinio saugumo klausimus, Lietuvos ir Ukrainos delegacijos šiame seime pirmininkas Jonas Jagminas priminė apie demokratijos procesų rėmimą Ukrainoje ir apie Lietuvos, Ukrainos ir Lenkijos santykių plėtrą. Dalyvius sveikino Šiaurės tarybos pirmininkė Ranveig Gudmundsdotir bei kiti pareigūnai.

Baltijos seimo medalis buvo įteiktas Lietuvos seimo

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas

pirmininkui Artūrai Paulauskui už valstybių vienybės stiprinimą, Lietuvos, Latvijos ir Estijos glaudesnio bendradarbiavimo skatinimą. Baltijos seimo pirmininko pareigas iš Estijos perėmė Lietuvos seimo delegacijos vadovas Valerijus Sumulik. Sesijsio pabaigoje priimta rezoliucija „Dėl dujotiekio Baltijos jūroje tiesimo keliamų grėsmių“, kuria kreipiamasi į Baltijos jūros regiono valstybių parlamentus, Baltijos ministerių tarybą ir tarptautines organizacijas,

kad būtų atkreipiamas dėmesys į tarptautinės teisės reikalavimus, paveiktų valstybių įstatymus bei interesus ekonomikos ir aplinkosaugos srityse.

Premjeras Ispanijoje

Lietuvos ministeris pirmininkas Algirdas Brazauskas lapkričio 29 d. dalyvavo Barcelonos proceso 10-mečio minėjime, kuriame ES ir Viduržemio jūros valstybių ir vyriausybės vadovai priėmė penkerių metų veiksmų programą bei kovos su terorizmu etikos kodeksą. Susitikime buvo kalbėta apie emigracijos problemas, Artimųjų Rytų taikos procesą bei tolesnio bendradarbiavimo Viduržemio jūros srityje perspektyvas.

Barcelonoje įvyko ir dvišalis A. Brazausko bei naujai išrinkto Lenkijos premjero Kazimierz Marcinkiewicz susitikimas. Buvo pasikeista nuomonėmis apie ES 2007-2013 metų finansinę perspektyvą, taip pat apie aktualius Lietuvos-Lenkijos infrastruktūros projektus: VIA Baltica, Rail Baltica, energetikos jungtis.

Tėsia santaupų atkūrimą

Lietuvos vyriausybė lapkričio 16 d. nutarė šiemet išmokėti dar 55 mln. litų nuvertėjusių rublinių indėlių savininkams iš šių metų biudžeto numatytų 105 mln. (50 mln. buvo išmokėta pavasarij). Kaip praneša DELFI, planuojama išmokėti dar 200 mln. litų šiam tikslui. Finansų ministeris Zigmas Balčytis pranešė, kad išmokėjus 2005 m. biudžeto numatytus 105 mln. litų, pirmai ir antrai indėlininkų grupėms bus išmokėta po 3500 litų.

Priėmus numatomą vyriausybės nutarimą ir papildomai skyrus dar 200 mln. litų, iš viso bus išmokėta 400-4500 litų. Jis tikisi, kad per tris mėnesius bus galima išmokėti reikiamas kompensacijas. Pirmai indėlininkų grupei priklausys visiškai negalios, pirmos grupės invalidai, 85 metų ir vyresni asmenys, reabilituoti politiniai kaliniai ir tremtiniai, nukentėjusieji nuo 1991 m. agresijos ir kovose už Lietuvos laisvę. Antrajai grupei priklausys sulaukusieji 70 metų ir daugiau, šeimos, auginančios keturis ar daugiau vaikų, antros grupės invalidai.

Pasirašyta sutartis

Lapkričio 30 d. užsienio reikalų ministerijoje pasirašyta Lietuvos, Švedijos karalystės ir Rusijos vyriausybės sutartis dėl Lietuvos, Rusijos ir Švedijos išskirtinių ekonominių zonų ir kontinentinės šėklumos ribų sankirtos Baltijos jūroje nustatymo. Sankirtos taškas yra Baltijos jūros viduryje, Gotlando įdauboje, už 141 kilometro nuo kranto linijos.

Lietuvai dar lieka įteisinti dvi sienų sankirtas. Sutartis dėl Lietuvos, Gudijos ir Lenkijos valstybių sienų sankirtos baigiama derinti, ją ketinama pasirašyti kitais metais Minske. RSJ

DR. ALGIRDAS
MATULEVICIUS

Tęsinys iš 48 nr.

Ant Aistmarių rytinio sta-
taus kranto, kyšulyje, šalia pel-
kės, stovi grėsminga **Balgos** pi-
lis. Viena stipriausių ir svar-
biausių kryžiuočių pilių užka-
riaujant varmus, notangus,
sembus (iki 1255 m., kol buvo
pastatyta Karaliaučiaus pilis).
Priešpilyje iki 1945 m. veikė
kraštotyros muziejus. Prieš ke-
lis dešimtmečius dar galima bu-
vo įskaityti Balgos komturų, or-
dino maršalų pavardes, dabar
neliko, tik rusiškų vardų prie-
teplioti. Pilies liekanos vis la-
biau nyksta: vieni ieško lobų,
gintaro kambario ar ginklų, ka-
liningradiečiai alpinistai treni-
ruojasi laipiodami sienomis.
1990 m. (gal ir vėliau) kraštoty-
rininkai aptvarkė pilies teritori-
ją, surinko išmėtytus suniokotose
kapinėse žmonių kaulus, užlygi-
no grobikų atkastų kapų duobes.
Bažnyčioje (XIV a.) tarp griuvėsių
(1998 m. buvo li-
kęs įėjimas ir keletas metrų
aukščio vakarinė siena) augę
medžiai nukirsti, bet palikti
aukšti kelmai, todėl sužaliavo
atžalos, ardančios sienų liku-
čius. Kapinėse pastatytas kry-
žius su užrašu lotynų, vokiečių
ir rusų kalbomis. Prie Pakarvių,
kur 1261 sausį Herkaus Manto
sukilėlių prūsų kariuomenė
sutriuškino kryžiuočius ir jų tal-
kininkus, stovi didelės **Branden-
burgo** (Ušakovo) pilies
(1267) likučiai. Patogioje vieto-
je – prie Aistmarių, Prėskingos
(Prūsa, Virsinga) žiočių deš-
niajame krante. Per 1400 m.
kelionę į Prūsijos šventas vietas
pilyje ir bažnyčioje (1320; po
1945 m. sugriauta, likęs tik
1648 m. pristatytas bokštas)
lankėsi LDK Vytauto žmona
Ona. Pilyje iki XV a. pabaigos
buvo įsikūręs ordino riterių
konventas, rezidavo komturas.
Po 1945 m. priešpilyje buvo įsi-
kūrusi sovchozo administracija,
bet 1985 m. prakiuro stogas,
sugriuvo II aukšto laiptinė.
Griūvantį pastatą 1995 m. ap-
leido paskutiniai gyventojai.
Kurorte **Ludwigsorte** (*Laduški-
no*) bažnyčia paversta kultūros

namais, pieninės teritorijoje
auga tūkstantmetis ažuolas.

Kitoje Aistmarių pusėje,
Aisčių nerijoje, Semboje, už-
čiuojant link Piliavos, – **Zuvin-
ninkai** (**Zuvininkai**; *Fischhau-
sen*; *Primorsk*), arba **Vyskupi-
ninkai** (*Bischofshusen*). Iš Sem-
bos vyskupų rezidencijos-pilies
tik menki likučiai. XIII a. pa-
baigoje statyta bažnyčia (joje
XVI a. I pusėje anksčiausiai,
pradėtos evangelikų pamaldos,
kurios vyko ir lietuvių kalba. Iš
čia per reformaciją liuteronybė
plito gilyn į kraštą) sovietmečiu
nugriauta, tą vietą žymi tik
šventoriuje augantys medžiai.

Netoli Zuvininkų, ant
aukšto stataus Baltijos kranto,
yra **Tenkyčiai** (*Tenkitten*; *Bere-
govoje*). Šiose apylinkėse, ma-
noma, 997 m. pagonių prūsų
buvo nužudytas pirmasis misio-
nieri Prūsijoje, bandęs juos ap-
krikštyti ir pažeidęs pagonių
papročius vyskupas Vaitiekus-
Adalbertas; po mirties paskelb-
tas šventuoju. Jo garbei pago-
nių šventvietėje buvo pastatyta
katalikų koplyčia. Sugriuvusios
vietoje 1831 m. lenkų grafienė
E. Wielopolska pastatydino 9 m
aukščio geležinį kryžių, aptver-
tą geležine tvorele. Jis soviet-
mečiu buvo nuverstas. Adal-
berto tūkstantmečiui (1997 m.)
lenkų piligrimais 1996 rugsė-
joje vietoje pastatė kuklesnį,
medinį kryžių.

Netoli Zuvininkų, ant Aist-
marių kranto stovėjusioje kry-
žiuočių **Laukstyčių** (*Löchstedi*)
pilyje (pastatyta iki XIII a. pa-
baigos) 1945 m. Povilo Pakark-
lio vadovaujama Lietuvos
mokslininkų grupelė rado čia
karo pabaigoje vokiečių paslėp-
to Prūsijos slaptojo valstybinio
archyvo Karaliaučiuje dalį. Su-
rasta poeto K. Donelaičio rank-
raščių (tarp jų poema *Metai*),
XVII a. etnologo, J. Bretkūno
provaikščio Mateušo Pretorij-
aus kapitalinio veikalo apie
Prūsiją rankraštis, Prūsijos ka-
ralių paliepimai lietuvininkams
jų gimtąja kalba. Pilyje kurį lai-
ką gyveno iš Girmavos atsikėlęs
gintaro vyriausiasis prievaiz-

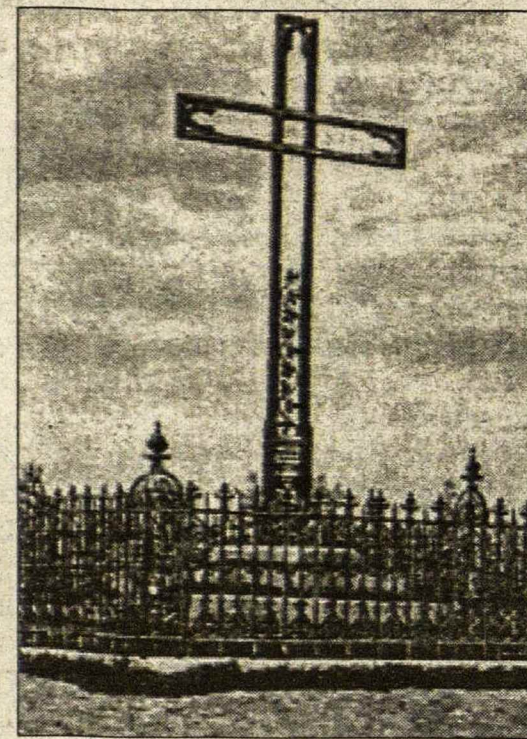
das. Prieš II pasaulinį karą pilis
buvo restauruota, įkurtas kraš-
totyros muziejus. Po 1945 m.,
ieškant Gintaro kambario, nu-
griauta. Dabar net pamatai iš-
ardyti, iškasta duobių-šurfų;
prieš kelerius metus buvo likusi
kelių metrų ilgio ir apie metro
aukščio plytų sienelė.

Ordino pilis (XIV a.) **Gir-
mavoje** (*Germau*; *Russkoje*) per
šimtmečius griuvo, jos pietinis
sparnas 1610 m. perstatytas į
parapijinę bažnyčią. 1945-
1947 m. nugriovė sovietiniai jū-
reiviai; pilies likučiuose, terito-
rijoje kasinėta (šurfai) ieškant
Gintaro kambario. XX a. pa-
baigoje liekanas vokiečiai kon-
servavo, sutvarkė šventoriaus ir
už jo esančią teritoriją, kryžiais
pažymėti kapai (yra ir lietu-
viškų ar prūsiškų pavardžių).
Betgi įrengiant žuvusių II pa-
sauliniame kare vokiečių karių
kapines, kertant krūmokšnius
buvo nukirstos ir prūsų sembų
sodintos kelių šimtmečių senu-
mo liepos. Dėl to nebūtina nai-
kinti gamtos ar architektūros
paminklų. Antai didingas me-
morialas žuvusiems sovietiniams
kariams (Girmavos apy-
linkėse vyko dideli mūšiai) su
iškaltais jų pavardėmis pasta-
tytas nepakenkus prūsų atmini-
mui. Romuvos ieškoma ir prie
Mažojo Dirškaimio (*Klein
Dirschkeim*; *Dvoriki*), ant vie-
nos iš kalvų. Slegiantį ispūdį
daro šlaite įrengtas karjeras,
šiukšlynas. **Heiligenkreuze**
(*Krasnotorovka*), netoli Palvi-
ninkų, originali bažnyčia (1353)
sugriauta apie 1968 m. Nuo
XVI a. pamaldos čia laikytos ir
lietuvių kalba. Apylinkėse gau-
siai gyveno XIII a. į Sembą kry-
žiuočių ištremtų sūduvių (tas
kraštas vadinamas *Sudauer
Winkel* – Sūduvių kampas). Iš-
liko **Kumėnų** (*Kumehnen*; *Ku-
mačevo*) bažnyčia (1390) Alkų
kalvagūbrio vakarinėje dalyje.
Pamaldos nuo XVI a. buvo lai-
komos ir lietuvių kalba. 1976 m.
traktoriumi nugriautas bokštas,
maldos namai paversti sandėliu.
Emės irti stogas prieš keletą
metų buvo sulopytas. Sovietme-
čiu išgriautas Kumėnų centras.

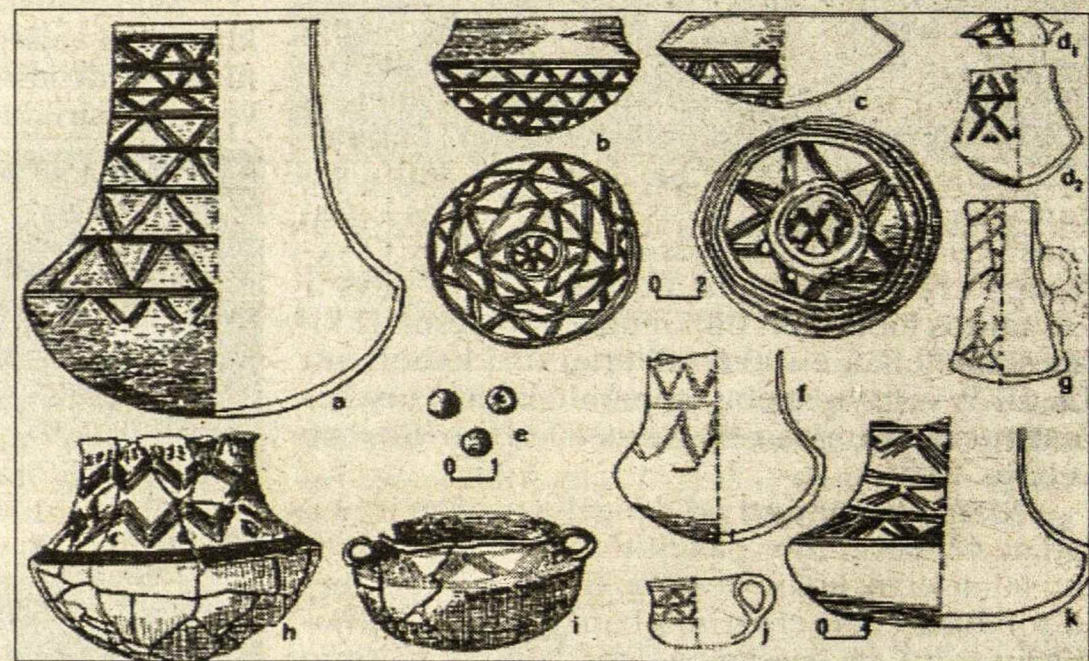
Už kelių kilometrų – **Galt-
garbiai** (*Galtgarben*), aukščiausia
(118 m aukščio) vieta Semboje,
Alkų kalvagūbryje. Jame
stovėjo sembų pilis, vadinama
Rinava. Piliakalnis didžiulis,
jame įsikūręs rusų karinis da-
linys. Pagal padavimą, čia bu-
vusi Vaidevučio (Vydevučio)
pilis su alkavieta. Stiprus prūsų
gynybos punktas buvo **Mede-
navos** (*Medinavos*; *Medenau*;
Logvino) pilis. XIV a. I pusėje
pastatyta bažnyčia 1947 m. bu-
vo išsprogdinta sovietinių ka-
reivių (XX a. pabaigoje buvo
likusi dalis pastato). Kurį laiką
čia buvo Sembos vyskupo rezid-
dencija. Kapinaitės nuniokotos
(1986 m. buvo iškasinėta apie
10 kapų). Medenavoje esantis
piliakalnis buvo paverstas kar-
jeru. 1988 m. Klaipėdos Vydū-
no klubui kreipusis į Kalinin-
grado kultūros valdybą, smėlis
nebekasamas. Prie **Rudavos**
(*Rudau*; *Melnikovo*) 1370 m.
įvyko didelis mūšis tarp Vokie-
čių ordino ir Lietuvos Didžio-
sios Kunigaikštystės (vadai
LDK Algirdas ir Kęstutis) ka-
riuomenių. Žuvusiems kry-
žiuočiai pastatė 3 paminklų.
Vienas jų (už maždaug 3 km į
šiaurę nuo Rudavos) – ordino
didžiajam maršalui Heningui
Schindekopfui, sužeistam mū-

šyje ir vėliau mirusiam. Dabar
teliko paminklo dalis su užrašu
riteriui Schindekopfui atminti.
Baigiama griauti Rudavos baž-
nyčia (minima nuo 1354 m.).
1987 m. dar buvo stogas, bokš-
tas be viršūnės, XX a. pabaigoje
dar stovėjo tvirtos sienos, pro
griūvantį stogą kyšojo storos
sveikos sijos.

Kryžiuočių **Kaimės** (*Kay-
me*, *Kaymen*; *Zareče*) pilis
(1261, 1352 m.), kurią XIV a.
viduryje buvo sudeginusi Kės-
tučio kariuomenė, 1918 m. per-
statyta į dvaro rūmus; išlikusia-
me pilies kairiajame sparne so-
vietmečiu buvo įrengta kolūkio
kiaulių ferma, dirbtuvės. Dabar
teliko pilies pamatai, nes plytas
ir akmenis gyventojai naudoja

Šv. Adalberto kryžius

Vakarų baltų pilkapių kultūros keramika

sodo nameliams statyti. Johan-
neso Bobrowskio eilėraštyje
Sembos sukilimas 1525 metais
minimas sembų sukilėlių vadas
malūnininkas Kasparas, puldi-
nėjęs šią pilį. Kaimės parapijo-
je gyveno ir lietuvininkų, iš
bažnyčios XX a. pabaigoje liko
tik griuvėsiai.

Ir **Žiokų** (**Šakiai**; *Schaa-
ken*; *Žemčiūnoje-Kaširskoje*)
parapijoje gyveno nemažai lie-
tuvininkų, iki XVIII a. pamal-
dos vyko daugiausia jiems.
Bažnyčia po 1945 m. suniokota,
bokštas be viršaus; pastaraisiais
metais remontuojama, berods,
įrengiama cerkvė. 1993 m. dar
stovėjo kryžiuočių pilies korpu-
sai. Prūsiškai, lietuviškai pa-
mokslai buvo sakomi ir **Laigy-
čių** (*Legitten*; *Mordovskoje-Tur-
genevo*) originalioje bažnyčioje,
kuri po 1945 m. buvo paversta
sandėliu. XX a. pabaigoje res-
tauruota, vietos gyventojai joje
(cerkvėje) meldžiasi. Ir **Galdės**
(*Goldbach*; *Slavinsk*) parapija
nuo XVI a. buvo gana lietuviš-
ka, todėl, kaip ir apie kitus
Sembos bažnytkaimius, kuni-
gais būdavo siunčiami moka-
ntys lietuviškai; prūsų kalba pa-
mokslai sakyti su vertėjais.
1977 m. dar stovėjo Galdės baž-
nyčios griaučiai su dalimi bokšto.

Pabėčių (**Pabėtai**; *Pobeth-
en*; *Romanovo*) bažnyčios
(XIV a.) kunigas Wilis Abelis,
padedamas joje vertėju dirbu-
sio prūso baudžiauninko Pau-
liaus Megotės, XVI a. viduryje
į prūsų kalbą išvertė *Katekizmą*
(išspausdintas 1561 m. Kara-
liaučiuje). Gaila, baigia griūti
1987 m. sprogdinta anksčiau
sandėliu paversta, dabar ap-
leista bažnyčia: stogas išardytas
čerpėmis (XX a. 9 d-metyje dar
buvo), liko tik ~1/3–1/4 sienų,
dingo gražiai ornamentuotos
ažuolinės durys, išgraibstytos
duženomis virtusios stogo čer-
pės (pagamintos iš Tiuringijos
kalnų skalūno, mokinių naudo-
tos ir kaip rašomosios grifelinės

lenteles). Džiugina, kad dr.
J. Mališausko ir vietos valdžios
pastangomis išliko dalis pačiuose
Pabėčiuose (prie tvenkinio)
esancio prūsų sembų didžiojo
piliakalnio – į XX a. pabaigą
sustabdyta karjero piliakalnyje
veikla, prie jo įrengta lenta su
užrašu, draudžiančiu jį ardyti,
įvažiavimą užtvėrė geležiniai
vartai (jau dingę). Piliakalnio-
karjero smėlį kiek sutvirtino
mūsų pasėti lubinai.

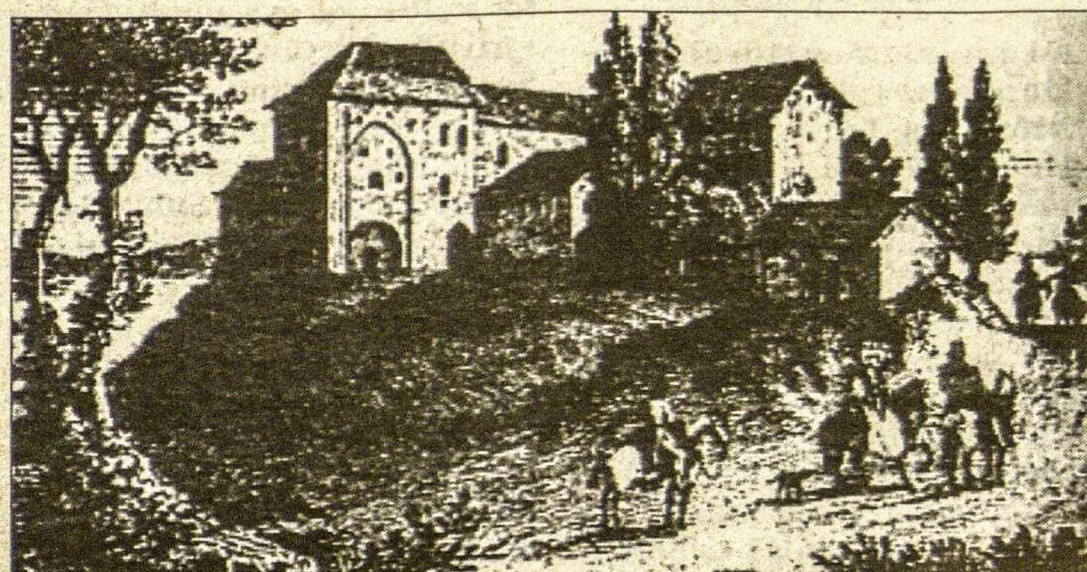
Netoli **Raušių** (**Raušviai**;
Rauschen; *Svetlogorsk*), Sankt
Lorenzo bažnytkaimyje, baigia-
ma visai ardyti originali jūri-
ninkų globėjo Šv. Lauryno baž-
nyčia; atrodo, greit neliks ir lie-
kanų. Bažnyčia svarbi tuo, kad
joje iki 1670 m. pamokslai ver-
tėjo (tulko) buvo verčiami į
prūsų kalbą. Vėliau vertėjo pa-
reigos Semboje panaikintos –
manoma, kad vietiniai gyvento-
jai sembai jau suprato vokiškai.
Raušiai garsėja ir kelių šimt-
mečių senumo liepomis, sodin-
tomis veikiausiai dar prūsų
sembų (prie ežerėlio, į kurį įte-
ka Dausupio upelis, ištekan-
tis nuo Plinkių piliakalnio). Liepos
prižiūrimos, sutvarkytos žaiž-
dos. Tai vieni iš retų prūsų pėd-
sakų ir liudytojų.

Apžvelgėme ne visus Kara-
liaučiaus krašto lietuvių ir prū-
sų materialiojo kultūros paveld-
do objektus, konkrečiai bažny-
čias ir pilies. Iš jų dauguma telikę
griuvėsiai arba ir jų jau nebe-
likę. Dėl to svarbu fiksuoti ir
dar esančius griuvėsius, kurių
ilgainiui neliks. Ateities kartos
nežinos net kur stovėjo istori-
niu, etnografiniu, mitologiniu,
architektūriniu požiūriais ver-
tingi statiniai (štai tik po daugė-
lio metų nustatyta tiksli su-
griautų be jokių žymių Lazdy-
nėlių vieta – aplink dykra; arba
Jono Bretkūno tėviškės, Trem-
pų bažnyčios, romuvų paieš-
kos). (Pabaiga)

Nuotraukos iš *Mažosios Lietuvos
kultūros pėdsakai*

Balga, 1684 m.

Laukstyčių pilis, kurioje 1945 m. buvo rasti K. Donelaičio ir M. Pretorijaus rankraščiai

Kam nusikalto Kazys Skučas?

Lietuvos patriotas savųjų suimtas ir išduotas okupantams.
Ką prisimena apie jį brolis Pranas? Kodėl sovietai pasistengė jį
skubiai sunaikinti?

IGNAS MEDZIUKAS

Kazys Skučas buvo 1915 m. mobilizuotas į rusų armiją; baigęs karo mokyklą, pasiūstas į Rumunijos frontą. 1917 m. jis pergyveno žiaurią bolševikų revoliuciją. 1918 m. grįžo į Lietuvą, organizavo miliciją, įstojo savanorių į besikuriančią kariuomenę. Dalyvavo Nepriklausomybės kovose. Baigė aukštuosius karininkų kursus. 1934-1938 m. buvo Lietuvos karinis atstovas Maskvoje. Gerai pažino sovietų sistemą. 1939 m. pakeltas brigados generolu išėjo į atsargą. Kritiškai Lietuvai metais J. Cerniaus ir A. Merkio ministerių kabinetuose buvo Vidaus reikalų ministeris. Sovietų vyriausybei reikalaujant, buvo iš pareigų atleistas ir suimtas, taip pat ir jo žinioje esantis valstybės saugumo dep-to direktorius A. Povilaitis.

Kodėl Kremlius pareikalavo ultimatumu pašalinti ir nubausti K. Skučą ir A. Povilaitį, jiems primesdamas falsifikuotus provokacinius veiksmus prieš Sovietų Sąjungą? Tie kaltinimai buvo tik priekabė pateisinti okupacijai, kurią sutarimi numatė Ribbentropo-Molotovo sutartis su slaptaisiais protokolais.

Kaip rašo prof. J. Jakštas, subalikuotas fantastiškas kaltinimas Lietuvos vyriausybei dėl sovietų kareivių dingimo ir Vilniaus įgulos, vieną net nužudant. Tai ir būvusi pagrindinė priežastis apkaltinimui. Mūsų vyriausybė pasiūlė sudaryti mišrią komisiją įvykiams ištirti. Bet sovietai tuo nesidomėjo. Tada Lietuvos vyriausybė paskyrė komisiją, kuri ištyrė išskeltus kaltinimus ir surašė atitinkamą aktą. Sovietų vyriausybė dėl tariamų nuotykių su kareiviais iškviatė Lietuvos min. pirmininką A. Merkį į Kremlių. Merkys nusivėžė komisijos tyrimo aktą ir bandė jį perskaityti Molotovui. Bet šis sustabdė Merkį ir ėmė versti įvairius prasimanytus kaltinimus Lietuvos vyriausybei. Iš to buvo aišku, jog priežastis buvo išgalvota, kad pateisintų okupaciją. Tuo tikslu birželio 14 d. pasiūstas Lietuvai ultimatumas, kuriame pareikalauta išsileisti neribotą skaičių sovietų kariuomenės ir sudaryti sovietams palankią vyriausybę. Tokiu būdu Lietuvos nepriklausomybė buvo užgniauzta, nes vyriausybės sudėtį diktavo svetimą jėgą.

Kazio Skučio brolis Pranas

pasakoja, kad apie Molotovo ultimatumą Lietuvai ministeris sužinojęs 2 val. nakties (birželio 15), kai jį iškviatė min. pirmininkas A. Merkys. Apie 7 val. ryto K. Skučas vėl buvo iškviestas į prezidentūrą, kur sužinojo, kad Lietuvos vyriausybė sutiko su visais sovietų ultimatumo reikalavimais, taigi sutiko jį ir A. Povilaitį atiduoti teisimui. Ultimatumui priešinosi tik prezidentas A. Smetona, krašto apsaugos ministeris gen. K. Musteikis, švietimo ministeris dr. K. Jokantė ir valstybės kontrolierius K. Šakenis.

K. Skučas, jausdamasis, kad jis jau nelaisvas, paprašė vyriausybę, kad jam kartu su A. Povilaičiu leistų palydėti šeimas iki Vokietijos pasienio. Pokalbyje su prezidentu Smetona dalyvavo A. Merkys ir gen. Stasys Raštikis. A. Smetona juos paprašė elgtis taip, kad nebūtų pralietas nekaltas K. Skučas ir A. Povilaičio kraujas. Raštikis atsakęs, jog viską padarysias, kad tai neįvyktų, A. Merkys tylėjo.

Kritiškai padėti vertino A. Smetona. Kai K. Skučas su prezidentu liko dviese, A. Smetona K. Skučui patarė kuo greičiau su šeima trauktis į Vakarų. Pakeliui į Pašventį Skučas sužinojo, kad sovietų kariuomenė jau žygiuoja Lietuvos žeme. Po pietų pasienyje, kuris ir taip tirštai buvo saugojamas, atsirado 5 ar 6 policininkai iš Vidaus reikalų ministerijos policijos rezervo. Nepažįstamas policijos vachmistras perskaitė K. Skučui suėmimo aktą. Tai buvo 17 val. Įsakymą suimti pasirašė A. Merkys. Tą vakarą Kauno radiofone jau viešpatavo nauja dvasia. Radijas įkyliai kartojė "Skučas kraugerys". Po Skučo ir Povilaičio suėmimo siena į Vokietiją buvo atidaryta. Pasienyje K. Skučo žmona su dviem dukterim laukė dar keletą dienų žinių apie savo vyro likimą. Netrukus ir jos pasitraukė į Vakarų, vėliau emigravo į JAV.

Kaune suimtieji K. Skučas ir A. Povilaitis buvo perduoti karo kalėjimo viršininkui, greitai perkelti į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą, o iš čia išvežti į Butyrkų kalėjimą Maskvoje, kur buvo nužudyti. Jokio teismo, kaip buvo žadėta, niekas nematė.

Pranas Skučas pasakoja, kad norėdamas sužinoti apie kalinamą brolių 1940 m. liepos mėnesio pradžioje kreipėsi į Dekanazovo pastatytą prezi-

dentą Justą Paleckį, Donelaičio gatvėje, buvusiam ministerių kabineto pastate. Užėjęs į laukiamąjį kambarį, rado laukiantį gen. V. Vitkauską, Lietuvos kariuomenės vadą. Jis paklausė, kokių reikalų atėjęs. Iš klausęs Prano Skučo rūpesčius dėl brolio likimo, V. Vitkauskas pasakė: "Padėk kryžiuką" ir užleido savo eilę pas prezidentą Paleckį. "J. Paleckis priėmė mandagiai, kalbėjo tyliai, stovėdamas tarp užuolaidų. Jis pasakė, kad nieko nei man, nei mano broliui padėti negali". Lietuvos valstybės saugumo departamentą jau tvarkė Berijos patikėtiniai. Lietuvos žiniose (1940 m. liepos 17 d.) buvo pranešta, kad Skučo ir Povilaičio byla perduoda Saugumo departamentui. Brolis visą okupacijos laikotarpį buvo vadinamas "kraugeriu, išdaviku, provokatorium, bailiu".

Pranas Skučas sako, jog esąs dėkingas Ypatingų bylų tardytojui Matui Krygeriui, kuris, kai buvo leista be baimės pareikšti tiesos žodį, *Gimtajame krašte* atskleidė tiesą apie prasimanytus kaltinimus K. Skučui ir A. Povilaičiui. Maskvai nepatiko teismo medicinos eksperto gyd. Vinco Kauzos išvados prokuratūros atstovui Vytautui Balčiūnui dalyvaujant. Jie nustatė, kad karys Butajevs pats nusišovė, o ne mūsų policijos buvo nušautas. Visa tai prieštaravo, kuo Lietuvos vyriausybė buvo kaltinama.

Pranas Skučas savo atsiliepime *Gimtajame krašte* pasakoja apie savo ir brolių šeimų likimą. "Mano ir kitų dviejų brolių šeimos buvo ištremtos į Sibirą. Vienas brolis žuvo lageryje. Kiti broliai ir seserys pasitraukė į Vakarų. Tik man pavyko išlikti Lietuvoje".

"Turi būti pasakyta tiesa apie mano brolių ir Povilaitį, apie jų likimą. Šių vyrų jau nebeprikelsi, bet sugrąžinti jiems garbę būtina. Jų byla bolševikinės saualės ir represijų Lietuvoje pradžia".

Jeigu K. Skučas ir A. Povilaitis būtų pasitraukę į užsienį, jiedu turėjo daug medžiagos, kurią galėjo panaudoti sovietų nenaudai, todėl pareigūnai pasistengė juos nutildyti, ir tai jiems pavyko. Suklaidino ir J. Urbšio telegrama iš Maskvos, kad Skučas ir Povilaitis niekur nebėgtų, nes bus teisiami Lietuvos teismo... "Tokie naivūs dar buvome..." – patvirtino iš tremties ir kalėjimo grįžęs J. Urbšys.

KANADOS ĮVYKIAI

Vėl parlamento rinkimai

Kanados parlamentas nuvertė vyriausybę. Konservatorių partijos ir opozicijos vadui Stephen Harper iškėlus nepasitikėjimo vyriausybę klausimą, už jį balsavo 171 parlamentarai, prieš 133. Paskutinio balsavimo metu Liberalų partijai priklausė 133 parlamentarai, Konservatorių – 98, Kvebeko bloko narių – 53, Naujųjų demokratų – 18 ir nepriklausomų – 4. Parlamentą sudaro 308 nariai, tačiau dvi vietos dar laukė papildomų rinkimų. Lapkričio 29 dienos rytą ministeris pirmininkas Paul Martin nuvyko pas generalinę gubernatorę Michaelle Jean ir pranešė, kad jo mažumos vyriausybė, valdžiusi 17 mėnesių, prarado pasitikėjimą. Gen. gubernatorė sutiko paleisti šį 38-tąjį Kanados parlamentą ir kad sausio 23 dieną būtų šaukiami parlamento rinkimai. Liberalų partijos mažumos vyriausybė buvo sudaryta prisidėjus Naujųjų demokratų partijai. Šiuo metu Liberalų partijai vadovauja ministeris pirmininkas Paul Martin (67 m.), o opozicijai – Konservatorių partijos pirmininkas Stephen Harper (46 m.). Jack Layton (55 m.) vadovauja Naujųjų demokratų partijai, o Kvebeko bloko vadovas Gilles Duceppe yra pasiruošęs paremti tai, kas bus naudinga Kvebeko provincijai. Jau nuo pat pirmos rinkimų laikotarpio dienos, varžovai dėsto savo pranašumą. Liberalai – sako esą pastatę Kanados ekonomiką ant tvirtų pagrindų ir per jų valdymo laikotarpį pajėgę subalansuoti biudžetą. Konservatoriai, kurie ilgą laiką buvo opozicijoje, dar nėra nustatę savo platformos, tačiau tikriausiai pasisakys prieš korupciją, kuria pasižymėjo liberalai, ir siūlys kanadiečiams geresnio valdymo pakaitalą.

Kanados futbolo sezonas baigtas rungtynėmis dėl "Gray Cup". Susitiko Edmontono "Eskimos" su Montrelio "Allouettes". Žaidime persvara keitėsi net tris kartus, o ketvirtas kėlinys baigėsi lygiomis. Pratešus rungtynes, laimėjo "Eskimos" komanda rezultatu 38:35. Rungtynės vyko Vankūverio stadione. Visi 59,157 bilietai ir rungtynes buvo išparduoti jau liepos mėnesio pradžioje, o televizijoje rungtynes žiūrėjo 4 milijonai žiūrovų.

Lapkričio 23-oji bus atmintina diena Kanados čiabuviams. Ministerio pirmininko pavaduotoja Anne McLellan pranešė, kad jiems bus išmokėta du milijonai dolerių už ilgametį prievartinį viešųjų mokyklų lankymą ir mokymą bendrabučiuose. Ši suma buvo nustatyta remiantis teisiniais pareiškimais, kurių yra daugiau kaip 85,000. Visi jie – iš buvusių bendrabutinių mokyklų mokinių-auklėtinų. Vidutinis pastarųjų amžius yra apie 60 metų, o išmokamoji suma būtų 10,000 dol. ir dar

po 3,000 dol. už kiekvienus šiose mokyklose praleistus metus. Mokyklų tinklas buvo įsteigtas dar prieš konfederaciją (1867) ir nustojo veikti 1975 m. Čiabuvių sambūrio vadas Phil Fontaine skundėsi, kad mokyklose patirto piktnaudžiavimo, tvirkinimo ir įvairaus prievartavimo padarinių neįmanoma įvertinti ir atlyginti pinigais, tačiau šis vyriausybės ir čiabuvių sambūrio susitarimas, jau rodo, kad praityje padarytą klaidą vyriausybė bando atitaisyti.

Klimato kitimas globaliniu mastu yra vienas didžiausių dabartinių problemų. Kanados gamtos apsaugos ministeris Stephane Dion, pradėdamas tarptautinį gamtos saugos vadovų pasitarimą, teigė, kad juo ilgiau bus delsiamas Kyoto protokolo vykdymas ir visų vyriausybių pritarimas, juo sunkiau bus galima pašalinti jau dabar jaučiamas pasekmes. JAV ir Australija sutarties nėra pasirašiusios ir neketina prisidėti prie Kyoto protokolo dėl jo orą išmetamos taršos kontrolės. Kanada yra pasižadėjusi sumažinti taršą, tačiau pastangos dar nedaug ką pakeitė.

Otavos ir Jordano konsulinės tarnybos stengiasi išlaisvinti du Kanados piliečius, kurie buvo pagrobti Irake. Tačiau jų, kartu ir JAV bei Didžiosios Britanijos labdaros tarnautojų likimas nežinomas. Nenorint apsunkinti derybų su pagrobėjais, neskelbiamos jų pavardės, ne pagrobimo aplinkybės. Yra žinoma, kad jie priklauso menonitų sektai, kurios nariai yra prieš bet kokią jėgą ar smurto vartojimą. Paskutinių 18 mėnesių laikotarpiu apie 200 Irake dirbančių užsieniečių buvo pagrobti ir apie penktadalis jų nužudyti.

Vienas iš penkių Antrojo pasaulinio karo veteranų Kanadoje Clarence Laking mirė Toronto ligoninėje, sulaukęs 106 metų. Baigiantis karui jis buvo lengvai sužeistas, o grįžęs į Kanadą dirbo ūkyje, vėliau Toronto lėptįjūvėse. Jis mėgo sportą ir vairavo automobilį būdamas net 102 metų amžiaus.

Toronto miesto viešo susisiekimo komisija (TTC) gali būti priversta pakelti bilietų kainas. Kylančios kuro ir elektros kainos prisidėjo prie biudžeto nenumatytų išlaidų. Manoma, kad TTC prašys provincinės valdžios pridėti papildomą penkių dolerių automobilio leidimo mokestį Toronto miesto gyventojams. Sutelktos lėšos padėtų padengti papildomas išlaidas nepakeliant bilietų kainų.

Toronto ir apylinkės orausčio vadyba viešai pareiškė protestą ir ji spaudoje paskelbė dėl šališko orausčio nuomos nustatymo. GTAA šiuo metu moka du trečdalius visų Kanados orausčių nuomos, tačiau turi tik vieną trečdalį visų orausčių eismo. AKV

Gervėčių klebonas kun. Nestiuk lanko žuvusių Lietuvos vietinės rinktinės savanorių kapus Ašmenoje
Ntr. E. Mockaus

MŪSŲ TĖVYNĖJE

PTO NARĖ

Lietuva užsienio turistus gali pritraukti šalies savitumu, išsaugotu gamtos grožiu ir ilgaamžė architektūra, Europos geografiniu centru. Tokia Lietuva pristatyta Senegalo sostinėje Dakare lapkričio 28 d. vykusiame Pasaulio turizmo organizacijos (PTO) visuotiniame susirinkime. Jame per 2,000 delegatų, atstovaujančių 150 PTO šalių narių, Lietuvai atstovauja vyriausybinių delegacijų, vadovaujama Ūkio ministerijos valstybės sekretoriaus Gedimino Miškinio. Lietuva buvo priimta į Pasaulio turizmo organizaciją prieš dvejus metus Kinijoje vykusiame 15-ajame susirinkime. Buvo pirmoji iš trijų Baltijos šalių, priimtų į organizaciją tikrąją nare. G. Miškinis pristatė Lietuvos turizmo naujoves. Lietuvai žodis buvo suteiktas vieni pirmųjų iš Europos regiono šalių, teigiama Valstybinio turizmo departamento pranešime. Kitų metų kovo 1-2 dienomis Vilniuje vyks PTO ir Lietuvos organizuojama tarptautinė konferencija "Europos sąjungos plėtros poveikis turizmo raidai Europoje". Joje pranešimus skaitys Europos komisijos, Pasaulio turizmo organizacijos, Europos sąjungos ir kitų pasaulio šalių atstovai.

NESINAUDOJA KOMPIUTERIU

Sparčiai kompiuterizuojant mokyklas vis didesnė problema tampa ne kompiuterių ar kitos įrangos trūkumas, o netolygus technologijų panaudojimas pačiose mokyklose. Tokias išvadas pateikė IT plėtojimo Lietuvos mokyklose sociologinį tyrimą atlikę Kauno technologijos universiteto mokslininkai. Apklauskos duomenimis, 67% mokytojų kompiuteriu pasinaudoja ne dažniau kaip kartą per mėnesį ar apskritai niekada. Prieigą prie interneto turi nuo 40 iki 55% didesniuose miestuose dirbančių pedagogų - dvigubai daugiau nei kaimiškose vietovėse, kur tokią galimybę turi tik apie 23% mokytojų. Galimybė naudotis IT taip pat priklauso nuo mokyklos lygio. Gimnazijų mokytojams ir mokiniais užtikrinamos palankesnės sąlygos naudotis IT nei vidurinėse ar kitokiose mokyklose. Gimnazijose vidutiniškai kompiuterių skaičius siekia 47, vidurinėse - beveik 30, jaunimo mokyklose - 13.2 kompiuterio. Didžioji dalis - beveik 60% - kompiuterių sukelta informatikos klasėje, tad kitų dalykų pedagogams sunku jais reguliariai naudotis ar taikyti per pamokas. Bendrovės "Microsoft" užsakymu atliktame tyrime dalyvavo 64 Lietuvos mokyklų atstovai - 1133 mokiniai, 528 pedagogai, 142 mokyklų vadovai ar jų pavaduotojai. Taip pat apklausti 42 švietime dirbantys žinovai. Tarp svarbiausių problemų, su kuriomis tenka susidurti diegiant informacines technologijas mokyklose, buvo minimos naujos legalios programinės įrangos, lėšų stygius, nepakankamas kompiuterių skaičius.

NAUJA VERTINIMO SISTEMA

Lietuvoje per porą metų ketinama įdiegti europinę kvalifikacijų vertinimo sistemą, kuri palengvins palyginimą Lietuvos ir bet kurioje kitose Europos sąjungos (ES) šalyje išduotus diplomus, pažymėjimus bei kitus profesinę kompetenciją patvirtinančius dokumentus. Kaip paskelbė Švietimo ir mokslo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir Europos integracijos skyriaus vedėja Jurgita Strumskienė, naujoji sistema visų pirma bus naudinga užsienį dirbti vykstantiems lietuviams. Vadinamoji Europos kvalifikacijų sąranga (EKS) apims aštuonis profesinės kompetencijos vertinimo lygius. Standartiniai metodai leis nesunkiai nustatyti, kokį EKS kvalifikacijos lygį atitinka įvairiausių sričių darbuotojai - nuo paprastų darbininkų iki mokslininkų. Projektas svarbus visoms bendrijos valstybėms, nes darbo jėgos judėjimas ES erdvėje yra labai intensyvus. Kuriamą sistemą leis bet kuriam žmogui Europoje siekti tokio darbo, kurį jis yra pajėgus dirbti. ES valstybėse, kaip ir kitose pasaulio šalyse, kol kas nenoriai pripažįstama svetur įgyta kvalifikacija. Profesinės kvalifikacijos įvertinimo skalės skiriasi, todėl darbdaviams sudėtinga nustatyti, kokio lygio yra į darbą pretenduojančių užsieniečių žinios ir kompetencija. Plataus masto konsultacijos, siekiant išsiaiškinti ES valstybių požiūrį į bendrą kvalifikacijų vertinimo sistemą, truks iki šių metų pabaigos. Patvirtinti galutinį EKS modelį numatyta 2006-ųjų pabaigoje, nes maždaug metus siūlymai bus svarstomi aukščiausiose ES valdžios institucijose. Trejų metų trukmės projektą finansuoja Europos socialinis fondas, įgyvendina Švietimo ir mokslo bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Sistemos sukūrimui ES skiria daugiau kaip 6 mln. litų.

IŠRINKTA METŲ KOMISARE

Savaitraštis *European Voice* paskelbė Lietuvos atstovę Europos komisijoje (EK) Dalia Grybauskaitę 2005 metų komisare. Ji buvo pasiūlyta šiam titului už "neišsenkančias pastangas reformuoti

ES biudžetą, siekiant kuo didesnę jo išlaidų dalį skirti tyrimams, plėtrai ir kitoms ES veikloms, galinčioms paspartinti ES konkurencingumą", rašo *European Voice*. Kaip praneša DELFI, D. Grybauskaitė, apdovanota lapkričio 29 d., teigė, jog šis apdovanojimas yra "patvirtinimas, kad vadinamųjų naujųjų šalių atstovai geba ne tik ne blogiau, bet labai dažnai - geriau, sparčiau, aktyviau ir kūrybingiau dirbti kasdienius darbus ir spręsti neretai iškiliančias kritines situacijas. RSJ

LIETUVIŲ TELKINIuose

Garbės stalo Montrealio Šv. Kazimiero parapijos grybų pietų metu. Iš k.: kun. Paulius Mališka, klebonas kun. Aloyzas Volskis, p.p. Mozuraitė, kun. Mario Nahuelpan, mons. André Desroches Ntr. V. Lietuvninkaitės

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos grybų pietų gamintojai (iš k.): A. Astrauskienė, A. Brilvicienė, A. Zienkienė, Z. Valinskas, J. Zienka Ntr. V. Lietuvninkaitės

St. Catharines, ON

ADVENTO SUSIKAUPIMAS

St. Catharines ir apylinkės lietuviams įvyks gruodžio 11, sekmadienį, Angelų karalienės šventovėje, 75 Rolls Ave., St. Catharines. Išpažinčių bus klausoma nuo 1 val. Po to bus Mišios. Susikaupimą ves kun. Julius Sasnauskas, OFM. Visi kviečiami dalyvauti.

LAPKRIČIO 26 D. Mišiose prisiminti žuvusieji Lietuvos kariai. Mišias užsakė KLB St. Catharines apylinkės valdyba. Tą pačią dieną prisiminta Mišiose ir buvusio veiklaus tautiečio a.a. Jono Dervaičio trečios mirties metinės. Mišias aukojo Hamiltono kleb. kun. Audrius Šarka, OFM, ir kun. Arūnas Brazauskas, OFM. S.Z.

Seniausios organizacijos seimas

Susivienijimo lietuvių Amerikoje organizacijos seime pabuvojus

EDVARDAS ŠULAITIS

Lapkričio antrąją savaitgalį Čikagoje įvyko seniausios JAV, o kiek žinome, ir pasaulyje lietuvių organizacijos SLA, seimas. Nors seimo antrąją dieną buvo prisaikdinta 2005 m. gegužės mėn. išrinkta vykdomoji valdyba su Vytautu Kasniūnu prieškalyje, tačiau šis dar sekmadienio popietę įvykusiame pirmajame posėdyje atsistatydino. Ten pat į jo vietą buvo išrinktas Kęstutis Miklas iš Floridos, senas SLA veikėjas, kitų lietuviškų organizacijų darbuotojas. Tame pačiame posėdyje paskelbta dar viena naujiena - antro vicepirmininko pareigybės įsteigimas, į kurią buvo pakviestas Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas adv. Saulius Kuprys.

Seimą pradėjo V. Kasniūnas

Pirmąjį seimo posėdį, "Hilton Garden Inn" viešbutyje, pradėjo pats pirm. V. Kasniūnas, kuris paskaitė ir maldą. Buvo sugiedotas Lietuvos himnas, išklausti sveikinimai. Tarp sveikintųjų buvo ALTos pirmininkas S. Kuprys, Tautos fondo pirmininkė iš Niujorko Giedrė Kumpikaitė, Lietuvos Vyčių organizacijos veikėja Loreta Stukienė, lietuvių žurnalistų sąjungos pirmininkas Edvardas Šulaitis. Mandatų delegatams įteikimui vadovavo iš Niujorko atvykusi SLA sekretorė Genovaitė Meiliūnienė ir raštinės darbuotoja Elena Naujikiene. Trumpą pranešimą padarė pirm. V. Kasniūnas. Jis nusiskundė, jog dėl ligos ilgesnį laiką negalėjo tinkamai eiti pareigų, todėl ne visi užsimojimai buvo įvykdyti. Jis seimui pirmininkauti pakvietė K. Miklą.

Sekretorės pranešimas

Sekretorė G. Meiliūnienė perskaitė pagrindinį

seimo pranešimą, kuris buvo išspausdintas atskiru leidiniu ir turėjo 19 puslapių. Jame sekretorė palietė visas SLA veiklos sritis, pradedant narių skaičiumi ir baigiant išvadamis apie organizacijos būklę. Ji skaičiais pailiustravo narių mažėjimą (kasmet dėl mirties ar apdraudų atsiėmimo netenkama daugiau kaip šimto narių). Pranešėja nurodė apdraudos rūšis, kurios siūlomos žmonėms. Jų yra keturios rūšys. Be sveikatos patikrinimo galima apsidrausti iki 5000 dol. sumos iki 75 m. amžiaus. Su gydytojo pažymėjimu ši suma gali pakilti iki 10,000 dol. Taip pat veikia pašalpos skyrius sergantiems.

Sekretorė gana išsamiai apibūdino SLA pagrindinį turtą (assets), atsakomybę (liabilities) bei kitus dalykus. Taip pat nurodė, kur pinigai yra investuoti. Ji kalbėjo apie paskutinių trejų metų pajamas (jų turėta 703,848 dol.) ir išlaidas (jų būta 260,235 dol.). Per tą laiką nupirka bonų už daugiau nei 400,000 dol. (taigi padaryta naujų investicijų). Buvo paliesti ir kiti reikalai, tarp jų ir SLA nuosavybė Niujorko miesto centre (307 W. 30th Street), kur yra žemės sklypas su keturių aukštų namu. Šioje vietoje yra įsikūrusi SLA centro raštinė ir archyvas. Turto rinkos vertė dabar yra apie milijoną dol.

SLA finansiškai tvirta, bet narių skaičius mažėja

Savo ilgo pranešimo pabaigoje G. Meiliūnienė pateikė idomias išvadas: "Mūsų organizacija finansiniu požiūriu yra tvirta, tačiau narių skaičiumi mes vis mažėjame. Susivienijimo gyvybė - mūsų nariai. Kuopų veikla yra fraternalizmo pagrindas mūsų egzistavimui.

Nukelta į 7-tą psl.

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ JAUGĖ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Paroduojant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844

Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmls.com
Tinklapis: www.homesgeorgianbay.com

Seniausios organizacijos seimas

Atkelta iš 6-to psl.

Esant tokiai padėčiai, Susivienijime tolygiai mažėja finansinės galimybės mūsų išlaidoms, tiksliau – Susivienijimo išsilaišymui”.

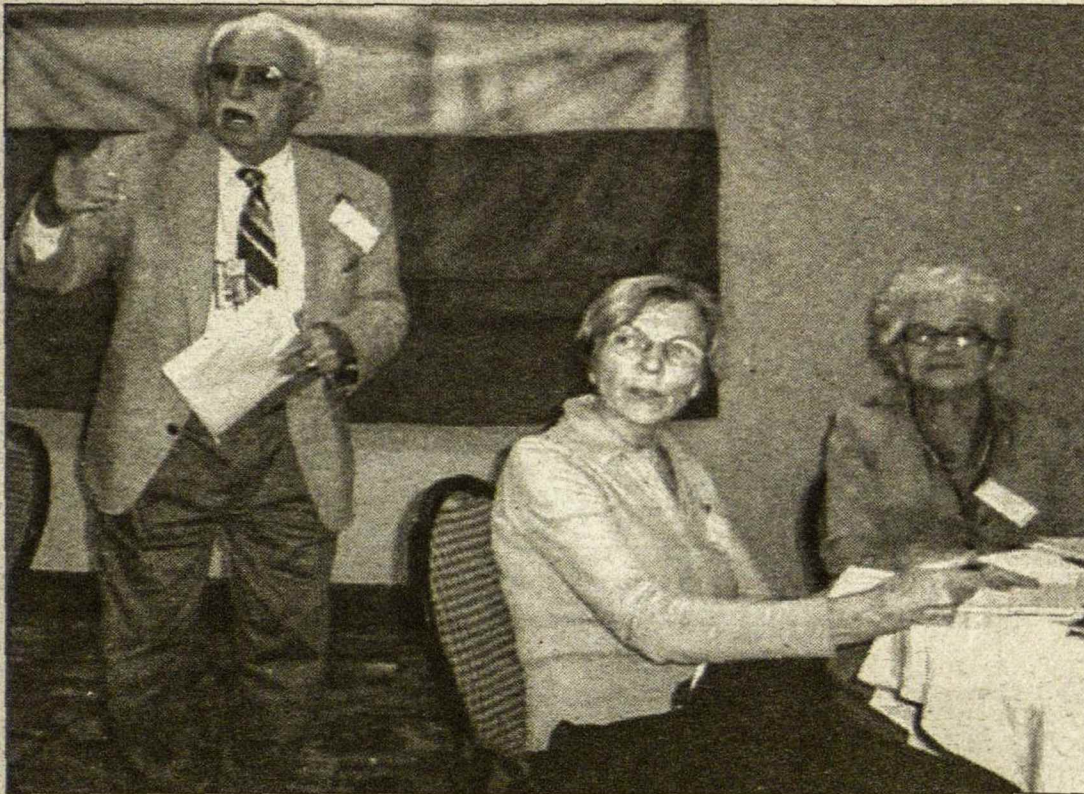
Ji nurodė, jog susivienijimas šiandien jungia 122 kuopas. Deja, iš jų apie 70 nebeturi finansų sekretorių, ir visas darbas atitenka cėntrinės įstaigos Niujorke tarnautojoms. O jų sąrašas: Helen Brazauskas, Lucia Alinskas, Živilė Jurevičius, Elena Naujickienė. Baigdama savo pranešimą, sekretorė dėkojo Susivienijimo veikėjams, kuopų valdyboms, ypač finansų sekretoriams už draugišką bendradarbiavimą su nariais ir centru.

Kiti pranešimai ir diskusijos

Po pietų pertraukos trumpus pranešimus padarė išdininkė Loreta Stukienė ir išdė glosebas Lionginas Kapeckas. Kadangi apie tas sritis jau buvo kalbėjusi sekretorė, tai jie pasitenkino trumpais pareiškimais.

Diskusijose dėl pranešimų pasisakė nemažai žmonių, kurie buvo maloniai nustebinti, kad organizacijos pajėgumas (vadinas „salvency“) yra labai geras ir siekia apie 173%. Kadangi SLA yra inkorporuotas Pensilvanijos valstijoje, tai jos Apdraudos departamentas kas ketveri metai padaro plačią visų SLA vedamų knygų, dokumentų, turto reviziją. Ypatingai gerai apie tai atsiliepė senas Susivienijimo narys advokatas John Lapinski, N. Boxter ir kiti kalbėjusieji.

Pirmininkaujantis tada pakvietė įvairių komisijų atstovus duoti pranešimus. Pasirodė, kad dauguma komisijų pirmininkų ar narių negalėjo seime dalyvauti (kai kurie serga, kiti jau mirę), tai šis punktas gana greitai praėjo. Buvo diskutuojama ir apie Susivienijimui giminingą Tėvynės mylėtojų draugiją, kuri anksčiau savo suvažiavimus rengdavo drauge su SLA seimais. Tačiau apie šios draugijos veiklą pastaruoju metu nieko negirdima. Kelta mintis tuo reikalu pasidomėti. Anksčiau

SLA seime kalba Kęstutis Miklas, sėdi SLA sekretorė Genovaite Meiliūnienė ir raštinės tarnautoja Elena Naujickienė

Ntr. E. Šulaičio

SLA atstovu TMD buvo V. Kasniūnas. Dabar tas pareigas perdavė E. Šulaičiui. Šeštadienio programa buvo baigta bendra delegatų vakariene „Hilton Garden Inn“ viešbutyje.

Sekmadienio programa

Seimo posėdžiai sekmadienį prasidėjo dar prieš 10 val. ryto K. Miklo perskaitytu pirmosios dienos protokolu. Čia taip pat buvo pranešta, jog seime dalyvauja 21 delegatas, neskaitant vykdomosios valdybos bei kitų narių ar svečių.

Svarbiausia sekmadienio programos dalis buvo diskusijos SLA veiklos klausimais ir 2005 m. gegužės mėn. įvykusių rinkimų rezultatų pateikimas. Pranešta, kad į pirmininko pareigybę išrinktas V. Kasniūnas, į vicepirmininko – Nellie Bayoras-Romanas, į sekretorės G. Meiliūnas, išdininko – L. Stukienė. Į išdė glosebą – L. Kapeckas ir N. Boxter, į daktarus kvotėjus – dr. Aldona Skripkus. Vicepirmininkė N. Romanas dėl ligos į seimą neatvyko. Taip pat nedalyvavo ir dr. A. Skripkus. Visus dalyvavusius vykdomosios valdybos narius prisaikdino K. Miklas.

Buvo pranešta, jog bus atgaivintas SLA organo – Tėvynės laikraščio leidimas. Jo redaktoriumi

pakviestas jau praėjusiame seime patvirtintas buvęs ilgametis šio laikraščio bendradarbis E. Šulaitis.

Seimo pabaigoje pirm. V. Kasniūnas pristatė SLA organizacijai nusipelnusius 4 narius, kurie yra pakelti į garbės narius. Du iš jų – JAV gimę lietuviai, kiti du – daugiau nei pusšimtį metų čia gyvenantys ir dirbantys. Tai – adv. J. Lapinski, N. Boxter, K. Miklas ir E. Šulaitis. Kadangi dvi panašios lietuvių organizacijos (katalikų ir darbininkų) jau dingio iš horizonto, tai likusi tik viena – SLA turi tęsti senas tradicijas.

London, ON

LIETUVOS KARIUOMENĖS įkūrimo 87-sios metinės lapkričio 23 d. Šiluvos Marijos šventovėje buvo paminėtos šv. Mišiomis, kurias aukėjo klebonas kun. K. Kaknevičius. Mišios buvo atnašaujamos prisimenant Lietuvos kariuomenę ir žuvusius karius, kurie sunkiose kovose paaugojo savo gyvybę dėl Lietuvos laisvės. Klebonas pasakė ta proga prasmingą pamokslą, altorius buvo papuoštas trispalvėmis degančiomis žvakėmis ir gėlių žiedais. A.V.

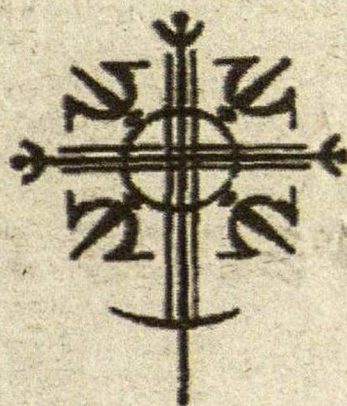
LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti

R. Jareckul

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju į kainoti)

“Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda”

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Čikagos jaunimo centre lapkričio 13, sekmadienį, įvyko visuomenės susitikimas su Lietuvos generaliniu konsulu A. Daunoravičiumi. Šį renginį suorganizavo Čikagos lituanistinės mokyklos tėvų komitetas. Konsulas pasidžiaugė, kad Amerikos valdžia palankiai vertina Lietuvos pasiekimus dėl bevizio įvažiavimo į šį kraštą. Dar kita nepalanki sąlyga esanti, kai trečdaliui prašančių atsisakoma išduoti vizas įvažiuoti į JAV-bes iš Lietuvos. Esą pasitaiko ir tokių atvejų, kai tėvai negali atvažiuoti į savo vaikų vestuves. Svarbiausia – tokiais atvejais Lietuvos ambasada negali nieko padėti. Bet dėl tokios būklės, pasak konsulo, yra kalti patys lietuviai, pažeidinėdami įvairias taisykles ar pasilikdami šiame krašte gyventi nelegaliai.

Emigracija iš Lietuvos, pasak konsulo, nesanti tokia didelė, kaip skelbia žiniasklaida. Pvz. į emigravusių skaičių yra įtraukiami ir sovietų kariai bei jų šeimos, pasitraukusios iš Lietuvos. Lietuva esanti numačiusi per 15 metų pasiekti vidutinį Europos sąjungos bendro pragyvenimo lygį. Iki šiol pasiekta tik pusė to vidurkio. Konsulo manymu, sąlygos Lietuvoje gerės ir žmonės nebe norės keltis iš Lietuvos. Jau ir dabar yra labai sumažėjęs nedarbo lygis, kartais iki tokio laipsnio, kai pasidaro pavojaingas ekonomikos augimui. Ypač esą augantis paslaugų sektorius, reikalaujantis naujų darbuotojų. “Dabar Lietuvoje darbo neranda tik tas, kuris nenori dirbti, arba jo netenkinama mažas atlyginimas”, – teigė konsulas A. Daunoravičius. Emigraciją gali sustabdyti diktatūra arba sukūrimas tokių sąlygų, dėl kurių žmonės nenorėtų iš krašto išvykti. (Amerikos lietuvis, 2005 m., 47 nr.)

Afganistanas

Goro provincijoje, kur veikia Lietuvos kariai, pasak BNS žinių, yra nemažai saugumo problemų. Ypač yra pavojingi narkotikų prekeiviai. Lietuviai neturi įgaliojimų su jais kovoti. Su aguonų verslu kovoja specialūs afganų kariuomenės būriai. Tačiau tokio būrio pasirodymas gali išprovokuoti pasikėsimus ir prieš Lietuvos karius. Goro provincija, pagal 2004 m. Jungtinių Tautų tyrimo komisiją, buvo penktoje vietoje pagal išaugintą aguonų kiekį Afganistane. Šių metų statistika nėra dar žinoma, bet Lietuvos kariai yra pastebėję daug aguonų pasėlių. Nemažą grėsmę sudaro Goro provincijoje likę minų laukai, kuriuose minų išdėstymas nežinomas. Tarptautinei bendruomenei vienas opiausių uždavinių yra užtikrinti Goro provincijoje vandens tiekimą. Sanitarinė būklė yra bloga. Siaučia užkrečiamos ligos. Lietuvos kariai savo apsigyvenimo vietovė-

je, kol nebuvo įrengti dušai, prausdavosi upėje. 40 karių apsirgo vidurių užkretimu. Medikai juos gydė antibiotikais.

Gudija

Šiame krašte veikliausias yra Gervėčių ir Pelesos lietuvių bendruomenės. Čia lietuviai nuo senų laikų gyvena susibūrę prie savo šventovių. Jų sąlygos yra geresnės nei kitų, nes čia veikia lietuviškos parapijos, lietuviai padedant yra pastatyti lietuvių kultūros bei švietimo centrai, kuriuose veikia lietuviškos mokyklos, bibliotekos. Kitos lietuvių bendruomenės kenčia, nes neturi savų patalpų veiklai išplėsti. Nėra kur susirinkti, sekmadieninių mokyklų įsteigti, o taip pat nėra išteklų ir mokytojams už darbą atlyginti. Nusi-skundžiama ir dėl lietuviškos spaudos, nes pagal žmonių gyvenimo sąlygas ir uždarbius ji yra per brangi. Atsirado problemų ir vykstant į Lietuvą. Pastaroji reikalauja draudimo mokesčio visam laikotarpiui, o dar prie sienos reikia išlaukti nuo 4 iki 12 valandų. Lietuva taipgi yra nustačiusi maisto kiekio įvežimą, o tai sudaro didelių sunkumų moksleiviams ir studentams, kurie mokosi Lietuvoje. Gudijos lietuvių būtų dėkingi, jei nuo jų nenutoltų Lietuva, daugiau būtų domimasi Gudijos lietuvių gyvenimu, jų rūpesčiais, lietuviškos išlaikymo. (Lietuvių godos, 2005 m., 9 nr.)

Lenkija

Lenkijos lietuvių bendruomenė, kaip ir anksčiau, vykusiuose seimo rinkimuose nepasisakė už vieną ar kitą partiją, nes ji buria visus lietuvius, nepriklausomai nuo jų politinių pažiūrų. Pasak LLB pirmininkės I. Gasperavičiūtės, Punsko lietuviai visuomet buvo aktyvūs piliečiai, taip buvo ir šį kartą. Palenkės vaitadijos žiniasklaida daugiau palaiko dešiniąsias politines jėgas, taipgi pasižyminčias neobjektyvumu tautinių mažumų atžvilgiu. Šį kartą buvo primetama, kad lietuviai balsuodami pasirenka buvusius komunistus. I. Gasperavičiūtės manymu, punskiečiai balsavo ne už partiją, o pasirinktą asmenį. Aišku, lietuviai balsavo už lietuvių, nepaisydami jo pasirinktos partijos. Visos politinės jėgos nelepino tautinių mažumų, bet daugiau išsiskyrė dešinieji. Pvz. kandidatas J. Zielinski kėlė reikalavimą, kad būtų nubautas Punsko licėjus už mokykloje surengtas iškilmes lietuvių kalba. J.M. Rokita prisiminė lietuvių poziciją dėl užkardos Punske, o Komorowski dalyvavo atidengiant “lenkų sukilėlių” paminklą Seinuose. Šio seimo rinkimuose dalyvavo du lietuviai: V. Liškauskas, Punsko viršaitis, surinkęs nemažai balsų, ir V. Grigutis, Šv. Kazimiero draugijos pirm. Seinuose. (Aušra, 2005 m., 19 nr.)

J.A.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki ...0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. 0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius1.75%
180 dienų indėlius2.00%
1 m. term. indėlius3.00%
2 m. term. indėlius3.25%
3 m. term. indėlius3.50%
4 m. term. indėlius3.70%
5 m. term. indėlius3.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.3.00%
2 m. ind.3.25%
3 m. ind.3.50%
4 m. ind.3.70%
5 m. ind.3.85%

PASKOLAS

Asmeninės nuo4.95%
nekiln. turto 1 m.4.95%

• Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai

• Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

K E L I O N Ė S

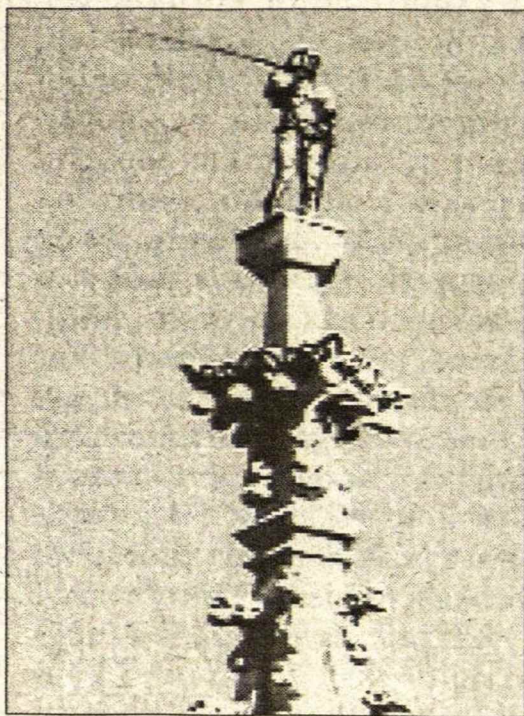
Kelionė po Lenkiją

GEDIMINAS KURPIS

Tęsinsys iš 48 nr.

Wroclaw – buvęs „Festung Breslau“

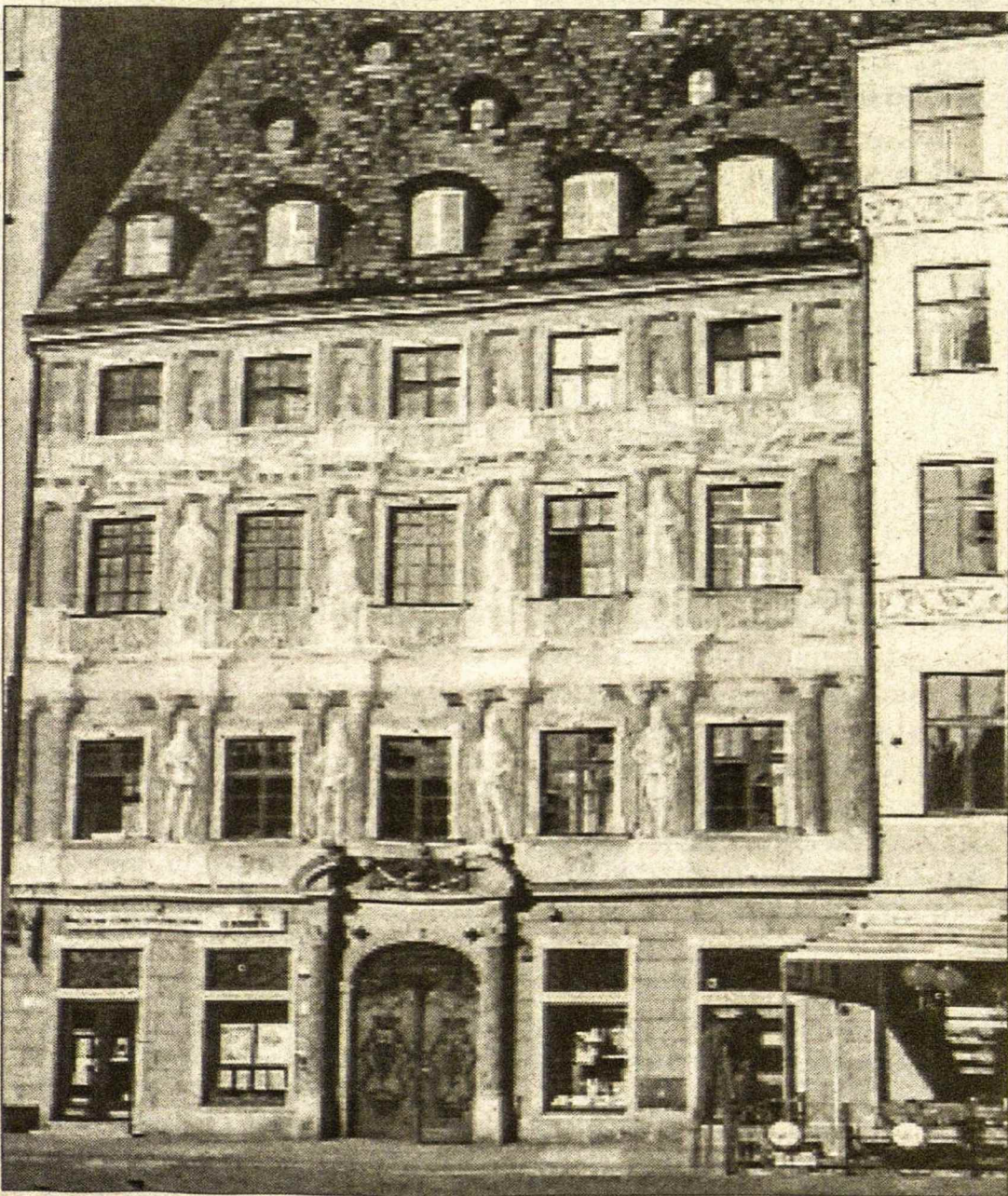
Jau sutemus pasiekėm Wroclaw ir įvažiavę į jo priemiesčius paklydom – kelio ženklai Lenkijoje ne visada tinkamos vietose sustatyti. Bet mūsų vadovas įlipo į taksi – o taksi vairuotojai savo miestus pažįsta gerai – ir mes autobuse sekėm juos iki pat viešbučio „Dvor

Wroclaw – paminklas nusikaltėlių baudėjui prie rotušės aikštės

Wroclaw – miesto rotušė

Wroclaw – Septynių elektorių namo fasadas

Polski”, senamiestyje. Viešbutis – tik nesijuokit – Kilbasų gatvėje (ulica Kielbasnicza 2), netoli turgaus aikštės. Įėjimas toliau nuo gatvės iš kiemo, į kurį įeini pro kaltinio plieno vartus.

Miestą įkūrė X š. Bohemijos kunigaikštis Vratislav. Lenkų vyskupija čia įsteigta 1000 metais, vėliau miestas tapo Silezijos Piastų kunigaikštystės sostine. 1335 m. priklausė čekams, o 1526 m. su visa Čekija atiteko Habsburgams; 1741 m. jį perėmė Prūsija. II Pasaulinio karo metu Fuernerio įsakymu miestas tapo „Breslau tvirtove“, gintina iki paskutinio kraujo lašo. Tada sovietų aviacija ir artilerija pavertė tris ketvirčius miesto griuvėsiais. Po karo miestas atiteko Lenkijai, ir buvo gražiai atstatytas.

Anksti rytą išėjau pats vienas apžiūrėti turgaus aikštės su XIII š. išpūdinga gotiško stiliaus rotušė. Aikštė apsupta įdomiais pastatais, kurie papuošti XVII-XVIII š. bareljais, piešiniais ir statulomis (visi po karo atnaujinti): Septynių elektorių namas išpuoštas elektorių ir imperatoriaus (iš viso aštuoni) portretais ir kitais papuošimais, originalai iš 1672 metų, Auksinio skaliko namas (1713 m.), Auksinės saulės na-

mas (1727 m.), įdomus kampinis buvęs olando pirklio namas, dabar restoranas ir t.t. Priešais rotušę aikštėje, kur viešai bausdavo nusikaltėlius, pastatytas bokštas, kurio viršūnėje baudėjas su bizūnu.

Vėliau vietinis vadovas papasakojo įdomių istorijų apie tuos namus, rotušę, seniausią miesto restoraną rotušės rūsyje su „skaniu alumi“. Universiteto (įsteigto 1811 m.), kurio aštuoni auklėtiniai tapo Nobelio laureatais, garsios barokinės salės Aula Leopoldina neteko pamatyti, nes buvo remontuojama. Iš 100 Wroclawo šventovių apžiūrėjome tik porą: Šv. Jono Krikštytojo katedrą (gotišką su kitų stilių priemaišomis), statytą 1244-1272 metais, per karą apgriautą, bet pilnai atstatytą, ir Šv. Marijos ant Piasek salos.

Pavakare aplankėm Rotundą, kurioje patalpintas didžiulis, 120 m ilgio ir 5 m aukščio, panoraminis (360 laipsnių apskritimu) piešinys, vaizduojas Racławice mūšį, įvykusį 1794 balandžio 4, kuriame lenkai nugalėjo rusus. Jį tapė 1894 m. du menininkai – Jan Styka ir Wojciech Kossak, devynis mėnesius. Piešinys labai realistiškai vaizduoja įvairias rusų karių, raitelių ir lenkų karių bei sukilėlių, vedamų Tado Kosciuškos, gruputes, kad vaikščiodamas po apskritą balkoną ir į piešinį žiūrėdamas jautiesi lyg mūšio lauke. Nesimato, kur sueina piešinio drobė ir smėlėtas tarpas tarp piešinio ir stebėjimo balkono.

Lodz – kadaise tekstilės, dabar kinematografijos sostinė

Gražiausias Lodz prisiminimas man bus žydiškas restoranas „Anatefka“, kuriame valgiau skanios barščių ir grybų sriubos. „Anatefka“ – tai vardas „stetl“ kažkur Rusijoje, kur gyveno Tėvyje su savo dukrom, kaip kad Šalem Aleichem pasakojo apysakoje *Fiddler on the Roof* (Smuikininkas ant stogo), kuri to paties vardo filme pavirto muzikiniu veikalu. Dabar kai klausysiu *Fiddler on the Roof* plokštelės, visada prisiminsiu Lodz ir barščius „Anatefkoj“.

Prieš I Pasaulinį karą Lodz buvo greitai išaugęs tekstilės pramonės centras su puse milijono gyventojų, katalikų (lenkų), protestantų (vokiečių) ir žydų, kurį aprašė Nobelio laureatas Władysław Reymont romane *Pažadėtoji žemė* (1899). Tai buvo kontrastų miestas – šalia prabangių turtuolių rūmų apleistos ir nugyventos pašiurės. Tokį patį išpūdį jis daro ir dabar, nors per II Pasaulinį karą miestas mažai nukentėjo. Buvę tekstilės fabrikai tapo parduotuvėmis ar sandėliais, o rūmai dabar paversti muziejais ar meno galerijom. Turtuolio Karol Scheibler rūmuose Kinematografijos muziejus (atmintina, kad Lodz mieste mokėsi filmų meno ir savo karjeras pradėjo žinomi režisieriai Andrzej Wajda, Roman Polanski, Ksysztof Kieslowski), kito turtuolio Izrael Poznanski rūmuose Istorijos muziejus. Apie Poznanski vietinė vadovė papasakojo įdomią istoriją. Jis nemė-

gęs prabangos ir gyveno kukliame namelyje, bet neužilgo pamatė, kad jei neturi išpūdingų rūmų, niekas tavęs nelaiko įtakingu žmogumi. Tada jis pasistatė bene pačius gražiausius Lodz rūmus, kuriuose rengdavo balius ir priėmimus, o pats vis-tiek gyveno savo namelyje. Jo rūmų vienoje dalyje kuriam laikui buvo apgyvendintas žymus pianistas Artur Rubinstein (1887-1982), kuriam pagerbti sukurta skulptūra pagrindinėje Piotrkowska gatvėje. Dabar keli kambariai Poznanski rūmuose skirti A. Rubinsteinui muziejui su daugeliu nuotraukų iš jo gyvenimo, medalių ir kitokių apdovanojimų bei jo fortepijonas.

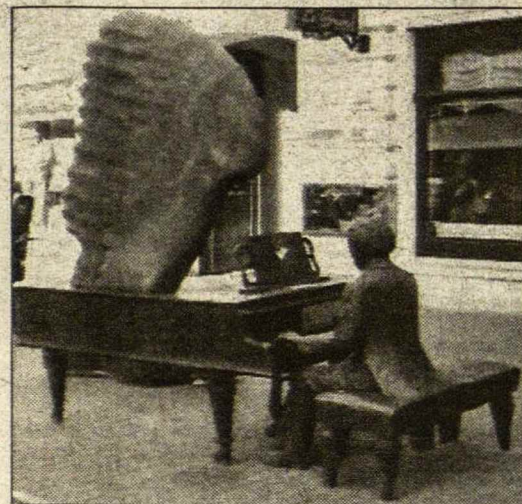
Lodz mieste yra seniausias ir didžiausias Lenkijos žydų kapinės. Jos užima 40 hektarų plotą ir jose palaidota 200,000 žydų. Antkapiuose pažymėti ne tik jų vardai, bet ir jų profesijų simboliai, kaip pvz. ant rabino antkapio maldai sudėtos rankos, gydytojo – trys susipynę žalčiai, rašytojo – knyga. Tie, kurie mirė nacių laikais žydų gete, pažymėti tik kuoliukais su vardais ant mažų lentelių, nes antkapių statyti naciai neleido.

Lenkai „Lodz“ taria „Vudž“ su minkšta „v“, nes L rašoma su perbraukimu pavirsta minkšta V, o su kabliuku viršuj tampa trumpa U, o Z su kabliuku tariasi Ž. Vokiečiams turbūt buvo sunku ištarti „Vudž“, todėl 1939 metais miestą pavadino Litzmanstadt, pagerbdami generolą Litzman, kuris I Pasaulinio karo metu čia buvo komendantu.

Torun – Koperniko gimtinė ir meduolių karalija

Torun, įkurtas kryžiuočių 1233 metais ant Vyslos upės kranto greitai pavirto svarbiu prekybos centru. 1454 metais miestas perėjo Lenkijos karaliaus žinion. Kryžiuočių statytos pilies nebeliko, liko tik griuvėsiai. Iš tų senų laikų pasiliko gotiško stiliaus Mergelės Marijos šventovė (statyta 1270-1300) su įdomiai dekoruota rytine stogo dalimi. Joje palaidota karaliaus Zigmanto III Vazos sesuo Anna Vaza, kurios – nors ir turėjo karališko kraujo – neleido laidoti Krokuvos Wawel katedroje, nes ji buvo protestantė. Šv. Jonų (Krikštytojo ir Evangelisto) katedra irgi statyta apie 1250 metus. Joje yra krikštykla, kurioje buvo pakrikštytas Mikolaj Kopernik (1473-1543), astronomas, matematikas, ekonomistas, gydytojas ir dvasiškis, gimęs Torunėje, gyvenęs ilgiausiai Varmijoje (Olsztyn, Frombork), palaidotas Frombork katedroje. Pagarsėjęs savo mokslinė knyga *De Revolutionibus Orbium Caelestium* (1543), kurioje išaiškina planetų skriejimo aplink saulę takus, jų matematiškai apskaičiuotas orbitas.

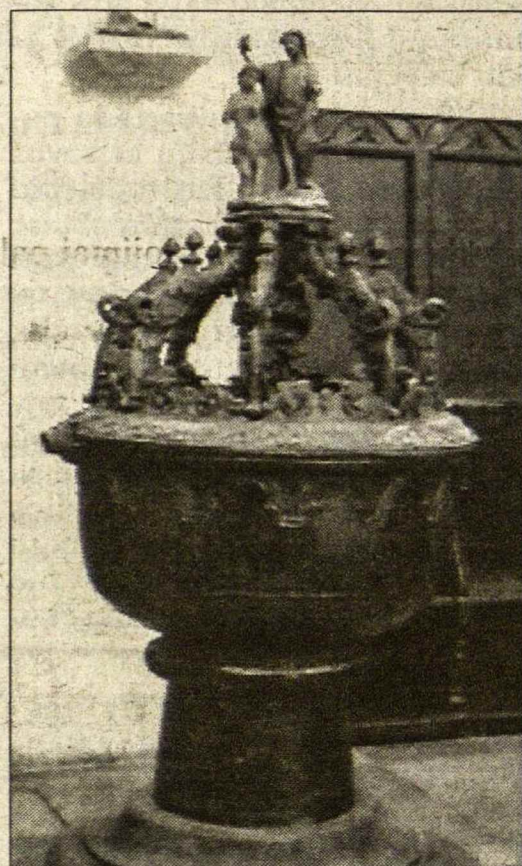
Koperniko namas, jo vardo gatvėje nr. 17, dabar paverstas Koperniko muziejum. Ar jis gimė tame name, nežinoma, bet namas tuo metu priklausė jo tėvui, turtingam pirkliui. Bendrai senamiestyje yra daug architektūriškai įdomių ir gražių pastatų, dar yra užsilikusios dalys miesto gynybos sienų ir pasiviręs (bet nenugriuvęs) gynybos sienoje bokštas (ne vien Pisa turi pasvirusį bokštą!), ku-

Lodz – Artur Rubinsteinas Piotrkowska gatvėje

Torunė – astronomo Koperniko statula miesto aikštėje

Torunė – krikštykla, kurioje krikštytas astronomas Kopernikas (meniškas dangtis sukurta vėliau)

riame dabar įrengti butai, o „nuliniam“ aukšte aludė.

Vietinė vadovė pasakojo, kad viduramžiais Nuernbergas ir Torunė konkuravo imbiero meduolių gamyboje – abu miestai juos gamina ir dabar. Gatvelėse aplink turgaus aikštę ir rotušę beveik kas antras namas – „cukiernica“ su įvairiais imbiero meduoliais languose.

Keliaudami Malbork link, sustojome Kwidzyn miestelyje, kuris kadaise vadinosi Marienwerder ir buvo kryžiuočių komitūro bei Pomeranijos vyskupo būstinė. Iš plytų statytas gotiško stiliaus pilies (1322-1347) ir katedros (1264-1284) ansamblis su baroko stiliaus altoriais ir sarkofagais po karo kruopščiai atstatytas. Katedros viduje pastebėjau ant sienų ir du Marijos paveikslus: kopiją Czestachows Juodosios Madonos bei kopiją Aušros Vartų Madonos.

Nuotraukos G. Kurpio
(Bus daugiau)

“Rudens mozaika” Toronte

Koncerte “Rudens mozaika” lapkričio 6 d. Prisikėlimo parapijos salėje (iš k.) S. Kutertan (fleita), I. Beres (fortepijonas), už jos – smuikininkė Halyna Dziurn, T. Sadykhov (violončelė)

Ntr. R.D. Puteriu

Toronto Prisikėlimo parapijai šis ruduo turtingas įvairiais renginiais. Beveik kiekvienos savaitės pabaigoje čia vyksta įvairios šventės ir vakarai. Pirmąjį lapkričio sekmadienio vakarą salę užpildė kamerinės muzikos koncerto “Rudens mozaika” klausytojai. Koncertas tikrai pateisino savo pavadinimą – ir kūrinių, ir atlikėjų įvairovė. Programa parinkta ir sudėstyta iš įvairių kompozitorių kūrinių arba nedidelių jų ištraukų, gana skirtingų ir neleidusių klausytojams nuobodžiauti. Kiekvienas galėjo atrasti jam patikusios muzikos.

Pirmoje koncerto dalyje nuskambėjo lyriškos Bacho, Dvoržako, Franko kūrinių ištraukos. Juos atliko, keisdami vienas kitą (išskyrus pianistę Ilona Damašiūtę-Beres), smuikininkai Terry Holovach, Halyna Dziurn, fleitininkė Susan Kutertan ir violončelininkas Teimour Sadykhov. Nuosirdūs plovimai palydėjo Franko sonatos atlikėjus ir šios dalies pabaigoje atliktą Weberio *Trio in G minor, op. 63*. Fleitos (Susan Kutertan) muzika, persipynusi su violončelės melodija bei fortepijono palyda, tarsi perkėlė mus į lapkričio alėją ar sodą, kur švytintys visomis spalvomis rudens lapai šoka savo paskutinių šokių... Nedažnai turime progos pasiklausyti tokių įvairios instrumentinės muzikos atlikėjų, grojančių kartu. Programoje šalia mums jau pažįstamų iš ankstesnių koncertų muzikantų, dalyvavo

naujas šios grupės narys – violončelininkas T. Sadykhov, klausytojų dėmesį patraukęs ir laikysena, ir grojimo stiliumi.

Antroji programos dalis prasidėjo Barberio *Souvenirs Ballet Suite, op. 28*. Penketą šio kūrinių dalių keturiomis rankomis paskambino jau gerai žinomos mūsų bendruomenei pianistės Ilona Beres ir Leokadija Paulauskaitė-Kanovičienė. Žaismingai ir temperamentingai atliktas *Waltz, Hesitation-Tango, Galop, Pas de Deux* susilaukė pakartotinių plojimų. Programa užbaigta ištraukomis iš Grygo *Sonatos* ir Mendelsono *Piano Trio in D minor, op. 49*. Abu kūriniai nuskambėjo tikrai įspūdingai-dramatiškai, su dideliu jausmingumu. Salėje girdėjosi ne tik plojimai, bet ir tradicinis klausytojų “bravo” šių kūrinių atlikėjams T. Holovach, T. Sadykhov, I. Damašiūtei-Beres. Koncerto organizatorė ir įkvėpėja – pianistė Ilona Beres. Jai talkino muz. D. Viskontienė, koncerto pradžioje pristatiusi atlikėjus ir programą. Pertraukos metu koncerto rengėjai visus vaišino kava ir saldumynais.

Pirmajame šio sezono klasikinės muzikos koncerte atsilankė beveik pora šimtų klausytojų – ir jaunų, ir vyresnio amžiaus žmonių. Tai geras ženklas, liudijantis, kad šalia sporto, pramogų, kasdieninių darbų esam pasiilgę šitokių valandų muzikos pasaulyje. Belieka tikėtis, kad panašių vakarų sulauksime ir daugiau. K. Saulenis

“Volungės” choro moterų vienetas, atlikęs meninės programos dalį Prisikėlimo parapijos metinėje vakarienoje š.m. spalio 29 d.

Ntr. R.D. Puteriu

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Šiuolaikinės muzikos festivalis *Permainų muzika* Klaipėdos koncertų salėje pristatė *Romantinių lapkričio vakarų* ciklą. Jį lapkričio 15 dieną pradėjo jaunas pianistas Kasparas Ušinskas romantizmo genijaus Fryderyk Chopin fortepijonine kūryba. Pianistas studijavo Niujorko Juilliard muzikos mokykloje, dalyvavo tarptautiniuose festivaliuose ir konkursuose. Lapkričio 22 dieną styginių kvartetas “Chordos” atliko *Rudens noktiurno* programą – kompozitorių Franz Schubert, Aleksandr Borodin ir Anton Webern kūrinius. Lapkričio 30 dieną ciklas užbaigiamas koncertu *Tau meilė nešiu*. Franz Schubert, Johannes Brahms, Hugo Wolf, Richard Strauss ir Felix Mendelssohn romantines dainas ir duetus atliko Gintarė Skėrytė (sopranas), Dainius Puišys (baritonas) ir Rūta Mikelaitytė (fortepijonas).

Vilniaus universitete Gamtos mokslų ir Fizikos fakultetuose sukūrus integruotą mokslinę-mokomąją aplinką, buvo atnaujintos biofizikos studijų programos. Pustrečių metų projektui *Biofizikos magistrinių ir doktorantūros studijų kokybės gerinimas* gauta Europos sąjungos (ES) struktūrinių fondų skirta 2.26 mln. litų parama, 15 Gamtos mokslų ir Fizikos fakultetų pedagogų bei mokslo darbuotojų įsipareigojo sukurti tris naujus biofizikos magistrantūros kursus ir šešias biofizikos doktorantūros studijų programas. Taip pat planuojama išleisti naujų mokomųjų knygų, magistrantūros studijinių laboratorinių darbų praktikumus. Iš projekto lėšų bus finansuojamos penkių doktorantų studijos tarptautinėse biofizikos tematikos vasaros mokyklose. ES fondai taip pat remia naujo interneto tinklalapio kūrimą, tarptautinę konferenciją, kurioje bus nagrinėjamos biofizikos mokymo problemos bei technologijos.

Kazimieras Tumkevičius, ilgametis Šiaulių dramos teatro aktorius, režisierius, buvęs direktorius, mirė Vilniuje lapkričio pradžioje, eidamas 91-uosius gyvenimo metus. 1939 m. Kaune baigė vaidybą studiją, pradėjo dirbti Šiaulių dramos teatre, kur dirbo pusę šimtmečio. Karo ir pokario metais jis buvo taip pat ir Marijampolės dramos teatro aktorius ir režisierius. Šiauliuose K. Tumkevičius pristatė per 30 spektaklių, sukūrė daugiau kaip 100 vaidmenų, be jo nepraeidavo nė viena Šiaulių dainų ar miesto šventė. Už nuopelnus Lietuvos teatrui apdovanotas DLK Gedimino ordino medaliu ir kitais garbiais apdovanojimais. 1997 metais išleista K. Tumkevičiaus atsiminimų knyga *Gyvenimo vingiuose*.

Valstybinis Vilniaus kvartetas, šių metų Baltijos asamblėjos laureatas, Taikomosios dailės muziejuje lapkričio pradžioje surengė trečiąjį jubiliejinio ciklo koncertą, skirtą kūrybinės veiklos keturiasdešimtmečiui paminėti. Kartu su Vilniaus kvartetu koncerte

dalyvavo ir Kauno styginių kvartetas, norvegų klarnetininkas Roger Arve Vigulf ir vilnietis trimitininkas Igoris Kramarevas. Programoje kompozitorių Onutės Narbutaitės *Melodija alyvų sode* trimitui ir dviem styginių kvartetams, Broniaus Kutavičiaus, Osvaldo Balakausko, Antano Rekašiaus kūriniai. Koncertą dirigavo maestro Robertas Šervenikas.

Vytautas Juozapaitis, vienas iškiliausių Lietuvos baritonų, Valstybinės premijos laureatas, išleisdino pirmąją solinę klasikinės muzikos kompaktinę plokštelę, įrašytą Vilniaus Kongresų rūmuose kartu su Lietuvos valstybiniu simfoniniu orkestru, diriguojamu Gintaro Rinkevičiaus. Plokštelėje įamžinta keturiolika populiariausių solisto atliekamų baritono arijų iš įvairių operų. Projektą finansavo Kultūros ministerija, tęsianti Lietuvos valstybinės premijos laureatų kūrybos sklaidos programą. Pernai Lietuvos radijas išleido V. Juozapaitis atliekamų estradinių ir populiariosios muzikos dainų kompaktinę plokštelę.

Solistas *džiaugiasi* ir neseniai pasirodžiusia Giuseppe Verdi operos *Rigoletas* kompaktine plokštele, kurioje V. Juozapaitis įdainavo pagrindinę Rigoletto partiją. 2003 metais Klaipėdos muzikiniame teatre pastatyta opera yra unikali tuo, kad ji įdainuota lietuvių kalba. Tai kartu ir auklėjamasis projektas, siekiantis patraukti Lietuvos jaunuosius klausytojus. Šio projekto muzikinis vadovas ir dirigentas – Stasys Domarkas, o įkvėpėja ir techninė atlikėja naujoji Klaipėdos muzikinio teatro vadovė Audronė Žigaitytė-Nekrošienė.

Utenoje, Anykščiuose ir Pakalniuose spalio 20-23 dienomis įvyko IV senosios muzikos festivalis *Donum Musicae*, pristatantis klausytojams renesanso ir baroko epochų kūrinius. Festivalį pradėjo Utenos muzikos mokykloje styginių kvartetas “Chordos”. Šis 1997 metais susibūręs kolektyvas atlieka ir naujausią šių laikų autorių, ir senąją muziką. Utenoje jis atliko renesanso ir baroko epochų kompozitorių kūrinius. Spalio 22 Utenos dailės mokykloje koncertavo vyrų vokalinis ansamblis “Cosmos”. Spalio 23 vyko net keli koncertai: Anykščių Šv. Mato šventovėje bosas-baritonas Vytautas Vepštas ir vargonininkas Vitalijus Neugasimovas atliko baroko kompozitorių kūrinius; Utenos Kristaus į Dangų Žengimo šventovėje koncertavo rusų Pskovo cerkvės ansamblis “Ot Peromenia” – programoje sakralinė rusų muzika iš XVII-XVIII š.; Pakalniuose Utenos senosios muzikos ansamblis “Vox Anima” atliko senąją Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Vakarų Europos muziką. Uždarymo koncerte pasirodė senosios muzikos ir šokių ansamblis “Banchetto musicale” su soliste Nora Petročenko, visi pasipuošę renesanso drabužiais. G.K

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term.ind.	1.30%
180-364 d. term.ind.	1.50%
1 metų term. indėlius	2.05%
2 metų term. indėlius	2.30%
3 metų term. indėlius	2.50%
4 metų term. indėlius	2.75%
5 metų term. indėlius	3.00%
1 metų "cashable" GIC	2.50%
1 metų GIC-met. palūk.	3.00%
2 metų GIC-met. palūk.	3.25%
3 metų GIC-met. palūk.	3.50%
4 metų GIC-met. palūk.	3.60%
5 metų GIC-met. palūk.	3.75%
RRSP, RRIF "Variable"	1.25%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	3.30%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	3.40%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.50%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.75%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.00%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	1.50%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	2.75%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	5.75%
Sutarties paskolas nuo	5.75%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	4.50%
2 metų	4.85%
3 metų	5.00%
4 metų	5.20%
5 metų	5.35%
Su keičiamu nuosimčiu 1, 2, 3 metų	4.75%

Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas

Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas

KELIAUJANT | EUROPA NEUŽMIRŠKITE | SIGYTI

AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

Ar jus tenkina Kanados valstybinės taupymo OBLIGACIJOS (CANADA SAVINGS BONDS), kai yra geresnės palūkanos garantuotų nuosimčių investicijose bei registruotų pensijų sąskaitose?

GARANTUOTŲ NUOSIMČIŲ INVESTICIJA (GIC)	REGISTRUOTA PENSIJŲ TAUPYMO SĄSKAITA (RRSP)	REGISTRUOTA PENSIJŲ PAJAMŲ SĄSKAITA (RRIF)
1 m. 3.00%	1 m. 3.30%	
2 m. 3.25%	2 m. 3.40%	
3 m. 3.50%	3 m. 3.50%	
4 m. 3.60%	4 m. 3.75%	
5 m. 3.75%	5 m. 4.00%	

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI | LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Parama užsienio lietuvių katalikų sielovadai

Labdaros vakare išeivijos sielovadai paremti Toronto Prisikėlimo parapijos salėje. Iš k. : Toronto vyskupas pagalbininkas John Boissoneau, prelatas Edis Putrimas, vysk. Paulius Baltakis, OFM Ntr. R.D. Puterių

Lietuvos sovietinės okupacijos metais užsienio lietuvių katalikų sielovada rūpinosi Šventojo Sosto paskirti lietuviai vyskupai. Vyskupas Antanas Deksnys rūpinosi Vakarų Europoje gyvenančiais lietuviais, o vyskupui Vincentui Brizgiui buvo pavesti visose kitose pasaulio šalyse išsisklaidę lietuviai katalikai. Šiuos dvasiškius išleidus pensijon 1984 metais, Vatikanas paskyrė vyskupą Paulių Baltakį, OFM, rūpintis visais lietuviais katalikais gyvenančiais už Lietuvos ribų. Tuo metu tai apėmė 110 lietuviškų parapijų bei 30 misijų šešiolikoje kraštu. Šis vyskupo Baltakio apaštalavimas buvo betarpiškai pavaldus Vatikanui. Sužlugus Sovietų Sąjungai, Vatikanas pertvarkė diasporų sielovadą – sujungė ją su atskirų kraštų vyskupų konferencijomis, pvz., užsienio lietuvių katalikų sielovada iš naujo tapo Lietuvos vyskupų konferencijos tiesioginiu rūpesčiu. Vyskupas Baltakis dirbo šiose pareigose iki 2003 m., kada oficialiai buvo priimtas jo prašymas išeiti į pensiją. Šiai spragai užpildyti Lietuvos vyskupų konferencija paskyrė prelatą Edmundą Putrimą savo delegatu užsienio lietuvių katalikų sielovadai. Šiuo metu tai apima 90 parapijų, 60 misijų įvairiose pasaulio šalyse bei dabartinės besikuriančias naujas lietuvių bendruomenes. Prelato Putrimo atsakomybė – koordinuoti po pasaulį išsisklaidžiusių lietuvių sielovadą, parūpinti parapijoms lietuviškai kalbančius dvasiškius ir steigti naujas misijas.

Užsienio lietuvių katalikų sielovados misija, t.y. prelato Putrimo veikla, įmanoma vien dosnių aukotojų dėka. Lietuvos vyskupų konferencija neskiria algos, tad tenka rūpintis ne tik sielovados administraciniais reikalais, bet ir lėšų telkimu. Todėl prelato Putrimo patariamasis komitetas lapkričio 12 d. Toronte surengė lėšų telkimo vakarienę – fiestą.

I šiltais meksikietiškais atspalviais (pagal Juditos Kavaliauskienės planą) papuoštą Prisikėlimo parapijos salę susirinko per 400 svečių. Grojant "Mariachi" orkestrui, svečiai prieš vakarienę buvo vaišinami

Labdaros vakaro išeivijos sielovadai paremti talkininkės. Iš k. : Judita Kavaliauskienė, Mary Ann Kušlikienė, Aušra Karkienė, Monika Povilaitienė Ntr. R.D. Puterių

meksikietiškais užkandžiais, gaivinosi "margaritomis". Vyk "tylios varžytinės", kur svečiai raštu galėjo varžytis dėl rėmėjų suaukotų laimikių – įvairių meno darbų, operos ir sporto rungtynių bilietai, tortų ir kt. Laimikių iš viso buvo per 120, varžytinės puikiai suorganizavo Mary Ann Kušlikienė ir Aušra Karkienė. Nepanorėję varžytis dar laimė galėjo bandyti net dviejose loterijose. Vakarų programai sumaniai vadovavo patarimo komiteto pirmininkė Giedra Paulionienė. Pasveikinus susirinkusius, pristatė gausius garbės svečius, buvo perskaitytas Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininko arkivyskupo Sigitio Tamkevičiaus laiškas. Prelatą Putrimą žodžiu sveikino Kanados parlamento narė Jean Augustine. Invokaciją sukalbėjo vyskupas Paulius Baltakis, OFM, apibūdindamas prelato Putrimo nuveiktus darbus, kurių tarpe per pastaruosius dvejus metus net 17 kelionių į užjūrus.

Ypatingą vakariene su meksikietiškais prieskoniais paruošė šeimininkė Genutė Kobelskienė ir jos talkininkės. Stalus aptarnavo gražus būrys jaunimo – prelato Edžio pažįstami iš stovyklų ir jaunimo kelionių. Šie jaunuoliai dirbo be atlyginimo, norėdami paremti prelato veiklą.

Po vakarienos žodį tarė Toronto vyskupas pagalbininkas John Boissoneau. Pasiūlydamas prelato Putrimo darbais bei susirinkusiųjų išreikštą paramą jo misijai. Prisikėlimo kredito kooperatyvo vardu

sveikino pirmininkas Algis Simonavičius, kuris įteikė kooperatyvo dosnią auką. Po to – muzikinė staigmena. Į sceną išėjo "Volungės" choro dalis, daina ir giesmė pasveikino prelatą. Pačių atlikėjų sukurti šmaikštūs lietuviški posmai pralinksmino publiką.

Paskutinis prabilo prelatas Putrimas. Nuoširdžiai dėkojo visiems dalyviams už paramą, tiek finansinę, tiek moralinę. Šiek tiek papasakojo apie savo kasdienybę, prisimindamas kaip sykį teko telefonu prisistatyti vietiniam vyskupui Airioj – Kilkeny, ir kokią misiją jam pateikė sekretorės žinutė, kad skambinęs iš Kanados kažkoks prelatas Putrimas, kalbantis su kanadietišku akcentu, atstovaujantis Lietuvos vyskupų konferencijai! Nemažai laiko prelatas praleidžia beaiškindamas savo unikalią paskirtį. Tikimasi, kad kuo daugiau bus tokių renginių kaip ši "fiesta", tuo plačiau bus žinomi jo darbai, tuo geriau suprantama jo misija. Baigiamoji prelato mintis – "Kai tenka aplankyti įvairias lietuvių bendruomenes, parapijas ar misijas, vis labiau įsitikinu, kaip svarbu yra turėti savus dvasinius centrus. Ne tik todėl, kad tai skatina saviveiklą, organizacijas tautiniais pagrindais, bet ir todėl, kad tose vietose krikščionybė skelbiama pagal mūsų tautos charakterį".

Akivaizdu, kad Toronto lietuviai bei į "fiestos" vakarą atvykę iš Ročesterio, Detroito, Hamiltono bei Montrealio šiai minčiai pritaria ir remia sielovados misiją! R.G.

Biržiškos išgarsino Viekšnius

Žila praeitis, suvienijusi daugumą šviesuolių, susikerta Viekšniuose. Šiomet sukako 150 metų, kai gimė žemaičių numylėtinis, Viekšnių krašto siela, daktaras Antanas Biržiška (1855-1922). Viekšniuose jo šeima paliko giliai įleistas šaknis. Šalia miestelio šventovės liko namas, kuriame gyveno Antanas ir Elzbieta Biržiškos su sūnumis Viktoru, Mykolu ir Vaclovu. Daktaras A. Biržiška buvo visa siela suaugęs su Viekšniais. Dar besimokydamas Maskvos universiteto medicinos fakultete, jis susipažino su Elzbieta Rodzevičiūte, kuri tuo metu studijavo Maskvos konservatorijoje. Netrukus vedė jauną muzikos mokytoją ir abu visam gyvenimui įsikūrė Viekšniuose, kur ir jų palaikai ilsisi miestelio kapinėse, nusidriekusiame srauniosios Ventos pakrantėje. Viekšniuose gimė ir trys jų sūnūs – profesoriai: Mykolas (1882-1962), Vaclovas (1884-1956) ir Viktoras (1886-1964) – būsimieji Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitetų profesoriai.

Antanas Biržiška savo gyvenimą paskyrė Viekšnių kraštui ir jo žmonėms. Dirbdamas vidaus ligų bei akušerijos gydytoju, į savo profesiją jis žiūrėjo kaip į kilnų pašaukimą. Jo idealas buvo "Gydytojas-žmogus", jo durys buvo atviros visiems. Daktaras nei dieną, nei naktį neatsisakydavo suteikti pagalbą tiems, kuriems jos reikėjo, dažnai neimdamas net užmokesčio. Antanas Biržiška ypač mylėjo gamtą: gerai pažino kiekvieną augalą, žinojo visas jų gydomąsias savybes, lotyniškus, lietuviškus, rusiškus ir lenkiškus pavadinimus.

Tėvo nesavanaudiškumas turėjo didelės įtakos ir sūnums. Mykolas, kaip 1918 metų Vasario šešioliktosios Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo akto signataras, gavęs 35,000 litų, papildomai pridėjęs 5,000 litų, gautų už savo mokslinių darbų publikacijas, viską paskyrė viekšniškių gerovei. Už tas lėšas 1938 metais pastatė sveikatos namus – polikliniką (pavadintus tėvo

dr. A. Biržiškos vardu), kurie tebeveikia ir dabar. Vaclovas kūrė Vytauto Didžiojo universiteto biblioteką, vadovavo ne tik jai, bet ir Teisės fakultetui, buvo vienu iš pirmosios lietuviškosios enciklopedijos redaktorių ir leidybos organizatorių. Viktoras rūpinosi Lietuvos kariuomenės artilerijos stiprinimu, vadovavo universiteto matematinės analizės katedrai, rašė ir leido matematikos vadovėlius.

Elzbieta Biržiškienė (1858-1938) savo gyvenimą paskyrė sūnų auklėjimui, rūpinosi jų mokslu ne tik vaikystėje, bet ir jaunystėje – kartu su sūnumis gyveno Šiauliuose, kol visi trys baigė gimnaziją ir išvyko studijuoti į Rusiją. Ji buvo žymi muzikė, keletą metų vadovavo bendro lavinimosi mokyklai, kurioje buvo mokoma ir muzikos.

Dr. A. Biržiška buvo žinomas ir mylimas plačioje apylinkėje (Viekšnių, Papilės, Akmenės, Laižuvos, Kuršėnų, Kruopių, Sedos valsčiuose). Liaudis jį vadino "Didžiuoju daktaru", kuris savo mokslu darė stebuklus. Daktarą pagligonius veždavo žemaitiškais arkliais, prastais kaimų keliais. Jis žmones bardavo už nešvarą, apsileidimą, tingėjimą ir girtuoklystę.

Spaudos draudimo metais Biržiškų namuose buvo slapstoma persekiojamoji literatūra, kaip *Aušra*, *Varpas*. Antanas Biržiška išvertė L. Kondratavičiaus *Margirį* ir jį lietuviškai deklamuodavo. Ši talentinga šeima dažnai svečiuodavosi Viekšnių vaistininke Vincento Aleksandravičiaus šeimoje, kadangi jų žmonos buvo įžymios to laikotarpio muzikės, Aleksandravičiaus žmona buvo baigusi Varšuvos konservatoriją. Abiejų Viekšnių šviesuolių šeimos atstovavo to meto inteligentijai. Pas Vaclovą ir Mykolą Biržišką atvykdavo Sofija Čiurlionytė, P. Višinskis, rašytojai Balyš Sruoga bei Lazdynų Pelėda iš Paragių. Jos brolis Gustavas Ivanauskas gyveno Viekšniuose. Antanas Biržiška rinko tautosaką gyd. J. Basanavičiui, bendravo ir su kalbininku J.

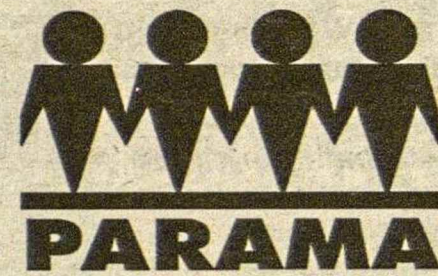
Jablonskiu, V. Pietariu. J. Basanavičiui jis rinko lietuviškas dainas, kurios 1884 metais pasirodė *Ožkabalių dainų* rinkinyje.

Iki pat Sąjūdžio Biržiškų vardai buvo dildomi iš tautos atminties. Kad Biržiškų vardas būtų įamžintas, daug pastangų dėjo Biržiškų draugijos pirmininkė, dr. A. Biržiškos sveikatos namų vyr. gydytoja Aušrelė Gurauskaitė, kultūros entuziastė Z. Kazlauskienė, būrys Biržiškų tėviškėnų bei gerbėjų. 1995 metais Viekšnių centre atidengtas granito ir bronzos paminklas su Antano, Elzbiotos, Mykolo, Vaclovo ir Viktoro biustais (skulpt. Č. Pečiukas, archt. R. Palukaitis). Dabar visi trys profesoriai ir jų tėvai nuo granito kolonos amžinai žvelgs į savo gimtinę, kurios ateiviai paskyrė visą savo gyvenimą.

Biržiškoms

*Iš amžių glūdumos
į platų kelią žengėt,
Susikibę rankom
prie Viekšnių žilų.
Čionai Venta jums
atmintį čiurleno,
kalba gimtoji
degė jumyse.
Kilnia šviesa
žemaičių kraštą apkabinę,
pamilot Viekšnius
su protėvių takais.
Po daugel metų
vėl į Viekšnius grįžot,
ir gal nebeįsisit niekada.
Susikibę rankom savo
kraštą ginat,
kalba gimtąja lūpos prakalbės.
Ir oš vėl pušys pavėnčius
gėlėtuos,
ir jūsų vardas šlovę tautai skelbs.
Tegul liepsnos
piliakalniuos ugninguos
aistringos viltys amžina šlove.
Irena Žiurauskienė,
Lietuva, Mažeikių raj.
Viekšnių pšt. 89495, Žibikų km.*

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 138 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.35% už 30-89 d. term. indėlius
1.45% už 90-179 d. term. indėlius
1.55% už 180-269 d. term. ind.
1.65% už 270-364 d. term. ind.
2.15% už 1 m. term. indėlius
2.35% už 2 m. term. indėlius
2.50% už 3 m. term. indėlius
2.75% už 4 m. term. indėlius
3.00% už 5 m. term. indėlius
2.50% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
3.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.60% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.75% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.25% RRSP & RRIF (variable)
3.30% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
3.40% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.50% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
3.75% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.00% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
2.75% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.50% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo5.75%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuošimčiu
(fixed rate)
1 metų4.50%
2 metų4.80%
3 metų5.00%
4 metų5.10%
5 metų5.30%
- su keičiamu
nuošimčiu4.75%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IESKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS
KASOS VALANDOS

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

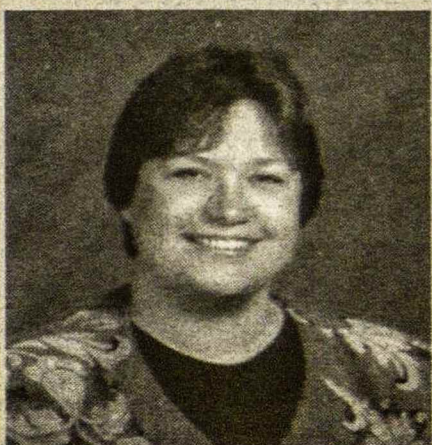
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE

*Jeil norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informacijų,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

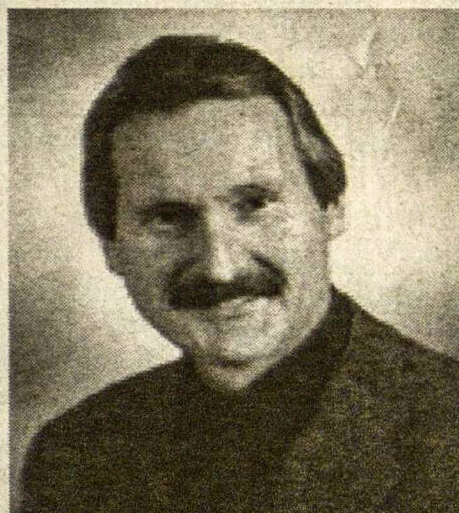
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto
aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

Galvojat parduoti nuosavybę ar
sužinoti jos vertę, nemokamai
įvertinsiu be jokių įsipareigoji-
mų. Mielai ir sąžiningai patar-
nausiu surasti jums tinkamą
namą ar "condominium".

SKAMBINKITE

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

- 25 metai namų remonto patyrimas •
- Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas •
- Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos
tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

SPORTAS

Sportininko netektis

A. a. Jonas Žukas (Žukauskas) atsiskyrė su šiuo pasauliu 2005 m. sausio 11 d., palikęs nuiludime žmoną Renę, su kuria buvo išgyvenęs 55 metus, dukteris Dainą, Ginę ir Laurą bei jų šeimas ir daugelį kitų giminių Kanadoje ir Lietuvoje. Gimęs 1922 m. Šiauliuose, ten lankė gimnaziją ir pradėjo reikštis futbolo sporte. Karo metais savanoriu dalyvavo laisvės kovose.

Atlikęs darbo sutartį Kanados miškuose, atvyko į Torontą, kur 1948 m. rugpjūčio 15 d. jo iniciatyva, būrelis lietuvių Šv. Jono parapijos salėje įsteigė sporto klubą "Vytis", į kurio pirmą valdybą buvo išrinkti A. Kernius, V. Krikščiūnas, B. Žilvytytė, J. Žukas ir V. Norkus.

J. Žukas reiškėsi įvairiose sporto šakose: futbole, stalo ir lauko tenise, žaidė krepšinį, tinklinį, golfą, šachmatus. 1952-53 m. su Jonu Jonaičiu Kanados tautinės parodos regatoje laimėjo antrą vietą buriavime. Šiaurės Amerikos lietuvių žaidynėse 1954 ir 1955 m. su O. Rautinšu laimėjo lauko teniso dvejetainį žaidynes, o 1955 m. gavo pirmą vietą vyrų vieneto varžybose. Jis žaidė ir "Vyčio" vyrų futbolo komandoje, kuri 1957 m. iškovojo Toronto miesto Continental lygos meistrų vardą, o 1957-58 m. laimėjo *Daily Star* futbolo taurę. Pradėjus veikti "Vyčio" slidinėjimo sekcijai, J. Žukas yra pasiekęs

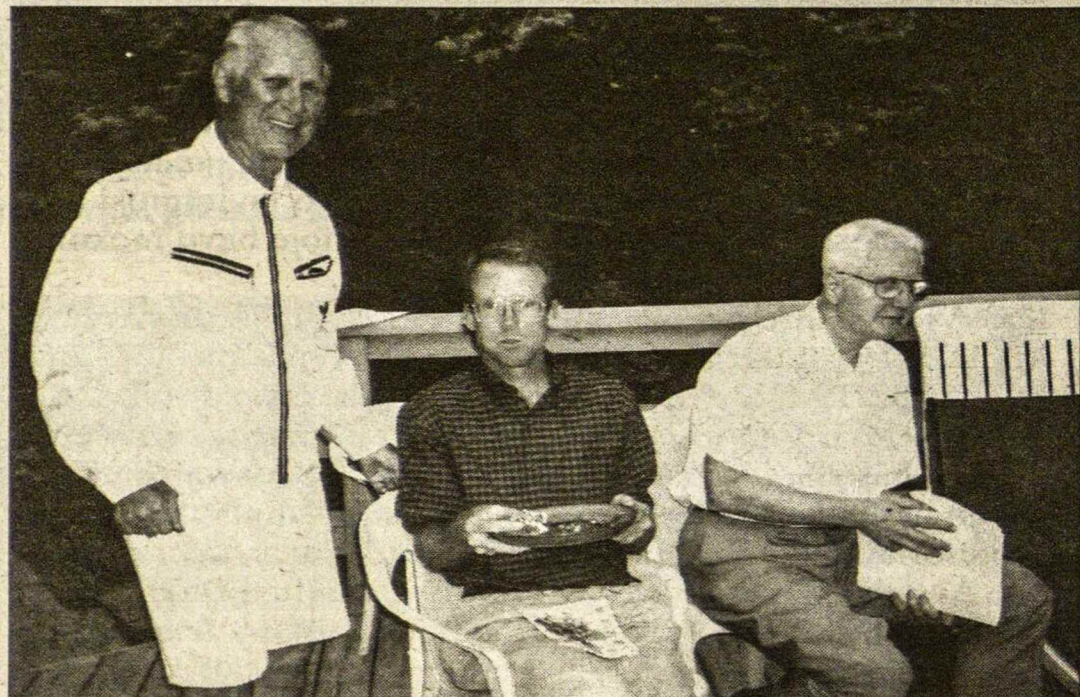
laimėjimų Blue Mountain slidinėjimo varžybose. Jonas aktyviai dalyvavo ir golfo žaidynėse. Jis pelnytai pateko į Kanados sporto apygardos 1955-58 m. laikotarpio geriausių sportininkų sąrašą.

Jonas ne tik pats mėgo sportą ir bandė įtraukti net savo paties šeimą, bet buvo ir sporto vadovu Gerojo Ganytojo vaikų stovykloje. 1962 m. jo ir V. Balsienės vadovaujama mergaičių krepšinio komanda laimėjo tris CYO meistertystes.

Jis mielai pamokydavo kiekvieną besidominčią bet kokia

sporto šaka. Namuose jis ragino šeimą kalbėti lietuviškai, vežiojo į dainų ir šokių festivalius. Jonas Žukas buvo tikras sportininkas, niekad nenuklydęs nuo pirmos valdybos nustatytų gairių laikytis lietuviškų sportinių papročių, intensyviai fiziškai lavintis. Tuo jis prisidėjo prie lietuviško jaunimo pozityvaus auklėjimo. Jo mirtis buvo staigi netektis jį pažinojusiems. Štai rašė apie jį buvęs ŠALFASS-gos pirmininkas (2002-2004 m.) Rimantas Dirvonis:

"Retėja pirmųjų pokario lietuvių sportininkų ir sporto rėmėjų eilės išėjimoje. Be jų pasiūvenimo ir sporto veiklos mūsų sporto sąjunga nebūtų išgyvenusi jau daugiau kaip pusę šimto metų. Jonas Žukas buvo vienas iš tų pirmųjų". **Eug. Krikščiūnas** (Pasinaudota leidiniu *Išėjimas lietuvių sportas 1944-84*)

ŠALFASS teniso žaidynių metu Toronte 2004 m. liepos mėn. E.D. Krikščiūnų namuose. Iš k. a.a. Jonas Žukas, Andrius Klemas, Rimantas Dirvonis

ŠALFASS teniso žaidynių metu 2004 m. liepos mėn. Toronto Thorncliffe Park teniso klube. Iš k.: Rimantas Dirvonis (Čikaga), buvęs ŠALFASS pirmininkas, a.a. Jonas Žukas, Andrius Klemas (Vašingtonas), varžybų vyrų čempionas, Gedis Saunoris (Hamiltonas), laimėjęs II vietą; dr. Algis Saunoris (Hamiltonas), senjorų čempionas, Eugenijus Krikščiūnas, laimėjęs III vietą

Žinios iš Lietuvos

• Kipro saloje vykusioje Europos policijos krepšinio čempionato baigmėje Lietuvos komanda rezultatu 71:60 įveikė graikus ir tapo Europos čempione.

• Kauno "Žalgirio" krepšininkai Niurnberge (Vokietija) po permainingos kovos laimėjo vyrų krepšinio klubų Eurolygos A grupės penktojo rato rungtynes prieš Bamberg GHP (Vokietija) klubą 79:72 ir iškovojo ketvirtąją pergalę stipriai įsitvirtindami savo grupėje. Vilniaus "Lietuvos telekomo" krepšininkės Eurolygos C grupės šeštojo rato rungtynėse svečiuose nugalėjo Košices "K Cero ICP" (Slovakija) komandą 71:56, iškovodamos penktąją pergalę ir išliko pirmąjančios savo grupėje kartu su Valansjen "USV Olympic" (Prancūzija) krepšininkėmis.

• Kūno kultūros ir sporto departamente pagerbti sportininkai, iškovoję šiais metais medalius pasaulio ir Europos čempionatuose. Jiems įteikti medaliai ir padėkos už pasiektus rezul-

tatus ir Lietuvos vardo garsinimą. Premjeras Algirdas Brazauskas pasveikino ir piniginėmis premijomis apdovanojo komandinę pasaulio galiūnų taurę iškovojušius Lietuvos sportininkus. Galiūnams Sauliui Brusokui, Vidui Blekaičiui, Viliui Petrauskui ir Žydrūnui Savickui įteikti čekiai po 15,000 litų ir vardinės premjero dovanos. Vardinė dovana ir 5,000 litų čekis buvo įteiktas ir komandos gydytojui Arvydui Galentui.

• Panevėžyje vykusiose Lietuvos žolės riedulio federacijos (LŽRF) 2005 metų uždarų patalpų vyrų varžybose "Panevėžio" riedulininkai septynių komandų varžybų baigmėje 5:1 nugalėjo Vilniaus "Žuvėdrą-Taurą" ir laimėjo taurę. Trečioji vieta atiteko Vilniaus "Ardui".

• Lietuvos futbolo federacijos (LFF) organizuotus geriausio tėvynėje rungtyniaujančio žaidėjo rinkimus šiemet laimėjo Panevėžio "Ekranas" kapitonas Mantas Savėnas.

• Minske vykusioje atvirajame Gudijos graikų-romėnų imtynių jaunimo čempionate svorio kategorijoje iki 60 kg. sidabro medalį iškovojo Edgaras Venckaitis.

• Portugalijoje vykusiose "Grand Prix of Avintes" sportinio ėjimo varžybose ir vėl pirmąją vietą 5 km nuotolyje užėmė Lietuvos atstovė Kristina Saltanovič, nuotolį nuėjusi per 22 minutes ir 29 sekundes.VP.

Mūsų laimėtojai

Lietuvių berniukų rinktinė "Lithuanian AC", žaisdama "OBA" lygoje, sezono atidaryme sužaidė dvi draugiškas rungtynes prieš Hamiltono "Transway" komandą. Abu žaidimus laimėjo lietuviškai rezultatu 25:23 ir 17:16. Toliau bus žaidžiama gruodžio 16 d., 7 v.v. Brantforde, ON, prieš "Guelph Oaks"; gruodžio 17 d. ten pat (9.30 v.r.) prieš "Newman Youth", (3.30 v.p.p.) prieš "Brantford CTO". Visus kviečiame savo dalyvavimu paremti lietuvių komandą. PV.

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

RE/MAX
Realty Specialists Inc.®
Independently Owned and Operated

Birutė (Betty) Bartusevičius
Sales Representative

2691 Credit Valley Rd., Suite 101
Mississauga, Ontario L5M 7A1
Fax: 905-828-2829

Bus: 905-828-3434

Cell: 416-427-1875

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor

Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

Atliekame visus paruošimo
ir spausdinimo darbus.

Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON

(prie Evans)

Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla

"SAMOGITIA"

meniška ir išsami

knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniam
laivų ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

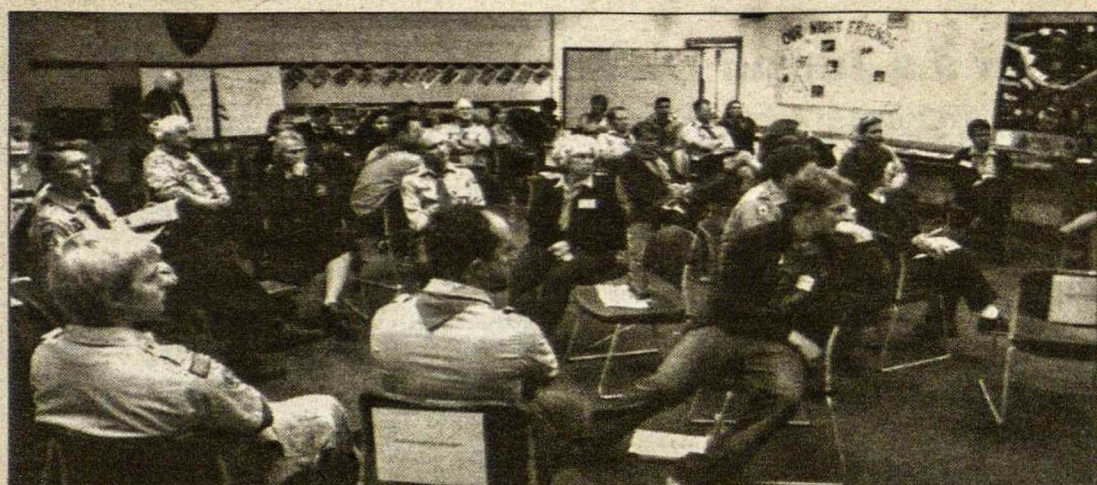
\$300*
off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

SKAUTŲ VEIKLA

Iš LSS draugininkų-ių suvažiavimo Klyvlande, OH, spalio 29-30 d.d.
Ntr. R.R. Otto

Hamiltono "Širvintos-Nemuno" skautai su draugininku vsl. fil. A.
Blyskiu vasaros iškyloje Giedraičio sodyboje Ntr. R.R. Otto

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

**KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
I LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!**

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų -
apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę,
Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės -
Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums
nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronto 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes
vietoves siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON
ALGIS ir STEFA MEDELIAI **Tel. 905-306-9563**

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM I RANKAS PER 7 DARBO
DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Kanados Lietuvių **Fondas**
Lithuanian Canadian **Foundation**
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!
Remkime Lietuvą!
Remkime per Kanados lietuvių fondą!

**Prisiminkime Kanados lietuvių fondą
testamentuose ir remkime jį savo aukomis.**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Rikis Punkris
REALTOR

HomeLife
Experience Realty Inc.

Ieškote pirkti?

- Padedu nuomininkams tapti savininkais.
- Paaiškinsiu, kaip pradėti, padėsiu nusipirkti.

Skambinkite: 905 896-1177

Tinklalapis: www.rickpunkris.com

JAUNIMO ŽODIS

Moksleiviai domisi knygomis

Dar atrodo taip neseniai rugsėjis sukviatė moksleivius į klases, o veikla jau išibėgėjusi... Nesustabdomai sukasi laiko karuselė, tęsiame pradėtus darbus 2004-2005 m. Rokiškio "Romuvos" gimnazijos bendruomenės narius, moksleivius bibliotekos darbuotojos pakvietė į popietę *Žodžiai apie knygą*. Jos metu skaitytojai turėjo galimybę susipažinti su literatūros paroda *Autografai istoriniuose leidiniuose*. Parodoje rodėme politikų, mokslininkų, architektų, rašytojų, dvasininkų autografuotus leidinius, skirtus Rokiškio "Romuvos" gimnazijos bibliotekai. Artimiausi ir moksleiviams labiausiai pažįstami LR prezidento Valdo Adamkaus ir premjero Algirdo Brazausko autografai. Jus moksleiviai greičiausiai atpažįsta ir labiausiai įsimena.

Jau ne kartą informavome *Tėviškės žiburius* apie Amerikos lietuvių kultūros archyvo-bibliotekos (vad. kunigas Rapolas Krasauskas) dovanotus autografuotus leidinius Rokiškio "Romuvos" gimnazijos bibliotekai. Ši kartą minėtoje literatūros parodoje rodėme ne tik dovanotus leidinius iš Amerikos kultūros archyvo-bibliotekos, bet ir parengėm atskirą skyrių *Tai radome rėmėjų dovanotose knygose...* Šiame skyriuje rodomi leidiniuose rasti šventi paveikslėliai, atvirukai, vokai, kvitai, laikraščių iškarpos... Anksčiau buvome parengę literatūros parodą *Tai radome gimnazistų knygose...* Ji buvo labai veiksminga, nes

moksleiviai ir gimnazistai vadovėliuose ir knygose nebepalieka jokių smulkmenų.

Popietės metu skaitytojams suteikta informacija apie leidyklą, su kuriomis 2005-2006 m. numatoma bendradarbiauti, o AB "Šviesos" leidyklos pačių naujausių knygų buvo surengta paroda, iš kurios skaitytojai su didžiausiu noru pasiėmė leidinius skaityti.

Dažni bibliotekos lankytojai – gimnazijos pradinii klasių moksleiviai. Šiais mokslo metais 3 klasės moksleivius su mokytoja Rima Kanopiene pakvietėme į popietę *Iš pasakų kraitės*. Moksleivius su pasakų atsiradimo istorija, jų klasifikacija supažindino bibliotekininke Rūta Baltušytė. Renginio metu moksleiviai įgijo bibliografijos žinių, susipažino su pasakų knygose esančiomis rodyklėmis, piešė pasakų eskizus: "...jeigu aš turėčiau burtų lazdelę". Bibliotekoje moksleiviams buvo surengta literatūros parodėlė *Susidėvėjusios, bet įdomios...*

Mokytoją Daivą Milašienę su 3b klasės būrelio "Moki žodį – žinai kelią" moksleiviais pakvietė dalyvauti valandėlėje *Prisimename lietuvių tautos papročius ir tradicijas*. Moksleiviai susipažino su rudens laikotarpio papročiais ir tradicijomis, piešė Vėlinių vakarą, ieškojo informacijos leidiniuose apie šias šventes, tuo pagilindami bibliografinės žinias. Pradinii klasių moksleiviai turėjo galimybę susipažinti su literatūros paroda *Autografai istoriniuose leidiniuose*.

Jaunimo choras koncertavo Toronto Prisikėlimo parapijos metinėje vakarienėje š.m. spalio 29 d.
Ntr. R.D. Puterių

Punsko vaikų su negalia "Viltelės" klubo auklėtiniai ir jų vadovė Vida Stankevičienė (antra iš kairės)
Ntr. J. Kuliešius

Jau tapo tradicija: kiekvieną rudenį gimnazijos pirmos klasės moksleiviai apsilanko bibliotekoje. Ši kartą su mokytojomis Janina Jankiene ir Ramute Repšiene pirmokus pakvietėme į popietę *Knygelės paslaptys pirmokams*. Moksleiviams parengėme *Naudojimosi biblioteka taisykles*, supažindinome su naujai gautais leidiniais, o įdomiausia, kad šios valandėlės metu moksleiviai, kurie dar nebuvo apsilankę bibliotekoje, tapo jos skaitytojais.

Gimnazijos biblioteka ir toliau palaiko ryšius su Amerikos lietuvių kultūros archyvo-biblioteka. Gerbiamo kun. Rapolo Krasausko dėka autografuotų leidinių rinkinys lapkričio mėnesį vėl papildytas autografuotais leidiniais. Tai: Liūnės Suteimos, Kazio Bradūno, Juozo Kliučio, Mariaus Katiliškio, Antano Vaičiuliaičio ir kitų autorių autografuoti leidiniai. Žinoma, autografai skirti jau ne "Romuvos" gimnazijos bibliotekai, bet unikaliuosius autografus gerbiame kunigas Rapolas Krasauskas surinko ir atsiuntė mūsų gimnazijai.

"Šviesos" leidykla, atsiliėpama į gimnazijos bibliotekininčių prašymą, pagal paramos sutartį fondus papildė lietuvių kalbos mokslo leidiniais. Gražius bendradarbiavimo ryšius Rokiškio "Romuvos" gimnazijos biblioteka ir toliau tęsia su Spaudos radijo ir televizijos rėmimo fondu, Lietuvos žurnalistų sąjunga. Bibliotekos darbuotojos ir gimnazijos administracija dėkoja šioms institucijoms už paramą auklėjant jaunąją kartą.

Gimnazijos direktoriaus Gedimino Matiekaus manymu, negalime teigti, kad moksleiviai nebeskaito knygų. Jo nuomone, galime vardinti nedrausmingiausius mokinius, kurie dažni bibliotekos lankytojai. Didele dalimi moksleivių skaitymas priklauso ir nuo žmonių, kaip jie gimnazijos ugdytiniais sugeba patarti, sudominti leidiniais, - teigė gimnazijos vadovas.

Tai tik keletas bruožų iš bibliotekinės veiklos gyvenimo. Skuba laikas, o mes gyvename naujų idėjų, naujų sumanymų veiklos sūkurėje.

Reda Kiselytė,
Rokiškio "Romuvos" gimnazijos bibliotekos vedėja

AŲA

DALIAI SONDIENEI

iškeliauvus amžinybėn,

skausmo valandą jos vyrui RIMUI, dukrai JŪRAI, sūnui DARIUI reiškiamo gilia, nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

Toronto Lietuvių Namų valdyba

MIELAI MAMYTEI

AŲA

DALIAI SONDIENEI

mirus, giliai užjaučiame jos sūnų, buvusį kopirmininką DARIŲ, dukrą JŪRĄ ir vyrą RIMVYDĄ bei kartu liūdime –

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos valdyba

Mūsų gyvenimas kaip samanė bitelė

Vėlyvą, vakarą, į avilį parskris;

Jau bus daina nutilusi, jau bus gražiai pašalę

Kaip Dievo mintys susirinksim pas duris

(B. Brazdžionis)

AŲA

VYTAUTUI AUŠROTUI

iškeliauvus amžinybėn, mielai SIGITAI, ALDONAI ir BERNADETAI su šeimomis skaudžios netekties dienomis tariame šiltą paguodos žodį –

Stefa ir Petras Kisieliai, Čikaga

PADĖKA

AŲA

ALDONAI PALIOKIENEI -

MALIŠKIENEI

mirus, 2005 m. spalio 22 d., ją palaidojus Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, ON.,

viesiems velionę palydėjusiems į amžino poilsio vietą nuoširdžiai dėkojame.

Ačiū už dalyvavimą Aušros Vartų šventovėje Rožinio maldoje, laidotuvių Mišiose, užprašiusiems šv. Mišias, aukojusiems *Vaiko tėviškės namams* ir *Tėviškės žiburiams*.

Nuoširdus ačiū klebonui kun. R. Birbilui, svečiui kun. Pauliui Mališkai, chorui už laidotuvių giesmes Montrealyje ir prel. J. Staškevičiui bei viesiems buvusiems montrealiečiams, atvykusiems į Šv. Jono lietuvių kapines velionę palaidoti.

Šeima

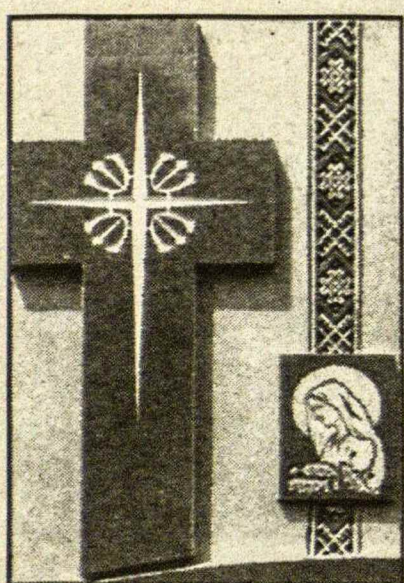
SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Vyrui ir tėvui iškeliauvus

Sudiev a.a Juozui Daniui

Reiškiamo nuoširdžią padėką visiems, pareiškusiems užuojautą ir dalyvavusiems velionies laidotuvėse.

Paskutinius vienuolika metų Juozo akys – matymas buvo labai susilpnėjęs. Juozas turėjo "Macular degeneration" abiejuose akyse: neteko centrinio matymo, negalėjo skaityti. Turėjo porą stiprių aparatų, bet ir tie nieko nepadėjo. Bet Juozas nepasidavė, turėjo gerą atmintį iki pat mirties. Sulaukė 90 metų. Periferinį matymą jis turėjo, nors sumažintą, viską matė kaip stipriame rūke. Kiekvieną savaitę laukdavom *Tėviškės žiburių*, kurie Juozui buvo labai būtinas dviasios penas. Jis didžiavosi kiekvienu lietuvišku pasisėkimu.

Fiziškai Juozas paskutiniaisiais metais buvo labai nusilpęs, bet dvasiškai buvo labai tvirtas lietuvis – katalikas iki pat mirties.

Aš, jo žmona Danutė-Sofija, ir trys dukros – Rūta, Milda ir Irena su šeima žinojom, kad Juozas tvirtai tikėjo būsiąs palaidotas Mississaugoj lietuvių kapinėse, kur buvo nupirkęs mūsų šeimai vietą.

Fiziškai Juozas Danys nebuvo stiprus: 52 savaites ėjo į ligoninę dėl kraujo tyrimo, vaistų pritaikymo ir chemoterapijos. Tas (colon) vėžys buvo nugalėtas, bet tuo pačiu laiku daktaras-chirurgas rado pas Juozą aortos aneurizmą. Ir tą Juozas nugalėjo – operacija pavyko. Paskutinius penkerius metus

slaugė ateidavo kiekvieną vakarą atlikti "nitro" purškimą.

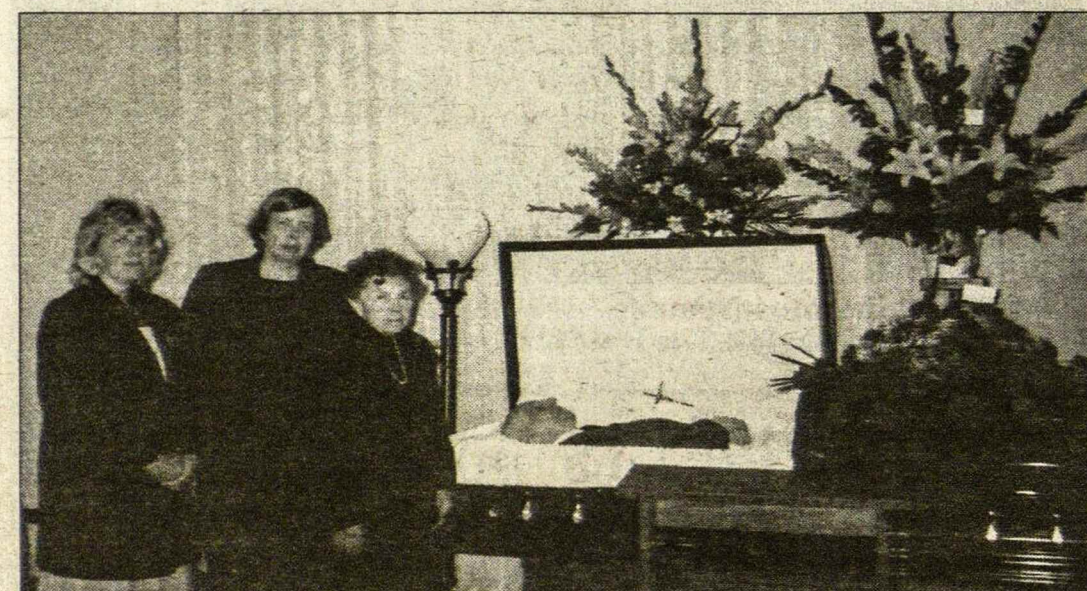
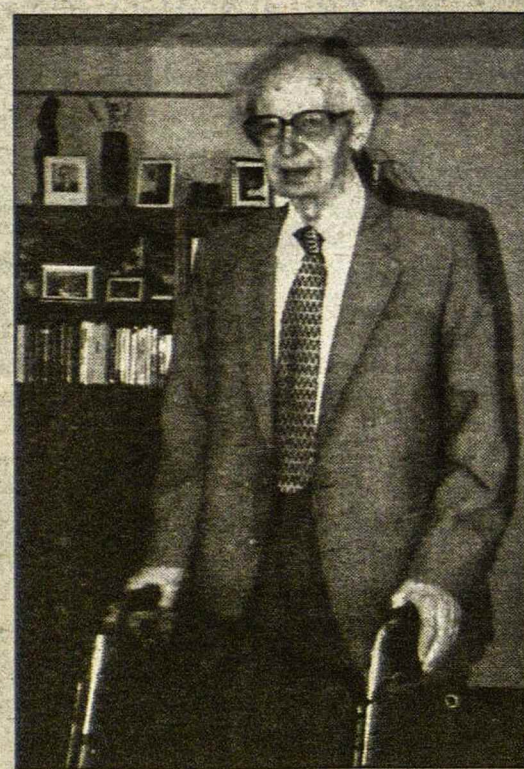
Juozas Danys mirė Queensway Carleton ligoninėje 2005 m. rugsėjo 27 d. rytą. Kai nuvažiuojom padėti Juozui valgyti (iš tikrųjų tik padėti gerti su šaukšteliu), Juozas buvo ką tik miręs – jo veidas dar buvo šiltas, jis gulėjo ligoninės lovoj. Slaugė ir būdintis daktaras sakė, kad Juozas mirė miegodamas.

Mes gyvenom vedę 63 metus. Neatrodė, kad ilgai, vis dar turėjom planų: Juozas dar norėjo daug laiškų man padiktuoti.

Kapinės Mississaugoj labai gražios ir svarbiausia lietuviškos. Mes labai dėkingos, kad prel. J. Staškevičius palaidojo Juozą.

Danutė, Rūta, Milda ir Irena

A.a. inž. Juozas Danys

Kelly laidotuvių koplyčioje Otavoje velionis inž. Juozas Danys, dukros Irena, Milda ir žmona Danutė 2005 m. rugsėjo 30 d.

AUKOS

A.a. Karolės Veselkaitės-Paulėnienės atminimui, užjausdami savo marčią Žibutę Paulėnaitę-Vaičiūniene, netekusią brolienės, Aldona ir Algirdas Vaičiūnai *Tėviškės žiburiams* aukoję \$50.

A.a. Jono Jurėno atminimui, užjausdami šeimą, Irena ir Anicetas Zalagėnai *Tėviškės žiburiams* aukoję \$20.

A.a. Aldonos Kryžanauskienės 10-ties metų mirties metinėms prisiminti jos vyras Viktoras Kryžanauskas *Tėviškės žiburiams* aukoję \$100.

A.a. Dalios Sondienės atminimui, užjausdamas jos vyrą Rimvydą ir šeimą, Antanas Bumbulis *Tėviškės žiburiams* aukoję \$25.

A.a. Irenos Morkūnienės atminimui, užjausdami vyrą Juozą ir sūnų Arūną, Irena Baltakienė ir sūnūs *Tėviškės žiburiams* aukoję \$50.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Vilius Pakalniškis, LAIVYBOS SAVOKŲ AIŠKINIMAS. Klaipėdos universiteto leidykla (Herkaus Manto g. 84, Klaipėda 92294). Tiražas 90 egz. Klaipėda, 2005 m., 391 psl. Šią knygą išleisti padėjo Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga, Kanados lietuvių fondas, Prisikėlimo kredito kooperatyvas,

Hamiltono "Talka", Montrealio "Litas", G. Kuzmienė. Leidinio autoriaus padėka išreikšta antrame puslapyje minėtos sąjungos pirminkui Stan Prakupui, nariui Broniui Stundžiai, Klaipėdos universiteto Jūreivystės instituto prof. habil. dr. Vytautui Smailiui už leidinio įvertinimą.

AŲA

IRENAI MORKŪNIENEI

mirus,

jos sūnui ARŪNUI ir vyrui JUOZUI reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

Kanados lietuvių bendruomenės Krašto valdyba

AŲA

IRENAI MORKŪNIENEI

iškeliauvus amžinybėn,

reiškiamo nuoširdžią užuojautą jos sūnui, mūsų komiteto nariui ARŪNUI –

Prel. E. Putrimo Užsienio lietuvių katalikų sielovados komitetas

AŲA

IRENAI MORKŪNIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos vyrui JUOZUI, sūnui ARŪNUI, "Aušros" klubo ilgamečiam valdybos nariui, bei viesiems artimiesiems –

Prisikėlimo parapijos sporto klubas "Aušra"

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

TORONTO

PADĖKA

Nuosirdžiai dėkoju visiems, kurie pastoviai remia Užsienio lietuvių katalikų sielovados fondą. Taip pat dėkoju už visų įdėtas pastangas, aukas ir dalyvavimą "Fiestos" lėšų telkimo siekiančioje vakaronėje, kuri įvyko 2005 m. lapkričio 12 d.

Aukojo: \$3000 - Prisikėlimo kredito kooperatyvas; \$1000 - A. Klemkienė, G. Kuzmienė, B. Romeikienė, N.N.; \$500 - dr. K. ir A. Ambrozaičiai, K.A. Bubuliai, E.T. Grybai, dr. Č. ir dr. B. Joniai, KLB Toronto apylinkės valdyba, "Paramos" kredito kooperatyvas, R.R. Smolskiai, Šv. Kazimiero parapija Montrealyje, R. Valadka; \$300 - Z. Augaitienė, B. Augaitis ir G. Molloy, J.D. Valaičiai; \$250 - F.D. Enskaičiai; \$200 - M.S. Bušinskai, S. Ignatavičius, A. Puterienė, G.D. Sakai, R. Stravinskaitė, Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris Kanadoje, N.N.; \$150 - P. Šturmas; \$100 - dr. J. ir E. Čuplinskai, P. Dalinda, B. Danaitienė, L. Daunienė, D.L. Garbaliuskai, O.Z. Girdauskai, S. Janušonis, B.R. Jurai, dr. F. Kalamvi, D.V. Karosai, Č.J. Kavaliauskai, M. Laurinavičienė, Lietuvių klubas "Santaka", Lietuvių Namai, I.V. Liškauskai, V.P. Melnykai, A.K. Ratavičiai; \$70 - V. Vingelis; \$50 - J.M. Astrauskai, Z. Augaitienė, S. Benetienė, J.Z. Dabrowski, J.D. Didžbaliai, M.V. Kazlauskai, A. Klemkienė, G.S. Krasauskai, G.E. Kuchalskiai, J. Kuliešius, A. Ledenė, A. Lemežytė, E. Mačiulienė, B. Maziliauskienė, E. Molienė, A. Petkevičienė, I. Repšienė, kun. R. Repšys (JAV), B. Sapijonienė, E.H. Stepaičiai, B. Tamulionienė, B.V. Vytai, N.V. Žukauskai.

Ačiū, Ročesterio lietuviams už finansinę \$430 paramą, aukotą "Putino" choro, LB apylinkės ir Šv. Jurgio parapijiečių.

Ačiū rėmėjams, kurie paaugojo laimikius varžytynėms ir loterijai. Tai - Aretta Anderst, V. Baliūnas, V. Balsevičius, dr. R. ir B. Barakauskai, dr. E. ir R. Birgiolai, D. Blynaitė, Bloor Kennedy Florist, E. Bočkienė, A.E. Bubuliai, Sean Burke, A.J. Bušinskai, B. Danaitienė, Danier Leather, L.W. Dauginiai, R. Drescher, dr. S. Dubickas, D.L. Falco, M. Gabrys, Rūta Girdauskaitė, R.L. Grybai, Luke Hoover, G.J. Jaseliūnai, dr. V. ir K. Juskey, A. Kaminskas, R.J. Karasiejai, dr. R. Karka, B. Kazlauskaitė, G.S. Krasauskai, K. Kriščiūnas, L. R. Kuliavai, D.A. Kuolai, P. Kuras, M.B. Kušlikiai, K. Kušlikis, V. Laurinavičius - Creemore Springs Brewery, A. Ledenė, L.G. Matukai, Moen, V.L. Nakrošiai, H.D. Ohori, Al Pacevičius, R.G. Paulioniai, O.F. Polyak, K.J. Povilaičiai, Prisikėlimo kredito kooperatyvas, D.R. Puteriai, E.J. Putrimai, M.S. Putrimai, Leo Rautinš, J. Rinkūnienė, Aidis Rygelis, D.G. Rocca, B. Rovenė, L. Rusinaitė, M. Rusinas, D.D. Šablinskai, Z.T. Semeniuk, V. Siminkevičienė, dr. G. Skrinskas, B.T. Stanuliai, G. Stasiulevičius, Z. Styrienė, J. Šeškus, Antanas Šileika, Audrius Šileika, L. Štuikienė, I.O. Turczyn, D.R. Turūtos, A. Vaitonienė, A.J. Vaškevičiai, D. Vaškevičiūtė, J. Vingelienė, V. Vingelis, Wintergarden, G. J. Zabieliuskai, R.J. Žiūraičiai, N. N.

Ačiū savanoriams, kurie prisidėjo savo gabumais ir laiku prie "Fiestos" vakaro sėkmės. Tai - R. Berentienė, V. Birštonas, R. Grybienė, R. Jaglowitz, G. Jaseliūnienė, A. Karkienė, J. Kavaliauskienė, G. Kobelskienė, L.R. Kuliavai, M. A. Kušlikienė, R. Nakrošienė, B. Pichler, D.R. Puteriai, A. Širvinskienė, A. Skučaitė, V. Vingelis.

Ačiū jaunimui už visą pagalbą, teiktą tą vakarą. Dėkoju dr. R. Zabieliuskui, nuolatiniam rėmėjui, o ypatingą padėką skiriu Sielovados patariamajam komitetui už rūpestingumą ir paramą. Tegu Dievas laimina jūsų visų dosnumą ir tegu mūsų pastangos tebūna Jėzaus, Jo Bažnyčios garbei, tėvynės labui ir artimo pagalbai. Su padėka Kristuje,

Prelatas Edmundas J. Putrimas

Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuviams katalikams

PADĖKA

Šiaurės Amerikos Ateitininkų taryba nuosirdžiai dėkoja Vytui Žemaitaičiui, kuris per dvi ŠAAT kadencijas paruošė visos Šiaurės Amerikos ateitininkijos adresų sąrašą besiruošiant antriems ŠAAT rinkimams. Šis darbas pareikalavo nepaprastai daug kantrybės ir praleistų valandų prie kompiuterio. Vyto Žemaitaičio didžiausia talkininkė - Irena Polikaitienė, kuri nuolatos atranda laiko darbu pri-

sidėti prie ateitininkų organizacijos. Jai tariau nuosirdžiai ačiū.

Dėkojame Živilei Bielskutei, kuri studijuodama ir vadovaudama SAS CV, taip pat paskyrė laiko prisidėti prie šio darbo.

ŠAAT vardu ir aš pati dėkoju visiems, į kuriuos kreipiausi prašydamą rinkti ar patikrinti vietovėse ateitininkų adresus, kurie buvo prisiūsti Vytui Žemaitaičiui. Šiaurės Amerikos ateitininkų vardu, Nijolė Balčiūnienė, pirmininkė

AUKOJO
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaugojo Tėviškės žiburiams: \$100 - Birutė, Jonas Lukšiai ir šeima, Tillsonburg, ON, Antanas Būmbulis ir dukros Vida ir Rima su šeimomis; \$50 - Irena ir Algis Žemaičiai, Juozas ir Sofija Sendžikai, St. Catharines, ON, O.V.A. Skrebūnai, Birutė, Kristina, Adomas, Vytautas Biretos; \$40 - Bronė Galinienė; \$35 - Irena ir Viktoras Prišcepionkos, Ottawa, ON; \$30 - Stella ir Juozas Miškiniai, Niagara Falls, ON, Erna ir Justinas Šimkai, Vytautas Birštonas, Vincas Kėžinaitis, Hamilton, ON, G.A. Tarvydai, Jonas ir Teresė Povilauskai ir šeima, Hamilton, ON, Olga ir Jonas Statkevičiai, Rodney, ON, Vanda Vaitkienė; \$25 - Gražina, Albina ir Antanas Laurinaičiai, Stasė ir Jonas Naruševičiai, Carignan, QC, Ona ir Zigmąs Girdauskai, Vincas Kolyčius, Viktoras Skukauskas ir duktė Danutė, Marija Borusienė ir vaikai Danutė, Algimantas ir Roma su šeima, Hamilton, ON; \$20 - Adolfas Kanapka, Wasaga Beach, ON, Stasys ir Anelė Urbonavičiai, Hamilton, ON, Nijolė Šimkienė ir sūnūs, Danguolė Baziliauskienė, Jeronimas ir Irena Birštonai ir šeima, Stayner, ON, Julius ir Pranė Barakauskai, Juozas, Zuzana Stravinskai, Bronė ir Jonas Akelaičiai, Irena ir Anicetas Zagalėnai, Liudas ir Salomėja Olekai, J. Juozaitienė ir dukros su šeimomis, Hamilton, ON, Algis ir Kazė Poviloniai, Vilma, Kazys ir Paulius Gapučiai; \$15 - Bena Gataveckienė ir šeima, Andrius, Kristina, Gintaras, Ričardas Gapučiai, Hudson, QC; \$10 - Danguolė Radzevičienė, Aldona Ranonienė, Marija Pranaitienė, Aldona Zarembaitė.

Kalėdinis TŽ numeris išeis gruodžio 13 d. Švenčių laikotarpiu kito numerio nebus, o pirmasis Naujųjų metų numeris bus išsiunčiamas sausio 4, trečiadienį. Administracija ir redakcija dirbs iki gruodžio 16 d., po švenčių - nuo gruodžio 28, trečiadienio. Kadangi Naujųjų metų diena yra sekmadienį, administracija ir redakcija bus uždaryta sausio 2 d.

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

DALIA VAŠKEVIČIŪTĖ, CFP

NORĖTUMĖT IŠEITI Į
PENSIJĄ?

Nereikia didelio turto, reikia
GERO PLANO!

PASKAMBINKITE MAN,
pasitarsime, padėsiu susitvarkyti ateičiai

905-451-1933

TAUPYMO SĄSKAITA:

2.4% - kasdieninės palūkanos (be priemokų)
GIC: 1 m. - 3%; 2 m. - 3.2%; 3 m. - 3.45%; 4 m. - 3.6%;
5 m. - 3.8% (nuošimčiai gali keistis)

Dale & Morrow
INSURANCE AND FINANCIAL SERVICES

"Best Way to Travel"
KELIONIŲ AGENTĖ
ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY
ORGANIZUOJA
grupę 2 savaitių poilsui prie Karibų jūros.
IŠVYKSTA 2006 m. SAUSIO 15 d.
Pensininkams - 10% nuolaida.
Dėl išsamesnės informacijos - SKAMBINKITE.
Taip pat taikome nuolaidą visiems,
perkantiems kelionių draudimą.

416 209-7737 (mobilius)
Tel: 416 249-7710 1-800-715-5767 Fax: 416 249-7749

ORTODONTAS
(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

LITHUANIAN TRANSLATIONS

VERČIU ĮVAIRIUS DOKUMENTUS:

- iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbas
- tvirtinu vertimus savo antspaudu ir parašu

Skambinti

DALIAI MILMANTAS - 416 237-0568

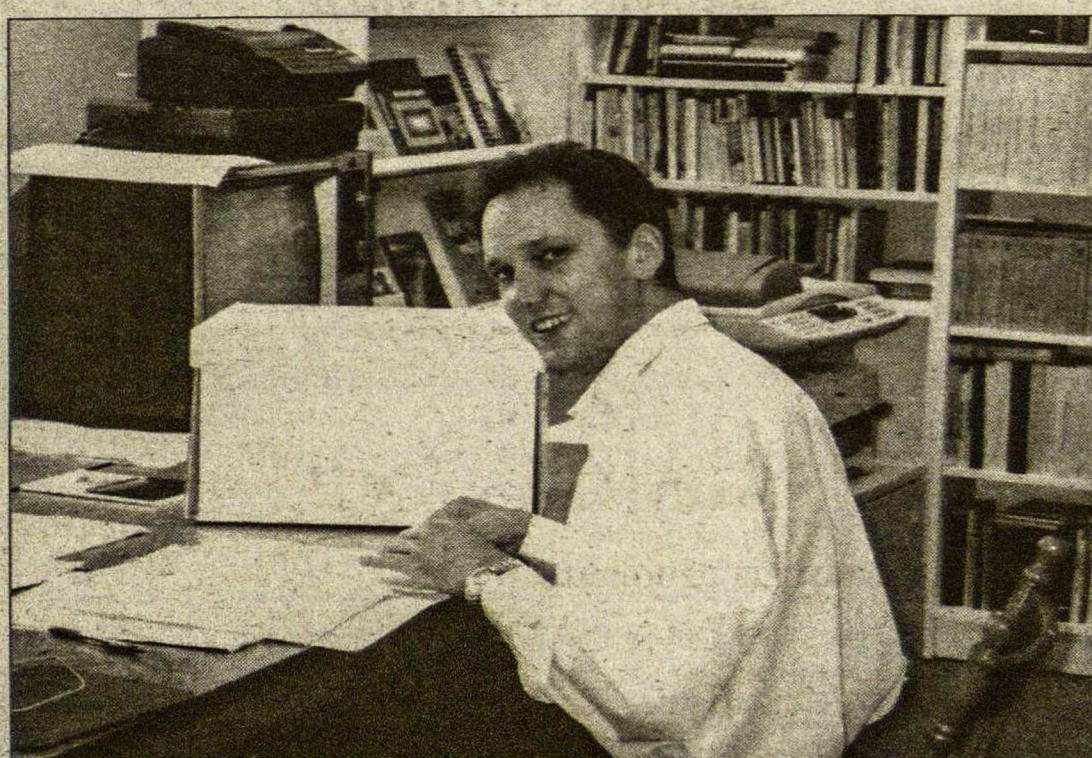
AKREDITUOTA vertėja prie Imigracijos ir pabėgėlių tarybos (Immigration and Refugee Board)

KLF ŽINIOS

Kanados lietuvių fondas š.m. lapkričio 21 d. savo nariams ir visų tautiečių dėmesiui išsiuntinėjo bendrą raštą, kuriame nurodoma, kad nuo Fondo įsteigimo 1962 m. suaukota per 4.5 mln. dolerių, kurių investicijų pelnas rėmė lietuvių išlaikymą Kanadoje. Nuo 1991 metų finansinė parama teikiama ir Lietuvai. Pagal bendrą raštą pridėta pelno skirstymo statistika (2001-2005), lietuvių išlaikymo reikalams iš viso paskirta \$470,950.00; Lietuvai per tą laikotarpį - \$247,511.00. Tikimasi, kad pradedant ateinančiais metais kasmet lietuvių išlaikymui galės būti skiriama \$200,000.00. Tačiau reikėtų daugiau. Todėl kviečiama jungtis į Fondo narių eiles, ypatingą dėmesį skiriant jaunimui, kuris tęs prieš 43 metus pradėtą darbą. Primenama, kad Fondas yra registruota labdaros organizacija Kanadoje ir už visas aukas išrašo pajamų mokesčių kvitus.

Pranešama, kad Kanados lietuvių fondo metinis susirinkimas įvyks 2006 m. balandžio 23, sekmadienį, Toronto Lietuvių Namuose. Inf.

Trečiame metų ketvirtyje, tarp liepos 1-sios ir rugsėjo 30-sios, Kanados lietuvių fondas susilaukė \$1,115 aukų. Liepą gavome \$560. Aukojo: \$300 - Pr. Sakalas; po \$50 - D. Danys, V. Radzius; \$40 - P. Lėveris; \$25 - A. Gailius; po \$20 - J. Krištolaitis, R. Pakalniškis, A. Rimkus, J. Stankus; \$15 - A. Didžbalis. Rugsėjį: \$275 - po \$40 - J. Krištolaitis, J. Stankus; po \$20 - J. Krištolaitis; \$25 - M. Šiulys; po \$20 - P. Breichmanas, A. Didžbalis, P. Girnius, S. Panavas, G. Skaistys; po \$15 - S. Urbonavičius, V. Visockis; \$10 - R. Pakalniškis. Rugsėjį: \$280 - \$40 - J. Krištolaitis; \$25 - V. Svilas; po \$20 - A. Erštikaitis, J. Gedris, A. Lesčius, J. Norkus, S. Panavas, A. Rimkus, M. Šiulys, D. Vaitiekūnas, P. Zubas; \$15 - S. Urbonavičius; po \$10 - A. Didžbalis, V. Visockis. Visos šios aukos buvo skirtos mirusiųjų prisiminimui. KL fondas nuosirdžiai dėkoja visiems aukotojams, kurie prisimindami savo amžinybėn iškeliavusius artimuosius jų vardu paremia Fondo veiklą. Inf.

KLB muziejuje-archyve š.m. rugsėjo mėn. savo disertacijai medžiagą rinko VDU daktarantas Giedrius Janauskas

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m..

SKYTRAIN LTD
TOURS & TRAVEL
2558 Danforth Ave. Toronto M4C 1L3
BILIETAI Į LIETUVĄ!
ŽEMIAUSIOS KAINOS!
SKAMBINKITE VIOLETAI
416-690-4922

TORONTO

Anapilio žinios

• Adventiniai susikaupimai bus gruodžio 10 ir 11 d.d. Juos ves Montrealio Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. Aloyzas Volskis.

• Lietuvos kankinių šventovėje – gruodžio 10, šeštadienį, 11 v.r. Mišios su pamokslu (Anapilio autobusėlis tą dieną maldininkus paims nuo "Vilniaus rūmų" 10.15 v.r. ir parveš atgal po pamaldų); gruodžio 11, sekmadienį, pamokslai sekmadieninių Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma abi dienas prieš ir po pamaldų.

• Delhi miesto Šv. Kazimiero šventovėje susikaupimas bus gruodžio 10, šeštadienį, 3 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias.

• Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje susikaupimas bus gruodžio 11, sekmadienį, 2 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias.

• Lapkričio 29, antradienį, palaidotas a.a. Vytautas Puzeris, 83 m. amžiaus.

• KLK moterų dr-jos mūsų parapijos skyrius ruošia savo metinę šventę gruodžio 11, sekmadienį, ir iškilmingai su savo vėliava dalyvaus 11 v.r. Mišiose. Po Mišių Anapilio parodų salėje bus pietūs su menine programa ir loterija. Visi kviečiami dalyvauti.

• Delhi ir Wasaga Beach miestuose du savaitgalius iš eilės (gruodžio 17-18 ir 24-25 dienomis) sekmadieninių Mišių dienos bus sukeistos: Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje Mišios bus gruodžio 17 ir 24, šeštadieniais, 2 v.p.p., o Delhi miesto Šv. Kazimiero šventovėje Mišios bus gruodžio 18 ir 25, sekmadieniais, 3 v.p.p. Naujųjų metų dienos savaitgalį Mišios vėl bus įprasta tvarka: Delhi miesto Šv. Kazimiero šventovėje – gruodžio 31, šeštadienį, 3 v.p.p. ir Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje sausio 1, sekmadienį, 2 v.p.p.

• Jaunų šeimų sekcija rengia vaikų Kalėdų eglutę gruodžio 18, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių Anapilio salėje. Vaikučiai registruojami iki gruodžio 8 d. vakarais pas Janiną Dzemonienę tel. 905 848-5236.

• Naujųjų metų sutikimo pokylis prasidės Anapilyje, Lietuvos kankinių šventovės salėje, gruodžio 31, šeštadienį, 7 v.v. Bilietai platinami sekmadieniais parapijos salėje. Bilietus taipgi galima užsisakyti pas R. Celejewską tel. 416 231-8832.

• Mišios gruodžio 11, sekmadienį: 9.30 v.r. už Kalpokų ir Čepų mirusius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje gruodžio 11, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Vytą Senkų; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje gruodžio 10, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Stasį ir Rožę Augustinavičius.

• Parapijos tarybos ir visų sekcijų narių prieškalėdinis susirinkimas ir pobūvis vyks parapijos salėje šį ketvirtadienį, gruodžio 8, 7.45 v.v. Po susirinkimo bus daromos visos tarybos ir atskirų sekcijų nuotraukos.

• Prieškalėdinį susikaupimą ves kun. Julius Sasnauskas, OFM, gruodžio 16-18 d.d.

• Šį sekmadienį, gruodžio 11, 4 v.p.p. parapijos šventovėje vyks "Te Deum" kalėdinės muzikos koncertas, kuriame dalyvaus: Priskėlimo parapijos jaunimo choras, Toronto lietuvių choras "Volungė", solistas Arūnas Radtke, smuikininkės Rūta Melkienė ir Andrea Currie Jefferson, vargonininkas Bill O'Mara.

• Parapijos teatro studijos "Žalios lankos", kuriai vadovauja Daiva Botyrienė, jaunieji aktoriai gruodžio 11 d. po 10.45 v.r. Mišių atliks kalėdinę programą jaunimui. Apsilankys ir Kalėdų senelis.

• Gruodžio 1 d. palaidota a.a. Dalia Sondienė, 55 m. Paliko vyrą Rimvydą, sūnų Darių ir dukrą Jūrą. Gruodžio 2 d. palaidota a.a. Irena Morkūnienė, 71 m. Paliko vyrą Juozą, sūnų Arūną, seseris Oną Svarinskienę, Valentiną Simanavičienę ir brolių Jurgį Leskauską. Po laidotuvių staiga mirė atvykus iš Detroito Juozo Morkūno sesuo Antanina Leparskienė. Gruodžio 3 d. palaidotas a.a. Henrikas Sukauskas, 82 m. Paliko žmoną Liudmilą, dukrą Astą ir sūnus Stasį, Eugenijų ir Paulių su šeimomis. Gruodžio 3 d. palaidotas a.a. Vladas Zaskėvičius, 92 m. Paliko dukrą Angėlę ir sūnų Jurgį su šeimomis. Los Angeles mieste mirė a.a. Gediminas Jatulis, Birutės Juozapavičienės sesers vyras.

• Mišios sekmadienį, gruodžio 11: 8 v.r. už a.a. Vladą Radavičių, 9 v.r. už a.a. Henriką ir Sodalčių, Sukauskų ir Miniotų šeimų mirusius; 10.45 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius, už a.a. Aloyzą Viskontą ir už a.a. Sigitą Grinką; 12.15 v.d. už a.a. Alfonsą Vyšniauską.

Priskėlimo parapijos žinios

• Kun. Arūnas Brazauskas, OFM, prieš metus Kennebunkporte įšventintas į kunigus ir nuo to laiko dirbęs Hamiltono Aušros Vartų parapijoje, provincijolo patvarkymu nuo gruodžio 4 d. yra perkeltas dirbti į Priskėlimo parapiją.

• Kalėdaičių (plotkelių) galima gauti parapijos raštinėje bet kuriuo metu, o sekmadieniais ir zakristijoje.

• Bernelių Mišios Kūčių vakarą - 10 val. Pusę valandos prieš Mišias vyks kalėdinės muzikos koncertas ir Betliejaus vaizdelis, kurį atliks parapijos jaunimo choro nariai. Kalėdų dieną Mišios - sekmadienio tvarka: 8 v.r., 9 v.r. (anglų k.), 10.45 v.r. ir 12.15 v.d. Prieš Bernelių ir visas Kalėdų dienos Mišias bus klausoma išpažinčių.

• Parapijos tarybos ir visų sekcijų narių prieškalėdinis susirinkimas ir pobūvis vyks parapijos salėje šį ketvirtadienį, gruodžio 8, 7.45 v.v. Po susirinkimo bus daromos visos tarybos ir atskirų sekcijų nuotraukos.

• Prieškalėdinį susikaupimą ves kun. Julius Sasnauskas, OFM, gruodžio 16-18 d.d.

• Šį sekmadienį, gruodžio 11, 4 v.p.p. parapijos šventovėje vyks "Te Deum" kalėdinės muzikos koncertas, kuriame dalyvaus: Priskėlimo parapijos jaunimo choras, Toronto lietuvių choras "Volungė", solistas Arūnas Radtke, smuikininkės Rūta Melkienė ir Andrea Currie Jefferson, vargonininkas Bill O'Mara.

• Parapijos teatro studijos "Žalios lankos", kuriai vadovauja Daiva Botyrienė, jaunieji aktoriai gruodžio 11 d. po 10.45 v.r. Mišių atliks kalėdinę programą jaunimui. Apsilankys ir Kalėdų senelis.

• Gruodžio 1 d. palaidota a.a. Dalia Sondienė, 55 m. Paliko vyrą Rimvydą, sūnų Darių ir dukrą Jūrą. Gruodžio 2 d. palaidota a.a. Irena Morkūnienė, 71 m. Paliko vyrą Juozą, sūnų Arūną, seseris Oną Svarinskienę, Valentiną Simanavičienę ir brolių Jurgį Leskauską. Po laidotuvių staiga mirė atvykus iš Detroito Juozo Morkūno sesuo Antanina Leparskienė. Gruodžio 3 d. palaidotas a.a. Henrikas Sukauskas, 82 m. Paliko žmoną Liudmilą, dukrą Astą ir sūnus Stasį, Eugenijų ir Paulių su šeimomis. Gruodžio 3 d. palaidotas a.a. Vladas Zaskėvičius, 92 m. Paliko dukrą Angėlę ir sūnų Jurgį su šeimomis. Los Angeles mieste mirė a.a. Gediminas Jatulis, Birutės Juozapavičienės sesers vyras.

• Mišios sekmadienį, gruodžio 11: 8 v.r. už a.a. Vladą Radavičių, 9 v.r. už a.a. Henriką ir Sodalčių, Sukauskų ir Miniotų šeimų mirusius; 10.45 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius, už a.a. Aloyzą Viskontą ir už a.a. Sigitą Grinką; 12.15 v.d. už a.a. Alfonsą Vyšniauską.

Lietuvių Namų žinios

• Gruodžio 4 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 142 svečiai.

• Labdaros valdybos posėdis – sausio 11 d., 7 v.v. Slaugos namuose, o Lietuvių Namų valdybos posėdis – LN seklyčioje sausio 18 d., 7 v.v.

• Kultūros komisijos renginiai 2006 metų sausio mėnesį: muz. A. Šarpytės mokinių koncertas sausio 8 d., Klaipėdos krašto atvadavimo ir Sausio 13 d. įvykių minėjimas sausio 15 d.

Slaugos namų žinios

• A.a. S. Žvirblis 6 metų mirties prisiminimui \$100 aukojo žmoną S. Žvirblienę. Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas, kurios priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, gruodžio 11, 11.30 v. ryto Sekmadienio mokyklos Kalėdų pamaldos ir Kalėdų eglutė. Po pamaldų atvyks Moterų dr-jos iškviestas Kalėdų senelis.

• 2006 metų aukų vokelius galėsite pasiimti pradedant sekmadieniu gruodžio 11 prieš ir po pamaldų.

• Sekmadienį, gruodžio 18, 11.15 v.r. IV Advento pamaldos, po kurių įvyks konfirmantų pamoka.

• Antradienį, gruodžio 20, 7.30 v.r. – tradicinis kalėdinis tarybos posėdis Renatos ir Russell Cleverdon namuose, Mississauga.

• Šeštadienį, gruodžio 24, 6 v.v. dvikalbės Kūčių vakaro pamaldos su Šv. Komunija.

• Kalėdų rytą pamaldų nebus. Pirmos pamaldos Naujuose metuose įvyks sausio 8 d., 11.15 v.r.

Muziejaus-archyvo žinios

• Šį mėnesį archyvo-muziejaus išlaikymui J. ir A. Šimkai aukojo \$100; V. Poškaitis - \$150.

Maironio mokyklos žinios

• Kviečiame visus į Kalėdų eglutę gruodžio 17 d. Maironio mokyklos auditorijoje. Po to – žiemos atostogos. Grįžtame prie knygų po Naujų metų, sausio 14 d.

• Dėkojame Jurgiui Kuliešiui už ilgametį ir nuoširdų vadovavimą mokyklos tėvų komitetui. Sveikiname Dalią Ažubaliene, naują tėvų komiteto pirmininkę.

Živilė

• A.a. Juozui Rovui iškeliavus amžinybėn, jo atminimui Feliksas Mockus *Tėviškės žiburiams* aukojo \$25.

• A.a. Henrikui Sukauskui mirus, užjausdami jo žmoną, dukrą ir sūnus, Irena Turūtienė ir Vincas Paulionis *Tėviškės žiburiams* aukojo \$60.

• A.a. Jono Jurėno atminimui Danutė Vaidilienė ir šeima *Kovai su vėžiu ir džiova* sergantiems vaikučiams ir tremtiniais Lietuvoje aukojo \$50. M.P.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų šventovėje gruodžio 4 d., 11 val. Mišios buvo atnašautos už pirmąjį Aušros Vartų vargonininką a.a. Aleksandrą Piešiną minint jo mirties 50-tąsias metines. Mišias atnašavo klebonas kun. R. Birbilas. Gražiai giedojo parapijos choras, įsteigtas a.a. Aleksandro Piešinos, ir solistė E. Grumbienė. Vargonavo "Université de Montreal" studentė Yoonsil Song. Dirigavo A. Mickus.

Po Mišių salėje giminaite Genovaitė Kudžmienė nušvietė velionies A. Piešinos nueitą gyvenimo kelią. Jo tėvas buvo vargonininkas ir savo sūnui nuo ankstyvos vaikystės įdiegė meilę muzikai. Būdamas dar vaikas, kartais tėvui prašant vargonuodavo Deltuvos šventovėje. Per Pirmąjį pasaulinį karą šeima atsikėlė Rusijoje. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jie grįžo, ir Aleksandras mokytojavo gimnazijose – dėstė muziką. Pasiitraukus į Vakarus, pabėgėlių stovykloje suorganizavo chorą, dėstė muziką mokykloje. Atvykęs su šeima į Montrealį, įsijungė į lietuvišką veiklą, vadovavo Vytauto Didžiojo lietuvių klubo chorui. Pradėjus kurtis Aušros Vartų parapijai, dar St. Willibrord patalpose, organizavosi ir parapijos choras. Tuomet kun. J. Kubilius, SJ, pakvietė A. Piešiną vargonininko pareigoms. Į parapiją jis atėjo su beveik visu Vytauto Didžiojo klubo choru. Darbas buvo sunkus: nebuvo patalpų repeticioms (repetavo privačiuose namuose), trūko muzikinių priemonių. Tuo laiku Mišios buvo atnašaujamos lotynų kalba, todėl buvo išmokta nemažai giesmių lotynų ir lietuvių kalbomis. Giesmių originalus, dar niekur nespausdintas, jis gaudavo iš pačių kompozitorių. Jo vedamas choras pasirodė įvairiuose renginiuose, jis akompanuodavo solistams, ir choras buvo net pakviestas atlikti programą CKAC radijo studijoje. Tais pačiais metais jis suorganizavo jaunimo kapelą "Melodija". 1955 m. gegužės 1 d. Aušros Vartų parapiją persikėlė į nuosavą šventovę. Susidarė geros darbo sąlygos, choras galėjo giedoti prie naujų vargonų.

Gaila, kad neilgai jam teko džiaugtis: gruodžio 8 d., išėjęs iš savo pamiltos šventovės, sukrito gatvėje ir sūnaus Aleksandro rankose atsiskyrė su šiuo pasauliu. Tačiau jo, šio pirmojo Aušros Vartų vargonininko, įsteigto choro keli veteranai dar ir dabar tebegieda šventovėje.

Dar kalbėjo sol. A. Keblys. Visiems padėjo sūnus Aleksandras ir pakvietė kleboną palaiminti stalą. Gražias vaišes paruošė D. Urbonavičienė ir J. Kuzmickienė.

Šeštadieninės lietuvių mokyklos Kalėdų eglutė rengiama gruodžio 18, sekmadienį, po 11 val. Mišių Aušros Vartų parapijos salėje. Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

Aukšinio amžiaus "Rūtos" klubas rengia Kūčias gruodžio 21, trečiadienį, 2 v.p.p. Aušros Vartų parapijos salėje.

Vaiko tėviškės namams a.a. Aldonos Mališkienės atminimui dr. Vytautas Pavilaniš aukojo \$40. D.S.

Šv. Kazimiero parapija

Klebonas kun. Aloyzas Volskis praneša, kad kiekvieną Advento sekmadienį klausys išpažinčių prieš Mišias.

Šeštadienį, Kūčių vakarą, gruodžio 24 Bernelių Mišios bus aukojamos 9 val., Kalėdų dieną 11 val. ryto. Sekmadienį, Naujųjų metų rytą Mišios 11 val.

Parapijos šimtmečio komitetas susirinko sekmadienį, gruodžio 4. Išrinko Joaną Adamonytę, naują komiteto pirmininkę. Naujas elektroninis pašto adresas yra: sv.kazimiero100@hotmail.com. Ieškom buvusių Šv. Kazimiero parapijiečių ar parapijiečių vaikų/vaikaičių. Taip pat prašome nuotraukų – parapijiečių ar parapijos įvykių. Jei kas turėtų, mums praneškite.

"Aukšinis ratelis" užbaigs veiklą prieš Kalėdų atostogas gruodžio 8 d. su pokyliu ir gimtadienių paminėjimu. VL

Montrealio lietuviška kalėdinė radijo programa bus girdima Kalėdų dieną, gruodžio 25, nuo 12 v.d. iki 2 v.p.p. iš radijo stoties CFMB 1280 AM. Per internetą www.cfmb.ca, o ne kaip buvo anksčiau paskelbta. L.St.

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue de Sève
Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūsta per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

"BALTIC TREE SERVICE". Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Danius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

KVALIFIKUOTAS specialistas padės jums su jūsų kompiuteriu: • instaliuoti-suderinti programas, • išgydyti nuo virusų, • atstatyti prarastą informaciją. Taip pat "web dizainas". Tel. 416 666-5840.

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Foundation

1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

KLf daugiau kaip 40 metų remia lietuvišką veiklą Kanadoje ir Lietuvoje. Jūsų įnašai ir aukos lieka Fonde kaip nuolatinis šaltinis, sudarantis galimybę remti lietuviybės išlaikymą bei studijuojantį jaunimą Kanadoje ir teikti finansinę paramą Lietuvai.

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.